

Rosarium beatissimæ uirginis Mariæ nu/
per Bononiæ impressum secundum exem/
plaria partibus ultramontanis delata.

Veris fratrib⁹ atq; so
rorib⁹ fraternitatis Rosarij
beatissime matris **M**arie
p tota pene Italia sparsis: salutem
supniq; roris solatiu inter cetera or
thodoxe fidei plicua quib⁹ z longe
lateq; fides eade diffundit z diffu
sa ad pfectu usq; conscendit: id sem
per pdicatoru ordo primu duxit: id
facilius nedum pclarus arbitrat⁹
est: matre. s. dei **M**aria: Angeloz
dnam gloriosissimāq; totius mudi
regina; populis pdicare: laudibus
prosequit: necno qua possibile e ob
seruatio: reuerētia ac maiestate ve
nerari. **H**inc deo optimo maxioq;
gratissime refferūt laudes. **H**ic ad
vota quicqd ad nostre salutis fouē
da nutriendaq; merita proficit: cu
mulatissime reportamus. **H**inc fla
gitoz venia. **H**inc pax euenit: ge
stient semp optanda animo. **H**inc
creatoris deniq; furor populoz fa
cinoribus concitatus: mitescit. **E**a
pp hac tempestate qua lachrimis
singulib⁹: ieiunijs: assidujsq; oratio
num suffragijs dñi miseratio enixi
us imploranda est venerabilis pfr
frater Stephanus mediolanensis
vulgi in vocabulo de **D**iopera nu
cupatus congregationis Lombardie
ordinis pdicatorz pns opusculum
qd Rosariu. b. **M**arie inscribitur
lris ereis nup imprimenduz calco
graphis tradidit opus sane diuinu
z qd pmissu. sexus hoibus appri
me proderit spectabit in hoc quan
ti Rosarij pia fraternitas pendēda

lit: quantiq; bñficijs hoc emerito
collegio: **B**eatissima mater dei fa
milias: viros: oppida: vrbes: dina
stias regnaue psequuta fuerit. **Q**ue
nā res hoibus i hoc pene totius or
bis deplorādo tumultu pñsidio pos
sit adesse luce clarius elucubratiun
cula hac: in pmpu aderit: inficiant
nulli q̄so libellū hūc e caritatis me
dio fonte in lucē deuoti huius pñs
solicitori cura nup editum. **N**ihil
itaq; huic opusculo addēdū minue
diuine duximus. sed velut exemplar
iacet qd e paribus vltromontanis
delatū est: omnino imprimet: **L**a
stiganum nihilominus est cuiusdaz
studentis Bononiēsis asidiete con
gregationis Lombardie solertia atq;
pñs patris iussu. legant igitur om
nes docti pariter z indocti altissi
moq; per beatissime matris sue am
plissima munera: vberiora refferant
pconia. **V**alete oēs huius fraterni
tatis college: vosq; dñi **J**esu stillici
dia stillantia sup terram genitricis
sue interuentu ampliori munere cō
solari dignentur.

2
Quodlibetum de veritate frater-
nitatis Rosarij seu psalterij beate
Marie virginis cōuentus colonie
sis ordinis p̄dicatoꝝ pronunciatū
Colonie in scolis artium tempore
quodlibetorum. Anno domini mi-
lesimoquadragesimo septuage-
simosexto: per fratrem Michaelē
de insulis: sacre theologie p̄fessore
eiusdem ordinis renouatūq; postea
per eundem. Anno. lxxix. sequenti
pp̄ter certas cās in p̄logo p̄sentat.

Sequitur prologus.

Via determinatio
illa quā d̄ no-
stra Rosarij beatissime
v̄ginis fraternitate ad
ipsius virginis laudes
z alioꝝ edificationez ante trienniu
collegi z tempore quodlibetoz pro-
nūciari ad paucoz manus pueniēs
nō est eisdeꝝ v̄bis vel sensu recepta
quo fuit p̄nunciata: vt p̄z ex quadā
eiusdeꝝ determinatiōis imp̄ssioe plu-
rimū incorrecta absq; scitu v̄l consilio
meo. Nescio qb̄ p̄curatibus: meo
t̄n̄ noie facta: z ad v̄dēdū exposita
Et deniq; de eadē fraternitate iam
sup̄ra modū multiplicata. Et fere
p̄ totā alemaniam in oī statu z sexu
nō sine maxima v̄ginis glia z fide-
liū v̄tilitate dilatata: mibi q̄daz suc-
cessu tēpōꝝ in scripturis occurrerūt
notabilia dicta vel gesta. Necnō z
multe interez eiusdeꝝ fraternitatis ap-
probationes p̄tulerunt z miracula:

de quibus oībus nullus ipsius fra-
ternitatis vel v̄ginis amator silēdū
fore iudicaret. Hinc ē q̄ iubete p̄i-
ore meo in sacra theologia p̄fessore
ac eiusdeꝝ fraternitatis fundatore et
cultore nō paruo p̄actā determina-
tionē renouare z corrigere atq; im-
p̄ssori sic correctā z renouatā ad im-
p̄mēdū offerre dignū duxi: q̄tenus
hī quos interdū d̄ huiusmodi s̄n̄ta-
te dubitare v̄l errare p̄tulerit p̄ hāc
determinationē q̄ fere oīa dubia q̄
circa fraternitates i cōi v̄l circa hāc
in speciali p̄tulerunt resoluit z decla-
rat vt valeāt meli⁹ iformari: z i hac
fraternitate ac d̄uotioe v̄ginis ap̄li⁹
p̄firmari. Necnō z vberes reporta-
re fructus de quibus infra dicitur.
P̄estāte ipsa gloriosissima v̄gine
Maria mibiq; pctōzi vt spero coo-
perāte q̄ iuxta beati Anselmi dictū
ad ip̄a d̄uersos perire nō sunt q̄ de-
niq; dicit illd̄ eccl̄astici. xxiij. Qui
elucidāt me vitā eternā habebunt.

Explicit prologus.

Sequitur questiois titulus p̄e-
tacti quodlibeti.

Vtm David dicat. par-
ticeps ego sum omniuz
timētū te. Quid necesse
fuit d̄ br̄e Marie rosa /
rio fraternitatez instime-
re. Pro responsione: ponent̄ due
materie ad instar discursus silogisti-
ci ordinate. Quaru prima erit d̄ fra-
ternitatib⁹ in cōmuni. Secūda vero

de hac virginis fraternitate in speciali cui⁹ hystoria cū actore cā institutionis ⁊ noīe. Necnō ⁊ cū oībus cōditionib⁹ ⁊ circūstantijs in principio pponis ⁊ materie patebit clare
Est igit⁹ prima ppositio seu maior prime materie talis. Et si oēs iusti suis ex mutuis operib⁹ aliqd̄ repositent cōmodū: opus tñ ab vno factū nō est satisfactoriū alteri nisi agentis intērio dirigatur ad ipsum. Prima pars que ē q̄ oīs iusti ex suis operibus mutuis aliqd̄ repositent cōmodū p̄ tripliciter. Primo auctoritate apostoli ad ro. viij. dicētis q̄ diligētibus deū oīa cooperāt in bonum. Itē auctoritate psalmiste psallega / ta. Particeps ego sum oīuz timentū te. Scdo p̄ rōne que sumi pōt. Tum ex principio operū iustoz qd̄ est spūs sanct⁹ mentes iustoz inhabitans ⁊ replēs orbem terrarum faciensq; quodāmodo oīa cōmunia. Tum ex radice caritatis in qua omnes iusti cōmunicāt: q̄ s̄m Augustinum nō querit q̄ sua sunt s; cōia p̄ prijs non p̄pria cōibus antepōnit. Tertio p̄bat̄ hec pars similitudine sumpta. Tum ex mēbris corporis humani: que se mutuo iuuant. Et si glorificat̄ vnū membruz congaudent oīa mēbra: vt p̄ prima corinth. xij. Tū ex ramis arboris: quorum vnus aequaliter congaudet alteri: imo ipsa radix humorem transfundit ad oēs. Sic in pposito est de iustis q̄ sunt mēbra vnus corporis xp̄i mīstici ad ro. xij. Suntq; cōiun

cti xp̄o sicut palme viti. Jo. xv. Pro ampliori tñ hui⁹ partis declaratione. Et ad sciēdū qd̄ sit istd̄ cōmodū q̄ iusti ex suis mutuis operibus nō est meritū gratie vel glorie vt patebit. Nec ē satisfactio vel diminutio pene: vt etiā patebit. Sed ē qdā cōgratulatio vt quoddā gaudiū s; q̄ caritas cōgaudet veritati. i. oī virtute vel oib⁹ opibus bonis. vt p̄ i. corinth. xij. Nota scdo q̄ istud qd̄ hic dī nō solum veritatē habet in via sed etiam in purgā vt in prima. vtz Luce. xv. Nam quādo fit aliqd̄ opus in speciali p̄ aliquo existente in via vel purgā. Et si ille p̄ quo fit solum habeat fructū satisfactionis vel diminutionis pene. Alij tñ ex hoc consolant̄ quodāmodo gratulantur ⁊ congaudent ei et qui sunt in gloria vel in purgatorio. Unde quo ad exītes in gloria ad istū sensuz dicūt cōiter doctores q̄ vn⁹ tñ gaudet d̄ gloria alteri⁹ si cut de sua. De exītib⁹ vero in purgato⁹ ponit dñs Petr⁹ d̄ tharāta sua. xly. di. iij. tale exemplū dicēs q̄ portās aliqd̄ onus pōt duplī iuuarī. Vno⁹ per diminutionē oneris. Alio⁹ p̄ cōsolationē vt p̄fortationē virtutis: puta p̄ cibū vel potū. Sic ē in pposito de aiab⁹ purgatorij. Nam fit aliqd̄ opus pro vna specialiter: ⁊ si quo ad diminutionē vel expiationem pene. illud opus tñ illi profit pro qua fit. Tamē omnes alie ex illo consolantur ⁊ ei gratulantur. eo q̄ omnes sunt in caritate.

Et s; hoc intelligit illd beati Hieronymi dictu d' se. dist. 7. ca. na me diocriter recitatu vicez. Cu missa vel psalmus p ceu aiabus dr nihil minus q; si pro qualibet diceret: accipitur. s. ad congratulatione fm beati Tho. q;uis etiam hoc posset intelligi quo ad meritum celebrantis. q; ceteris paribus tantu meret celebrando pro mille q;sum pro vno. imo forte plus. q; ex maiori caritate. Nota hic tertio q; congratulatio no e eq;lis in oibus. q; que in maiori e caritate. magis congratulatur et cogaudet. **E**xemplu d' lumine posito in domo ad reuerentia vni? que non solu illu minat: sed oes astantes. **E**t ampli? illos qui habent oculos meliores. **I**te de lectione facta p vno que tam omnibus audientibus prodest. **E**t magis illis qui sunt melioris ingenij vel qui magis attendunt q;uis no sit vsq;quaq; simile. **S**ecda pars que dicit q; opus ab vno factu non e satisfactoriu alteri nisi agentis intentio referat ad ipsum. **P**atet etiam tripliciter. **P**rimo autoritate bti Ambrosij in libro de offi. dicentis q; affectus. i. intentio operi tuo nome iponit. **I**ta q; si intentio fm dnm Albertu ad alteruz referat ipsa facit illud opus esse alterius salte interpretatiue. **S**ecdo patet rone q; fructus alicui? operis cui? operas e dns: no pdest alteri nisi in ipsum transferat. **S**z et bec traslatio fit p intentione ergo rē. **T**ertio pz a simili in civilibus i qui bus dans pecunia: et intendens sol

uere pro alio: satisfacti pro eo: alias non. ergo a simili. **I**ta erit in spualibus. **N**otat in hic. p. p. ampliori huius elucidatiōe. q; opus in caritate factum pot ad duo valere. **P**rimo mo ad meritum vite eterne etiā de cōdigno et hoc fm q; pcedit ex caritate et speciali spūs sancti motione. **E**t hoc mo solu pdest facienti. **Q**uia nullus excepto xpo qui e caput nostrum et de cui? plenitudine oes accipimus pot vel potuit alteri mereri vitā eternā de condigno eo q; gloria datur fm mensurā et dispositionē accipientis. vnusquisq; aut ex suo actu disponit et non ex alieno. **A**lio modo ex satisfactione vel expiatione pene. **E**t hoc inquātū est penale potest prodesse non solu facienti: sed et alteri. si intentio agentis ad ipsum referatur. **P**ena. n. temporalis pro peccato debita post culpe remissionē no taxatur fm dispositionē ei? cui debetur q; quandoq; ille qui e melior habet maioris pene reatu. **N**ota in secdo q; pena satisfactoria ad duo ordinatur salte i hac vita. **P**rimo ad solutionem debiti: **E**t secdo in remediu tanq; medicina pro peccato futuro vitando. **Q**uo ad secunduz. satisfactio vnus no prodest alteri. q; ie iunio vnus caro alterius no domat sed bene quo ad primū. **N**ec oportet q; maior sit pena eius qui pro altero satisfacti q; in principali requireretur vt quidam dicunt moti hac ratione. quia pena propria magis satisfacti q; aliena. **P**ena enim preci

pacie habet vim satisfaciēdi ex caritate ex qua homo ipsam sustinet. Et quia maior caritas apparet in hoc quod aliquis pro altero satisfacit quam si pro se satisfaceret. Hoc minor pena requiritur in eo qui pro alio satisfacit quam in principali requireretur. Unde dicitur in vita patrum: quod pro caritate unius qui alterius fratris sui caritate ductus penitentiam fecit pro peccato quod non commiserat alteri peccatum quod commiserat dimissum est. Nota tertio quod qui pro alio satisfacit: et si mereatur subire: si est in caritate non tamen satisfacit pro se: nisi forte intenderet partem satisfaciōis pro se ipso retinere. Et tunc minus proficeret alteri quo ad satisfaciōem. Nam cum ipsa satisfactio sit finita non potest tota utriusque proficere: sed tota uirtutez. Veruntamen est quod si ille pro quo quis satisfacit non indiget: utpote quia est in gloria uel non est capax quia est deus natus: tunc ille qui satisfacit si habet tale intentionem in habitu quod pro se faceret si crederet non proficere illi pro quo fit proculdubio ei proficiet. Et sic uerificabitur illud Luce. x. Si ibi non fuerit filius pacis: pax uestra reuertetur ad uos. Si querat hic si quis diceret morienti quod totam penam peccatorum suorum susciperet et pro eo satisfacere uellet. An talis moriens immediate post mortem ad celum uolaret. Dicendum quod si sciret pateret in purgatorio quousque ille satisfaciōem fecerit pro eo quousque si non fecerit tunc uterque est debitor illius pene. Unus pro commisso. Alius pro promisso. Nullus. n. paradus ingre

di potest nisi scoria tota peccati prius purgetur. Et nisi sit extra omne debitum. Ita quod neque sit ipse debitor nec aliquis pro eo. Ut dicit Richardus de media uilla in quarto dis. xx. Et tamen de hac prima propositione.

Sequitur secunda propositio seu minor huius prime materie.

De autem fieri solet in fraternitate
b. tantum in quibus etiam scitōs ad orandum pro nobis non parum in citam. Prima pars que dicit quod hoc fieri solet in fraternitatibus. scilicet quod intentio unius de fraternitate dirigat ad alios confratres. Datur primo auctoritate primi machabeorum. i. xii. ubi dicit. Nos omni tempore memores sumus uestri in sacrificiis que offerimus et obseruationibus sicut fas est et decet meminisse fratrum. Secundo ratione sic. quia quousque docuit est plurimum conuentio seu societas pro aliquo speciale commodum oportet intentionem unius dirigere ad alterum. Sic est in fraternitatibus quibus loquimur. ut infra patebit. igitur etc. Tertio pars a simili de societate uel fraternitate ciuili que sola intentione uel consensu contrahitur ut pars instituta de societate Sic. n. diffinitur societas a tulio quod est duorum uel plurimum conueniens contracta ob commodiore usum et liberiore que sunt. Sed nota hic pars quod intentio aliquius sed beati Tho. in quarto. di. xij. potest ad alterum dirigere tripliciter. Primo in singulari: sicut cum quis pro alio satisfacit determinate. Secundo in speciali: sicut cum quis orat pro sua congregatione uel societate. Tertio in ge

nerali vt cū quis opa sua ordinaue-
rit ad bonū totius ecclesie. **Primo**
pōt vnusq; p̄pria auctoritate vni
vel pluribus p̄ intētionē opa sua di-
rigere: et sic p̄ his satisfacere. **Secūdo**
modo pōt ille qui p̄est cōgregationi
qui videlicet pōt illa opa applicare
cui vel quibus vult applicādo intē-
tionē illorum qui sunt de sua congre-
gatione ad hūc vel illos determina-
te. **Et** h̄m hoc dant a p̄latis religio-
sorum littere fraternitatis vel parti-
cipatiōis. **Tertio** modo pōt ille qui
preest toti ecclesie generalit̄ sicut pa-
pa vel illi qui in partē sollicitudinis
sunt assumpti sicut cardinales et epi-
scopi. **Hec** autē cōica^a sola tertia pro-
prie d̄r indulgētia. **Alie** p̄tinent ad
fraternitates. **Nota** sc̄do q̄ triplex
est fraternitas. s. naturalis civilis et
sp̄ualis. **Multiplex** ē naturalis vna
generalissima h̄m quā oēs creature
ab vno p̄re deo d̄scēdētes dicūt fr̄es
Et h̄m hanc be. **Fr̄atiscus** fraterno
noie aialia cuncta vocabat. **Secūda**
generalis h̄z quā oēs hoies ab adā
descendentes sunt fratres. **Tertia**
specialis vt qui ex eadem sunt tribu
vel cognatiōe. **Quarta** specialissima
vt qui ex eodē sunt patre vel matre.
Civilis etiam ē duplex. **Vna** socia-
lis h̄m quam socij dicuntur fratres.
Altera ac optima h̄m quam adopta-
ti ab eodem etiam dicuntur fratres.
Spiritualis vero fraternitas est qui-
tuplex. **Prima** generalissima h̄m
quam oēs viatores sunt fratres siue
gentiles siue christiani vel iudei qui

quādiu sunt in hac vita acti vel po-
tentia christo capiti coniunguntur se-
cus est de damnatis. **Secūda** gene-
ralis h̄m quā omnes christiani per
baptismū regenerati siue sunt in gra-
tia siue non fratres censentur. **Ter-
tia** specialis h̄m quam omnes et soli
in caritate exiutes fratres vocantur.
Quarta specialior h̄m quaz qui sunt
eiusdē collegij vel religionis seu cō-
gregationis fratres dicuntur. **Sz** qui-
ta sp̄alissima de qua est sermo que ē
illorum qui mutuo bona opera com-
municāt vel pro quibus sp̄aliter ali-
qua bona in cōmuni fiunt. **Ad** hoc
eniz sunt tales fraternitates in eccle-
sias institute vt patebit infra. **Nota**
tertio q̄ inter has omnes fraternita-
tes spirituales et illorum qui sunt in
caritate et qui sibi mutuo sua bona
opera cōmunicant melior purior et
fortior est saltem q̄ naturalis vel ci-
uilis et h̄o p̄p̄ tria. **Primo** qz funda-
tur sup̄ fortiori et meliori fūdamento. s.
caritate d̄ qua ad ro. xij. caritatē fr̄ni-
tatis iuicē diligētes. quāto. n. caritas
melior et p̄ciorior ē q̄ caro vel aliq̄d
ipale. tāto melior ē fr̄nitas caritatis
q̄ naturalis vel civilis. **Secūdo** qz nul-
lū malū secū cōpatit̄ nec malo admi-
scet̄. **Carnal. n.** fraternitas v̄l civilis
quāq; lites et p̄tentiones secū patit̄ vt
patit̄ in p̄mis fr̄trib⁹. s. abel et ca-
yn. **Sz** i sp̄uali nihil tale inuenit̄. **Sz**
soluz caritas et amor vt p̄z p̄ime pe-
tri p̄o vbi d̄r i amore fr̄nitas carita-
tes. **Tertio** qz actū h̄z nobilitorē aci⁹
enim fraternitatis carnalis vt cōiter

est pl⁹ diligere carnē q̄s sp̄m. In fra-
ternitate vero sp̄uali ē ecōuerso. **Uñ**
7 p̄cipue p̄petit illō petri p̄mer. fra-
ternitate diligite. **Et** tñ d̄ ista p̄ma
pte. Sc̄da ps̄ q̄ dicit q̄ i fraternitati
b⁹. s. d̄ qb⁹ hic loq̄mur sc̄tōs ad orā-
dū p̄ nobis nō paz̄ icitam⁹. **Parz**
p̄uo auctoritate Bernardi dicēti q̄
hec nostra 7 sc̄tōz coherētia ē vt nos
cōgratulemur eis. 7 ip̄i cōpatiēt̄ no-
bis nos duota meditatioe regnem⁹
in eis. ip̄i i nobis 7 p̄ nobis militāt
pia iternitōe. Sc̄do p̄z rōe sic tñ qz
alias ecclia frustraret q̄ ipsos hono-
rat 7 in eoz noia fraternitates insti-
tuit vt eos ad orādū p̄ nobis incitet
tñ qz longe ab ipsis abest igratitudo
vtpote qui summa caritate pollent 7
opiet̄ nos eē s̄ortes 7 cōciues suos
Igit̄ cū eos honoramus vel in eoz
noie vel honore fraternitates institui-
mus ip̄i vices repēdūt 7 orant p̄ no-
bis. **Tertio** p̄z hoc exēplo q̄ i legen-
da aurea in historia d̄ oib⁹ sc̄tis ha-
bet de custode ecclie sc̄ti petri i Ro-
ma qui i nocte p⁹ p̄dicū oīz sc̄tōz
festū rap̄t⁹ in sp̄u beatā virginē cū an-
gelis 7 sc̄tis corā throno diuine ma-
iestatis orātes p̄ xp̄ianis in recōpē-
saz honoris sibi ab ipsis illa die ex-
hibiti vidit 7 audiuit. **Sz** p̄ clariori
h⁹ p̄tis intellectū; nota p̄mo q̄ 7 si
deus s̄m beatus **Tho. xv. dis. iij.** sit
p̄ncipaliter orādus 7 honorādus
vtpote qui p̄ncipaliter dat gr̄am 7
gloriā. tñ ip̄e voluit vt et sc̄tōs hono-
remus 7 oremus atqz eos ad orādū
p̄ nobis incitemus: 7 hoc p̄pter tria

Primo p̄p nostrā inopiā in meren-
do vt videlz vbi nostra nō suppetūt
merita iuuet̄ aliena: Sc̄do p̄p ip̄soz
sc̄tōz gl̄iam. Sicut. n. deus vult eos
glorificare. p̄ eos miracula faciendo
tā ex parte aiāz q̄s corpōz. Sic vult
vt 7 nos eos glorificemus 7 honore-
mus atqz ad orādū pro nobis inci-
tem⁹. **Tertio** p̄pter dei reuerētiā. vt
cū pctōz qui deū offendit non audeat
ad deū p̄pria p̄sona adire saltez san-
ctoz patrociniā valeāt implorare vt
p̄ eo apud deū intercedāt. **Pōt** aut̄
addi 7 quarta rō ad seruādū videlz
ordinē diuine sapiētie s̄z quā vltima
per mediā reducūt̄ in ipsum deū.
Et hoc est qd̄ dicitur **Iob. v.** ad ali-
quē sc̄tōz conuerrere. **Nota** sc̄do q̄
bñ in p̄ria s̄z **Tho. xv. 7. xlv. dis. iij.**
vidēt ofones 7 deuotiones quas ad
eos dirigimus vel habem⁹. **Et** oia
opera q̄ ad eoz honores facimus vi-
dent inquā in diuina essentia q̄ ē spe-
culū mūdissimū 7 voluntariū in quo
qcqd ad eoz gl̄iaz pertinet eis lucet
dicēte **Brege. xij. moralii** qd̄ est qd̄
nō videāt q̄ vidētē oia vidēt supple.
s̄z b. **Tho. qd̄** ad eoz gl̄iaz pertinet
ad gl̄iam aut̄ 7 perfectionē eoz p̄ri-
net vt hēant qcqd volunt et nihil in
ordinate velint. **Idoc** at̄ recta volun-
tate qlz vult vt ea q̄ ad ipsuz p̄tinēt
cognoscat. **Unde** cū nulla recitudo
sc̄tis desit volunt cognoscere que ad
ip̄sos p̄tinēt. **Et** iō o3 q̄ illa in vbo
cognoscat. **Idoc** at̄ ad eoz gl̄iaz p̄ri-
net q̄ auxiliū idigētib⁹ p̄beant. sic. n.
dei coopatores efficiūt quo nihil di

nini⁹ hz. b. Dyoni. et cognitionez
 hac eoz q̄ ad hec requirunt vidēt igit̄
 vota eoz q̄ hic quocūq; mō eos iter
 pellāt vel corde vel verbo vel facto.
 Tertio nota q̄ dū sciōs iterpellam⁹
 pfato mō p nobis incessanter orant
 et obtinēt qd̄ petūt. Verūm sciēdū ē
 hz dñz Derrū d̄ tharentasio q̄ obti
 nere pōt aliqs aliqd̄ duplici viā aut
 p viā iusticie et meriti aut p viā gr̄e et
 supplicatiōis sicut i curia summi pō
 tificis tradūt littere q̄dā de simplici
 iustitia q̄daz de gr̄a et vtroq; mō sc̄i
 obtinēt p nobis orātes. quia vt dicit
 magister in q̄rto dis. xlv. iuuant nos
 merito qd̄ meruerūt in carne. Et iu
 uant voto qd̄ fundūt tā p nobis ad
 deū. Et ex hys duobus semp̄ ē effi
 cax eoz intercessio. Sz̄ intercessio eo
 rum p modū meriti ē oīo interpretati
 ua et semp̄ exaudit̄ quātū de se ē nō
 tū semp̄ ipediētibus q̄nq; pctis nris
 intercessio vero p modū voti est oīo
 vera et semp̄ exaudit̄. qz̄ nō optāt ni
 si qd̄ sciunt deū velle fieri vel simpli
 citer vel eis orātibus. Et tantuz de
 secūda propositione huius materie.

Tertia ppositio seu cōclusio pri
 me materie.

Clāuis ergo David dicat
 q̄ particeps ego suz oīuz timē
 tium te. Rite tū in ecclesia
 certis sublimiū⁹ sunt fraternitates
 institute. Prima pars hui⁹ institu
 tionis proponis que ē de dicto daui
 dico satis nota ē ex hys q̄ dicta sunt
 in prima parte prime propositionis
 seu maioris huius materie. Sed se

cunda pars tripliciter pbat̄. Pri
 mo auctoritate psalmiste dicentis.
 Ecce q̄s bonū et q̄s iocundū habita
 re fratres in vinum. Itē prima pe
 scda fraternitatez diligite. Secdo p̄
 ratione sic. Illud est rite institutum
 qd̄ est opus virtuosum. At̄pote ad
 dei et sanctorū cultū ppter spūale cō
 modū ordinat̄: sed sic est d̄ fraterni
 tatib⁹ de quibus loquimur. Igitur
 maior p̄ q̄ talis opus p̄inet ad vir
 tutē religionis q̄ debitiū cultū deo et
 sanctis exhibet hz b. Tho. scda scde
 q. lxxi. minor vero patebit in sequē
 tibus. Tertio hoc p̄ p similitudinē
 repertā in ciuilibus. Si oīuz iura vt
 leges ciuiles pp̄ cōmoduz tempora
 le societates admittūt rite. Multo
 magis ē hoc pōt admittere pp̄ com
 modū spūale. Sed circa hac partez
 p̄ fine hui⁹ materie notāda sunt tria
 Primo q̄ fraternitates iste in sacra
 scriptura et in gestis xpi ac sc̄ioz hnt
 fundamētum ipse. n. dei filius in pri
 mis totū genus humanum ditauit et
 honorauit in hoc q̄ nostrā fraternita
 tem accepit. Ipse inquā qui erat pri
 mogenitus in multis fratib⁹ ad ro.
 viij. Et qui suos discipulos fr̄es vo
 cauit Jo. vltimo demum ipse nobis
 oīa opa et merita ac passiones suas
 cōdicauit cū p nobis satisfecit et nobis
 ianuā regni celestis aperuit dicēte
 Ysaia eiusdē. liij. c. vere lāgores no
 stros ipse tulit et. Et breuiter hz Je
 ro. oīa q̄ fecit p̄ pcurāda boīuz salu
 te fecit. Et ideo be. Paulus prima
 ad corin. cū huiusmodi fraternitatē et

beneficientie participationē exposcēs
dicit. **D**ia facio ppter euāgelii. **A**t
pnceps ei⁹ efficiar unde r be. **D**e
trus estimans sibi grauissimuz detri
mentū. si huius fraternitatis picipa
tionē perderet dicente sibi xpo **I**o.
xij. Si nō lauro te nō hēbis prem
meū. **R**ndit: dñe nō tm pedes sz r
manus r caput. **S**cdo ēr principali
ter be. **P**aulus suis in eplis in qui
bus eos quib⁹ scribit vocat frēs eis
dem suos labores r ofones legitur
cōicasse. **U**nde ipse dicit ad corin.
xij. ego libentissime impēdā r super
impēdā ipse aiabus vestris. **I**tem
ad colo. **p**rio. **N**ūc gaudeo in passio
nibus p vobis r impleo ea. que de
sunt passionuz xpi in carne mea pro
corpore ei⁹ qd est ecclesia. **I**tem ad
ephesios **p**rimo. audiens fidē vestrā
que ē in xpo **I**hesu r dilectionez in
oēs scīos n̄ cello grās agere p vobis
Demoriaz vri faciēs ofonib⁹ meis
r tertio be. **I**o. in canōica sua tertia
Ita dicit gāyo carissimo quē ego di
ligo in veritate de oibus ofonē facio
Prosperē te ingredi r valere: postre
mo r quarto plres scī p̄res fraterni
tatē iter se habuerūt r ofones suas
ac bona opa alijs cōicauerunt. **N**ec
nō r sibi cōicari petierūt sicut **A**nsel
mus **B**ernardus **D**nicus r multi
ali. **S**cdo nota quātū p nunc mihi
occurrit duodeciz vtilitates ex frater
nitatib⁹ puenire p̄nt. **Q**uarū nonē i
hac vita attingūt alie tres p⁹ banc vi
tā. **P**ria ē āpliatio cult⁹ dñi r scōz
vt p⁹ in altarib⁹ capellis iocalib⁹ r

missis q̄ a s⁹fratrib⁹ fraternitatis fun
dant vel fiunt r in dies multiplicāt
r ampliāt q̄ tm alias n̄ fierēt. **S**cda
ē meritoriiū augmētatio si saltē talia
ex caritate fiāt. **T**ertia ē satisfactio p
pcnis inq̄stū talia opa penalia s̄ r p
oēs satisfactoria. **Q**uarta ē dei r san
ctoꝝ mai⁹ r frequētius auxiliū q̄ sic
nos visitauit suis bñficijs r auxilijs
sicut eos colim⁹ r veneramur. **Q**uinta
ē facilior p̄cū exaudicio dicente **A**ri
sosto. q̄ libētē de⁹ hāc ofonez audit
quā xpian⁹ nō solū p se sed p alijs
orat. vt p⁹ ma. **xvij.** vbi xpus dicit.
Si duo ex vobis cōsenserit sup terrā
de oi re q̄cūq; petierit fiet eis a p̄e
meo. **S**exta ē a multis piculis libe
ratio p ofones r merita scīoꝝ q̄ suos
ofrēs vel q̄ eos deuote inuocāt s̄m
be. **T**ho. **xlv.** di. **iiij.** ex p̄tate speciali
eis a deo data a multis piculis r in
firmitatib⁹ p̄seruāt vt beatus **S**eba
stianus a peste **A**ntoni⁹ a subitanea
morte r sic de alijs. **S**eptima ē casus
rarioꝝ i p̄cō vel recidiuatio. qz puer
bioꝝ **xvij.** dī frater q̄ iuuat a frē q̄si
ciuitas firma. **O**ctaua est facilior a
pcnis resurrectio. qz ecclīastes q̄rto.
ve soli qz si ceciderūt nō hz subleuan
tē. si fuerūt duo fouebuntur matuo.
Duob⁹. **n.** mortaliter peccātib⁹ vno
existēti in aliq̄ bonoꝝ fraternitate et
altero nō p̄im⁹ ceteris parib⁹ facili
us vel citi⁹ resurget q̄s alijs. r hoc p
merita r ofones illi⁹ fraternitatis vt
s⁹franz vel potius cooperāte scīo vel
sancta i cui⁹ honore fraternitas illa
est instituta. **R**ona ē pax inter xpīa

nos. **¶** Quia cum fraternitas non sit ubi caritatis et unitatis ex fraternitatibus homines pacificantur aut pacificari debent saltem qui sunt in eadem fraternitate quia ecclesiastici. **xxv.** Concordia fratrum maxime placet deo sicut per oppositum discordia valde ei displicet. ut patet per uerbioz. **vii.** Preter has noue utilitates quas consequimur in hoc seculo sunt tres alie que sequuntur ex istis in alia vita: quarum prima est inferni euacuatio. Secunda purgatorii euasio uel saltem ab eo facilior liberatio. Tertia uero glorie consecutio uel maior in ea numeratio que omnes tres sequuntur ex nomine primis ut de se patet. Nota tertio et ultimo quod notate dixi certis sublimitatibus. quia ad ueram fraternitatem de qua hic loquimur quatuor requiruntur. Primo titulus boni et honesti utpote in honore alicuius sancti uel sancte non demonis uel cuiuscumque hominis uisitoris; seu etiam defuncti ab ecclesia non canonizati. Secundo causa iusta uel pure spiritualis ad communicandum uidelicet sibi inuicem bona opera uel missas etc. Tercio etiam temporalis scilicet pia ut pauperibus alendis; captiuis redimendis; capellis edificandis et huiusmodi. Tales. **ii.** fraternitates que per talibus causis fiunt sunt laudande; et que eas despiciunt est anathematizandus **dis. xlii.** si quis despiciunt nisi forte eent aliquae alie conditiones eas uisitantes. Tertio requiritur modus licitus et honestus in ingressu et egressu ut uidelicet nihil ibi fiat quod non sit ad dei et sanctorum gloriam uel fidelium uti-

litatem puta uel ad satisfactionem uel ad hoc quod mens hominis deo subiciatur et corpus homini finem dei et ecclesie ordinationem et consuetudinem eorum cum quibus homo tunc uiuit. Talia enim rite fiunt in diuino cultu et ad uirtutem religionis pertinent. Si autem fieret in eis aliquid quod de se non pertinet ad dei gloriam aut ad utilitatem animarum aut etiam eent preter dei et ecclesie constitutionem uel contra consuetudinem que secundum Augustinum. per lege habenda est totum hoc eent reputandum superfluum et superstitiosum et uultus. **Tho. se. cunda. q. lxxxiii. a. 2.** Requiritur et specialis modus in ingressu ut uidelicet fiat sine omni pacto expresso uel tacito. saltem de aliquo temporali dando siue sit summa pecunie siue commode solene siue quocumque pecunia extrinseca. **¶** In statuta negatiua in talibus sunt periculosa et pietate excludenda. et ut puto simoniaca: ut ex **be. Tho. se. cunda. q. x. o.** haberi potest uerbi gratia si statuat quod qui non dederit non erit de tali fraternitate. **¶** Per hoc. **n. p. clu. diu. via. pauperibus non ingrediendi possent tamen quod post ingressum proprio motu uel suando consuetudinem aliorum dare aliquid per sustentandis aut continuandis oneribus piis illius fraternitatis. ut est accensio luminarium in officio diuini cultus celebratio missarum et sic de aliis sicut potest quis alium per elemosinas corporales ad aliquid spiritualia opera facienda inducere puta ad orandum uel dicendum missarum uel etiam per stipendium necessitatis spiritualia seminandis aliquid**

oare. Quarto requiritur intentio recta
tam ex parte recipientis quam ingredientis.
Et. s. nō habeatur principaliter
oculus ad cōmodum tēporale: s; ad
honorē dei et salutē aīe et corporis
hīs. n. duabus vltimis cōditionib;
obmissis s; magistrū nostrū Joā
nem tinctoris pie memorie. Qui de
fraternitatibus breues secūda deter
minationē fecit sepius redditur mo
dus ingrediendi fraternitates: illicitus
tam ex parte ingredientis quam re
cipientis sicut et in oībus cōtractib;
ex suo genere symoniacis contingit
vel duz intentio circa ingressum per
neritur. cum. s. principaliter ferit: ad
cōmodum temporale et nō ad hono
rez dei et salutē corporis et aīe et sic
quandoq; ē illicitus ex parte ambo
rum. s. ex parte recipientis et ingredi
entis dū. s. vtriusq; intētio dicto mo
do corrupta est. Quinto vero ē illicitus
ex parte alteri⁹ nō. dum. s. vni⁹
intētio recta alteri⁹ perversa. Volēs
igit^r aliquis fraternitatē talē ingredi
petat humiliter ad illā ppter deū re
cipi in caritate nō ficta nec se conui
uio titulo tacite: v; expresse ad aliqd
tpale dādū obliget q; hoc vīm pari
bre v; . Nec tñ tali sit puro aīo pp sa
lutem aīe sue ingrediēti prohibitum
ē post liberā receptionē ac dei hono
rez et sanctorū aliquid dare puta lu
minaria vel elemosinas ad decoran
dā altaria et huiusmodi imo multū
cōmēdabile est et meritorius hec oīa
tinctoris vbi supra. Et hec d^r prima
materia. s. de fraternitatibus in cōi.

Sequitur secūda materia que est
de fraternitate rosarij virginis in spe
ciali. Que etiam habet tres proposi
tiones cui⁹ prima et maior talis est.

¶ Inter ecclesie fraternitates
i illa potior eē censet^r q̄ in cō
fratib⁹ timo cā vel mō bo
nis opib⁹ vel oīonib⁹ alias excede
re dignoscit^r. Hec ppositio quo ad
oēs suas ptes sum^r pbat^r tripliciter
¶ Primo auctoritate p illā maximā
thopicā. Si simplr ad simplr: magis
ad magis maximum ad maximum:
Secūdo p; rōe sumpta ex illa aucte qz
si frnitates sunt bone que hñt bone
stum titulum causam bonaz vel mo
dum licitū et sic de alijs ergo illa erit
melior et potior in qua talia sunt ex
cellentius. Tertio patet a simili in
fraternitatibus ciuilibus in quibus
etiam illa ē potior que in talibus ex
cedit. Item in exercitijs quorum
ille est melior qui nobiliozem habet
ducem magis habundat in militib⁹
et expeditis ad prelium et in necessa
rijs ad bellum etc. Etiam idem pa
tet in cognationibus vel cōitatibus.
Sed ne longius morer. Hic nota
primo q; melius est habere fraterni
tatem cū melioribus et perfectis qui
nulla vel modica indigēt satisfactiōe
q̄z cū alijs qz tales pfecti magis de
suis bonis opib⁹ apponūt i frnitati
b⁹ et cū hoc min⁹ aut nihil d^r satisfactiōe
q̄ fit p illis d^r frnitate recipiūt
q̄re maior ps satisfactiōis cedit alijs
¶ Nota 2° q; ceteris parib⁹ meli⁹ est

habere fraternitatē cū multis q̄s cū paucis: r maxime loquēdo de illis fraternitatib⁹ qbus vnusq̄sq̄ aliq̄s orōnes p oib⁹ de fraternitate legit vel aliqd satisfactiōis op⁹ apponit tunc. n. nō minuit fruct⁹ cuiuslq̄ in particularitimo magis auget tū quia bonū quāto cōi⁹ iāto diuinius. Tū ē qz impossibile est preces multoz nō exaudiri. Ex quo rep̄hēdi merito p̄nt bi qui in qbusdā fraternitatibus vltra certū numerū plures non admittūt in tpalib⁹ p̄cipue paupes q nō habūdāt abiciunt q tū d spūa libus plus apponere p̄nt. Nota 3° r finalē q̄ q̄uis r sc̄i supiores magis sunt deo accepti q̄ inferiores r p̄ n̄is fraternitas in honore eoz instituta ē. Notior saltez ceteris paribus. tū vtile ē interdū minores sanctos orare vel honorare vel in eoz noie fr̄nitates istituere. Et b^o pp. v. rōes q̄l b. iho. xly. di. iij. q. 3. a^o. r b̄z tāgit. Prima qz qz interdū aliq̄s bz maiore deuotionē ad minore sanctū q̄s ad maiore ex deuotione autē maxie depēdet orōnis v̄l boni op̄is effect⁹. Sc̄da pp fastidiū tollēdum qz assiduitas vni⁹ rei fastidiū parit p hoc aut qz diuersos sc̄os oramus quasi in singul nouis feruor deuotionis excitat. Tertia qz qbusdam sc̄is ē minoribus datū ē in aliqb⁹ causis patrocinari sicut beatus Antonius cōtra ignē: r beat⁹ Sebastia nus p̄tra pestē rē. Quarta vt honor debitus oib⁹ exhibeat. Quinta qz plurū orōnibus q̄nq̄ impetrat qz

vnus orōne nō obtinet. Et tū de illa prima ppōne. Sequit secūda ppō seu minor huius materie. Aliusmodi v̄ esse n̄ra beate virginis de rosario fraternitas sub certo salutationū r orōnū d̄nicaluz instituta numero Qui qdē numer⁹ sicut r or̄traz cōscriptio atqz signoz. delatio non caret misterijs an̄ declarationez singularuz partiū huius ppōnis tria de hac fraternitate psequentiū ampliori notitia p̄notare curauī. P̄mo q̄s sit hui⁹ fraternitatis institutor vel auctor. Sc̄do q̄s institutiōis et ingressus in eam modus. Tertio de nomine eius quare videlz de rosario v̄l beate virginis psalterio nūcupat. De p^o igit nota qz Anno d̄ni millesimo q̄drigesimoseptuagesimoquinto illo videlz tpe q^o charolus burgundoz dux nuyssiani in signe rbeni opiduz obsidebat vidētes sancte ciuitatis Colonien̄ ciues periculū sibi nō parū imminere nisi cantius de remedio p̄uiderēt opoztuno ne dū armis r ceteris necessarijs se p̄uiderūt sed r suos inuocātes patronos reges videlz martyres ac virgines r precipue piissimā dei matrem virginē dico Maria m̄storiū consolatrice ad oratiōis presidii cōfugerūt. In hys aut quidaz nō paruis eiusdē virginis obseruatoz sacre theologie p̄fessor ac incōnētū p̄dicatoz eiusdē ciuitatis tūc prior ad ipsaz virginē Maria se totū cō

fratres. fraternitate de ea institueret et
deuotione illa antiqua d' eiusdem vir-
ginis rosario p parte abolitaz reno-
uare vt ipsa virgo predicta ciuitate
a periculis tunc iminentib' ptegere et
pseruare dignaret humiliter et duo-
te cepit et spopodit. Adira res sz
no impossibilis ei de cui' plenitudi-
ne accipiunt vniuersi. Na vbi te ma-
gna sanguinis effusio timebat sub-
ito no sine vginis et sanctorum auxilio
magna spes future pacis recedete
cu traquillitate principe supuenit.
Cui' rei gratia ne ingratiudinis ma-
ter obliuio misericordie pietatis fon-
tem scatu. iere' exiccaret et vt ipsa vir-
go in eiusdem populi ptectione et cu-
stodia amplio pseruaret ide pnoia-
tus prior de consilio magistrorum et pa-
trū sui cunctus ad pces et vota mul-
tarū vtriusq; sexus eiusdem ciuitatis
deuotaz psonaz qd ceperat adim-
pleuit: atq; p'fata fraternitate certis
sublimitib' de qb' imediate dicit
institues ea in festo natiuitatis bea-
te virginis Marie eiusdem anni ad-
laude et gloria ipsius vginis necno
ad multorum edificatione publicari et
postmodu approbari p sede aposto-
lica dotariq; multis indulgentijs fe-
cit et pcurauit: vt magis infra pate-
bit quis tñ approbatioe n' egerit
vt ex p'ua materia satis patuit. Pro
finali aut' clusione hui' notabilis
caueat queso lector: horz quinq; est
ne p'actū institutoze cui' intetionez
solus ille q scrutator e cordiu nouit
In hoc factio diiudicare sinistre ve-

lit. Quia si de indifferentibus no li-
ceat nobis sin scripturas iudicare
sed debeant in melioze parte interp-
tari: quato magis de secretis cordis
vel intetione in opib' bonis ad dei
vel sanctorum gloria ordinatis: sicut e
hec fraternitas vt statim patebit.

De secdo videlz de m' institutiois
vel ingressus hui' fraternitatis scie-
du est primo q ipsa in sola duntaxat
quarū orationū liberali coicatione
fundata et instituta est. Ita q in ea
nullū tpale dādū ē. Nec in igrēssu
nec in egressu vel pgressu. Unde si
quid qd absit faceret ea questuariā
aut p ea extorquere vellēt pecunias
tunc reuera tanq; pseudo pphete
sunt vitandi et excludēdi a fraterni-
tate ista. Et vt timeo puniendi ab
ipsa gloriosa virgine Maria vtpo-
te qui sue fraternitatis puritatez sic
inficiunt vel maculat. Sciendū
secundo q oratio q principaliter in
hac fraternitate comunicat est salu-
tatio angelica vna cū oratioe domi-
nica inter cunctas oratioes pponē-
da de quarū tñ excellētia plura di-
cent' infra. Itaq; volēs hui' frater-
nitatis confratrum numero sociari
et fructū reportare salutarē dz omni
ebdomada tria rosaria cētū et quin-
quaginta aue Maria cū quindecim
pater noster continentia: intermiscen-
do. s. semp post decimum aue Ma-
ria vni p' noster per se vel per aliū
dicere vel legere. Nec oz q genib'
flexis vel in ecclesia vel simul vel
certa hora vl' die dicant: sed sufficit

hoc totum dixisse simul v'l p partes
 in fine ebdomade . Si quis aut in
 aliqua ebdomada vel ex negligenti-
 a vel certo pposito vel aliqua oc-
 cupatioe neglexerit: nō debet i alia
 ebdomada repetere. Nec d illa ob-
 missione consciētiā vel confessionez
 faceret: qz nulla est hic obligatio cul-
 pe. Sed dicitur illi^o pene q qui in
 aliqua ebdomada hoc obmittit pri-
 uatur picipatioe alioz rosarioz q
 in eadē ebdomada dicunt a cōtra-
 tribus alijs. Quia. n. ofones v'l que
 cumqz opera penalialia que fiunt ab
 vno nō p sunt alijs p viā satisfactio-
 nis . Nisi ex parte agētis ad alios
 scilicet suā inrētionē referentis vt su-
 pra patuit in prima propositione
 prime materie . Ideo dum quis
 predicta dicit vel legit suam inten-
 tionem actu vel habitu ad oēs qui
 de hac sunt fraternitate r q similia
 faciūt illa ebdomada dz referre: qz
 etiā meli^o est hīe fraternitatē cū ml-
 tis qz cū paucis: vt patuit in prima
 b^o materie ppōne. Accirco vt hec
 fraternitas vna r indiuisa maneat
 expedit vnūquēqz p̄dicta legētez in-
 tentionē suā ad primariū fundatio-
 nis locū. s. ad vuentuz p̄dicatoz in
 colonia. Et ad oēs illius fraternita-
 tis frēs r sorozes referre. Secdo pre-
 ter ista tria rosaria si qz bui^o frater-
 nitatis frater vel soroz illi^o deuotil-
 limi cantici Saluē regina. qd cū so-
 let in p̄cessioe singul sabbatis die-
 bus dñicis p festis r festis añ alta-
 re eiusdē fraternitatis in p̄dicto con-

uentu d sero cātat p̄cipationē hīe
 voluerit ipsuz debere se ibidē p̄nto-
 re aut septē aue maria vbicūqz loco
 rū tē fuerit p se r ofratrib^o dicere p̄-
 tactus fundatoz statuit r ordinauit
 absqz tñ obligatioe cuiuscūqz clpe.
 sz oformis pene q tacta fuit. Ter-
 tio qz illa scitissima vidua Anna no-
 bis plē hāc tā generosā imo sorozē
 p̄ssimā v̄ginē dico **M**aria p̄tulit
 q fructū vite attulit. **H**ic ē q p aliq
 li gratitudine i hore hozz trū . s. ma-
 tris anne r filie marie r filij xpi dei
 r hois singul tertijs ferijs tria p̄ n̄
 r tria aue maria: a ofratrib^o r soroz-
 rib^o bui^o fraternitatis dici r sibi in-
 uicē cōicari sub pena ofsimi p̄acta
Prenoiar^o fundatoz optauit r pe-
 tiuit p̄ter at ista q illa tacta sunt po-
 terit vnusqz hūc thesauro tāte fra-
 ternitatis supaddere. **R**osaria ofo-
 nes alias missas v'l bona put spūs
 sc̄tus dederit r v̄go ipsa spirauerit.
Unde qdē legitur omni die rosariū.
Alij psalteriū alij certas ofones v'l
 opas supaddūt q distributor oium
 bonoz vna cū v̄gine maria vniciui
 qz de fraternitate put opus ē distri-
 buit. **N**ō ē hic et silērio p̄tereūduz
 qz p oib^o d hac fraternitate ofunctil-
 post quattuor festa principalia v̄gi-
 nis. s. purificationis: anunciationis
 assumptionis: r natiuitatis annuer-
 saria quattuor cum vigilijs de sero
 cōmendationib^o ac missa solēni de
 requiem in altari huius fraternita-
 tis p̄fat^o fundatoz de cōmuni p̄sen-
 ty omnium patrum r fratrum sui

conuenitus et capitulariter congrega-
toꝝ pꝑetuo fieri statuit et ordinauit
In quibusquē singulis annis singulis
q̄ interfuerūt dies mille et quingētos
indulgentiarū a decēnonē cardinali
bus datos ut pꝑ in bulla que in cō-
uentu nostro coloniensi ubi hec fra-
ternitas fundata ē h̄ pꝑ qualz vice
obtinēbūt. Tertio et ultimo ē hic
sciēdū qꝑ hec fraternitas nullos cu-
iuscūqꝫ status aut cōditionis exclu-
dit: sed eo letius nedū magnos vel
diuites sꝫ cecos claudos paupes et
debiles religiosos et seculares iuue-
nes et senes recipit quo ofones eo-
rū faciliꝫ a deo teste scriptura nouit
exaudiri: quāto ip̄a et mortuos ad-
mittit et facit pꝑicipes pꝑdictoꝝ bo-
noꝝ dūmodo assit ut qꝫ pꝑ eis fac-
q̄ dicta sunt. Ad oꝝ tñ qꝫ illis mor-
tuis legere pꝑdicta qꝫ dū uiuerēt ip̄i
us fraternitatis participes fuerūt.
Ut autē huic notabili q̄ ē d̄ mō insti-
tutionis et ingressus h̄ fraternitatis
finē faciā. Qui h̄ fraternitatis pꝑi-
ceps eē cupit oī ebdomada pꝑ se vel
pꝑ aliuz faciāt q̄ dicta sunt cū pꝑacta
intentione. Nec regrit̄ inscrip̄tio vel
signū qꝫ pꝑ n̄ dicunt delatio de ne-
cessitate: sed solū de cōgruētia et de
bene esse sicut patebit in fine h̄ pꝑ
pōnis prime ubi dabunt ad h̄ m̄l-
te cōgruētie: et iō cōsulēdū ē unicuiqꝫ
ut faciāt se inscribi et signa deferat
fraternitatis sue. De 3°. s. de noīe
h̄ fraternitatis nota qꝫ tribꝫ solz no-
minibus noīari. Dicit̄. n. fraterni-
tas quāqꝫ de rosario: quāqꝫ de seruo

quāqꝫ de b̄te Marie yginis psalte-
rio. De rosario quod d̄ a rosa: quia sic
beata uirgo in scripturis rose cōpara-
tur sꝫ illud ecclīastici. xxiij. Ego quāsi
plātatio rose in hierico. i. in ecclīa mili-
tate. Hierico. n. interpretat̄ luna in quo
designat militatē ecclīa q̄ quādiū ē
in hac uita multo h̄ defectus. Et iō
ipsa ygo Maria uelut rosa quāsi iter
deū et nos mediatrix et interuentrix
pꝑia plantata d̄. Unde et de ea ca-
nit ecclīa. sicut spina rosas genuit
iudea Mariā. Sic in pꝑposito quilibz
salutatio angelica yginū duote obla-
ta ē uelut rosa: i. signū multa tā in
speculo hystoricali: quā in libro de ap̄i-
bus et cesareo legūt̄ exēpla hoc idē
indicātia pꝑcipue d̄ illo milite facto.
cōuerso in ordine cisterciensū qꝫ ut d̄
in ap̄ibus nihil aliud sciēs quā saluta-
tionē angelicā ipsaz cū maxima de-
uotione semp in ore habuit usqꝫ ad
mortem postqꝫ ex eius ore rosa pul-
cherrima in cuius folijs lris aureis
et argenteis scripta erat salutatio an-
gelica pꝑcessit. Simile legit̄ de quo-
dā fr̄e ordinis regulariuz in eodē li-
bro d̄ ap̄ibus. Fert̄ et simile d̄ quo-
dā abbate pꝑ siluā ambulāte et rosa-
riuz orante hunc. n. quēz latro in se-
quēs uidit colūbā albā ad os eius
uenire. Et inde rosas ex eo capere:
et ad celū deferre. Et hoc toties ui-
dit quoties ille salutationez angeli-
cam replicauit. Ex his igitur et si-
milibus exemplis patet quare me-
rito hec fraternitas nominari potest
fraternitas rosarij. Secundo uoca-

tur ab aliquibus et precipue in gallia
 fraternitas de seruo est ratio nois forte
 ista est quasi sicut ex multis materia
 libus rosas precipue. l. pot fieri mate
 riale seruz sic p. caldubio ex. l. salu
 rationib⁹ velut ex. l. rosas offerimus
 beate virgini spuale seruum sibi hand
 dubie grauissimu in cuius signuz le
 gi in quoda libello a deuotis prib⁹
 cartusiensib⁹ de treueri cuida pbo
 sacerdoti ocesso qd fuit quida deuo
 tus qui ex speciali deuotione seruz
 materiale de rosas aut floribus alijs
 faciebat beate virgini oi die vel qn po
 terat flores hfe: et eius iponebat ca
 piti. Ingredeis aut ide postmodu
 religionem cu istud continuare vellet
 prohibitus fuit. Cuius rei gra tem
 ptatus de egressu volensqz redire ad
 seculu consilio accepto a quoda deuo
 to pre vita sanctissimaz celestiqz du
 cente. Ut oi die loco illius diceret
 laue Maria. perseuerauit et consili
 uz seruauit. Quoda aut die du post
 modu ambularet p silua et practuz
 consilium psolueret: viderut latrones
 quanda virginem cora illo stantem: et
 quodlz aue Maria rosa florida ex
 ore eius carpente: atqz seruz rosens
 faciente. Et post finem capiti impo
 nente et sic celuz ascendente ex qua
 visione stupefacti ipsi latrones fra
 tri retulerut que viderut et sic referē
 da eu amplius in sua deuotione co
 forauerut. Tertio vocatur quiqz fra
 ternitas d psalterio mariano et hoc
 ad instar psalterij dauidici: qz sicut
 psalterium dauidicum centum et gn

quaginta psalmos continet: sic istud
 centu et l. aue Maria. Item sicut
 est in officio suo ipsum psalterium da
 uidicu qn facit de tempore integraz
 ebdomodā cōplet et legit sic in hac
 fraternitate vt semel in ebdomoda
 a cōfratribus hoc psalterium beate
 virginis legatur. Statutz est vt su
 pra patuit. De hoc aut modo cente
 nario. s. et quiquagenario magis in
 fra patebit vbi ponent rōnes agnū
 tatis. No est aut hic silentio trāseū
 dum qd beata virgo fm Aug. ē psal
 terium cuius sono mittigat ira iudi
 cis aufertur pās inimici: et confer
 tur gaudiū exultationis. Ex predi
 ctis satis patent illa tria que volui
 pnotare ante declarationē hui⁹ scde
 ppositionis vel minoris scde mate
 rie. Venio igitur ad declarationē
 eiusdē propōnis scde que quattuor
 hz partes principales: quarum pri
 ma dicit qd ista nostra bea. virginis
 fraternitas in practis q. l. tangunt i
 prima ppōne alias fraternitates ex
 cedit qd patet primo in titulo. Quia
 ex titulo hz super alias dignitatem
 vtilitatem generalitatē. Dignitatez
 quidem qz in honore illius est insti
 tuta que est sup oēs sanctos et ange
 loz choros exaltata atqz omni lau
 de dignissima adeo et si hz Ambro
 sium omniuz nostrum membra ver
 terentur in linguas adhuc eam lau
 dare sufficeret nullus: imo hz De
 trum comestorem eius in signū lau
 datorē si fieri posset quia arene pul
 uis et vnde vndarū gutte rosa gēme

lilya flamme. **L**ibera celicole nix
grandis sex⁹ vterq; ventoz pennet
volucru pecoz genus omne siluaz
rami frondes auium quoq; penne.
Ros gramen sielle pisces angues
z ariste. **E**t lapides motes conual
les atq; drachones. lingue cucta fo
rent minime depromere possent.
Que sis vel qsta virgo regina **M**aria
que tua sit pietas nec littera nec
dabit etas. **S**ecundo vtilitate qz in
honore illi⁹ que est mater dei z the
sauraria celi fm **B**er. est instituta z
cuius oŕo vt ita dica inuiti iusticie
qz non fas e filius aliquid matri de
negare; vt dicit salomo. i. xp̄us ma
tri sue **B**ersabee. i. matri **M**arie.
Et io cantat de ea ecclesia. **N**ā te
filius nihil negans honorat. **E**t sic
oŕo beate virginis vt inuiti iusticie.
Sed alioz scioz ofones magis vi
dent inuiti gratie z liberalitati diui
ne. **L**um aliquid et a deo petimus
sive imediate sive alhs sanctis me
diantibus non tamē sine hac virgi
ne obtinemus dicente **B**er. qz redē
pturus deus humanum genus vni
uersum p̄cium conuulit in **M**ariaz
sine ea nihil possumus; sine ea mise
ri sumus. **S**ine deniq; ea factuz est
nihil. bec ille. **T**ertio generalitatez
nam ceteri sancti p̄fes z sunt sp̄ua
les aduocati sp̄ualiu statuum z cō
gregationū vt **D**ominic⁹ p̄dicatoz
Nicholays nauigantiū z sic de alijs
Sed ipa piissima virgo m̄r est z ad
uocata quozūcūq; hoīuz peccatoz
z iustoz imo fz **B**er. oibus omnia

facta est: omnibus suum misericor
die aperit. vt de plenitudine ei⁹ ac
cipiāt vniuersi. **E**ger sanationē: tri
stis cōsolationē; peccator veniā: in
stus gram: angeli leticiam: filli⁹ dei
humanaz substantiā: z tota trinitas
gloriā: ita vt n̄ sit q se abscondat a ca
lore eius. **S**ecdo qz bec fraternitas
in confratribus alias excedat p̄z ex
trib⁹. s. ex eoz differenti statu q̄ntita
te vel numero quāritate siue bonita
te. **E**x differenti statu quidē qz nō ē
status qui abscondat se a calore hui⁹
fraternitatis. **I**psa. n. neduz viuos
sed z mortuos recipit z inter viuos
oēm statu cōprehendit: qz in ea sunt
nobiles ignobiles diuites paupes
seculares z clerici principes z eccle
sie prelari doctozes z religiosi iuue
nes z senes: z sic de alijs statib⁹ hu
ius seculi. **E**x quāritate vero qz vt
ex libello fraternitatis patet cū nō
sunt nisi quattuor āni sine institutio
nis. hodie tū fere quinquāginta mil
lia inscriptoz orinet ad huc ampli⁹
cōtinebit qz augmentat z dilatat p
varias patrias ciuitates z loca de
die i die. **E**x qualitate aut qz cū in
ter tātos fr̄es sunt pueri innocentes
doctozes z religiosi religiose z et se
culares qui sunt magni meriti ap̄d
deū: z qui haud dubie nulla vel mo
dica egent satisfaciōe sequit̄ inten
tum. s. excellentia hui⁹ fraternitatis
ex or̄m q̄litate z bonitate z q̄z bo
num z vtile sit eis anumerari. **T**er
tio qz bec fraternitas excedat alias
in bonis opib⁹ vt or̄onib⁹ satis ex

predicis p3. Pro cui9 in ad huc
 ampliori declaratione. Nota qd ex
 hac parte h3 excellētiā in tribus.
 Primo in ofone dñica que in ea
 sub certo numero dñ. Scdo in salu
 tatione angelica que ampli9 replica
 tur. Et tertio in cōtinuatiōe vel mul
 tiplicatiōe vtriusq3. Primo quidez
 in ofone dñica que specialr in trib9
 ceteras ofones excellit. Primo in
 aucte doctoris: quia a solo deo insti
 tuta est a xpo ppalata r docta a spi
 ritu scō dictata. Ps. n. dñi loquutū
 ē. Est. n. xps dei fili9 os patris qd
 spū sancto dictate locutū ē. Verba
 illa que continent in ofone dñica.
 Scdo in sufficiētia petitiōnū qz in ea
 oīa vite pñtis future necessaria tam
 corporalia q3 spūalia petunt vt faci
 liter declarari posset. Tertio in fecū
 ditate ministeriōz. qz bec ofo i men
 sa continet sacra in qua adorat de9
 trinitas nouo sermōis genere singu
 lari dilectionis noie inaudita antiq
 uis laude. Luz dñ pater noster rē.
 Vñ Augu. in expositione hui9 lau
 dis dicit: multa dicta sunt in laudē
 dei in sacra scriptura. Nunq3 tñ in
 uenitur pceptū populo israelitico vt
 dicent pñ noster: aut orarēt patrem
 deū rē. Et breuiter tāta ē fecūditas
 diuinoz misterioz in hac ofone do
 minica: vt sacerdos stās in altari n̄
 audeat sine licētia dicere pñ nr. imo
 pmittit dicēs. pceptis salutaribus
 r ecclesiasticis vel aplicis moniti. r
 diuina. i. xpi institutione formati au
 dem dicere. Pater qñ dicat popu

lo nō aunderet tātoz misterioz enar
 rationē os meū aperire. ex me vocā
 do pñz deū nisi ex pcepto ecclie vt
 xpi institutione. Quid plura: reuera
 nedū in his trib9 h3 excellētiā bec
 ofo dñica s3 in breuitate r quidē h3
 qd facilius dñ citius r sepius pfer
 tur arens in memoria tenet r dolci
 us ac suauimasticat intimiusq3 de
 gustat: r p dñs p eam deus miserū
 cors ad dandū qd petit citius incli
 natur. Scdo bec etiā habet fraterni
 tas excellentiam in salutatione an
 gelica. Et hoc in tribus. quia bec
 saluatio habet super alias dignita
 tem facilitatem r vtilitatem. Digni
 tatem quidem quia fm Ber. a to
 ta trinitate in consistorio eiusdez trī
 nitatis est dictata: digito dei scripta
 r vni de fortissimis palatij ad dese
 rendum virgini delegata. Patet
 etiam eius dignitas ex tenore vel
 sententia. quia in ea Maria maxi
 me commendatur. Primo enim
 insinuatur q3 fuit purissima propter
 culpe carentiam quia aue q3 plenī
 sumam per gratie affluentiam quia
 gratia plena q3 tutissima per diuī
 nam presentiam qz dominus tecuz
 q3 dignissima pp psone sue reueren
 tiā qz benedicta tu in mulierib9 q3
 vtilissima pp plis excellentiam qz
 benedictus fruct9 vērīs tui. Scdo
 facilitatez qz ab omnib9 faciliter sci
 ri pōt pueris senib9 boni ingenij et
 rudib9 vt nullis possit de ei9 ignorā
 tia excusari. Nota hic exēpluz de
 illo milite sancto uerso i ordine ci

Mercedem qui orationem dominicam adisce
re non valuit: sed bene habet salutatio
nez. ex e^o ore post mortem rosa p^ocel
sit ut prius dictum est. Tertio utilita
te quod hec salutatio fuit filij dei gene
ratiua: mundi regeneratiua: inferni
evacuatiua: celi reparatiua ac totius
boni collatiua quam deuote dicentes te
net locum gabrielis et quodam spirituali
modo. iterum generat in ea dei filium
aut saltem in seipso per virginis saluta
te auxiliu. Pro ampliori autem huius
salutatiouis commendatione. Nota quod
ipsa virgini et toti curie celesti mul
tum placet. demoni multum displicet
et homini multum p^odest. Placet qui
de toti curie celesti quod habet Ber. Du
eam deuote dicimus celum ridet: ange
li letantur. spiritualiter autem placet ipsi vir
gini: quia ut inquit idem Ber. loquens
ad eam. Est tibi o virgo Maria qua
si osculum audire hunc uersum Ave
Maria. Toriens. n. o. beatissima
oscularis quotiens salutaris. Nec
mirum quia dominus ipsa uirgo hanc salu
tationem audit. Audit primo glorio
sissima illam salutationem quam sibi dul
cissimus suus sponsus: imo et filius
per panymphum transmisit que sibi ad
gaudium magnum fuit cum ait. Exalta
uit spiritus meus in deo saluti meo.
Secundo audit dulcissima cantilenam
quam sibi ioculator ille deuotus can
tauit que cantatio fuit tante suauita
tis quod eam ad cantandum prouocauit dum
dixit. Magnificat imo et angelos
dicentes in natiuitate filij sui. Glo
ria in excelsis. Et totum mundum leti

ficauit. psal. Letet celi et exultet ter
ra ante faciem domini quod uenit. Tertio autem
epistola utilissima quam sibi fidelis
ille nuncius deportauit in qua contine
batur prosperitas amicorum: redemptio
captiuorum: et uictoria hostium. Quarto
audit annunciationem solennissimam quam
sibi detulit solennis ille legatus per quam
sibi annunciatum quod in reginam assumme
da erat. *U^o Ber.* Egreditur gabriel
de rege ad reginam: de impatore ad impe
ratricem. et eo forte alacrius. ut cum ange
li prius regem haberent habituri eunt
ad reginam: displicet autem multum dia
bolo. Primo quod cum sit inuidus non
libenter audit illam salutationem per quam
homo acquirit salutem: sed est sibi ad disse
cationem. Secundo cum sit in lucrum displi
cet sibi illa dulcis decantatio per quam
homo recipit spirituale dulcedinem. Et
ideo est sibi ad molestiam. Tertio cum
sit tyrannus displicet sibi illa episto
la per quam suos amisit captiuos: et id
est sibi ad conturbationem. Quarto cum
sit superbus non placet sibi annuncia
tio per quam illa que caput eius conturbat
in totius mundi reginam assumit. Sed
est sibi ad indignationem. Quia reue
ra secundum Ber. ad hanc salutationem de
mones fugiunt et infernum tremunt. im
mo secundum eundem super illo. Terribiliter
castroꝝ acies ordinata. Non tantum
timent hostes castroꝝ quantumcumque
bene ordinata acie quantum timet de
mones nomen Marie. Ad cuius
patrociniu fluunt et pereunt sicut fluit
cera a facie ignis. Nec solum displi
cet eis illa salutatio: sed omnia eius ver

ba. Duplicet. n. primo eis ane cum eternū ve procurauerūt. **Itē** **M**aria caput eoz contriuit. **Item** dñs tecum qz in specie serpēns cū **E**ua lucifer fuit. **Itē** benedicta tu in mulieribus. qz ipsa maledictionē induxit. **Itē** benedictus fructus ventris tui. qz per suam suggestionem: fructus mulieris fuit maledict⁹. **Pro**dest aut summe hec saluatio homini qz aliquando est imundus p culpam tenebrosus p ignorantiam vacuus p priuationem grē solus derelictus a diuina protectione. **M**aledictus maledictione eterne pene et famelicus a celesti refectione quoz oium remedium hz in hac saluatione. **Nā** qui est imundus accedat ad hanc sanctam que est sine ve culpe. **I**deo premitit aue. **Q**ui est tenebrosus accedat ad tam illuminatā. **I**o subdit **M**aria: q̄ illuminatayl illuminatrix interpretat. **Q**ui ē grā vacu⁹ accedat ad hanc repletā. **I**o sequitur grā plena. **Q**ui maledict⁹ accedat ad hanc benedictā. **I**deo additur benedicta tu in mulieribus **Q**ui est celesti refectione priuatus: accedat ad ipsam tanto fructu dora tam. **I**deo finaliter cōcludimr. **E**t benedictus fruct⁹ ventris tui. **H**ec omnia que dicta sunt d vtilitate huius saluationis: possunt per multa exēpla tam ex rosario q̄s ex speculo hystoriali libro de apibus: libro de miraculis beate virginis probari. **I**n quibus quanti in tentatione peccatis vel infirmitatibus

constituti ad **M**ariaz recurrentes: et saluationē hanc deuote replicantes cēseantur liberati et consolati p̄teritū volo: tuz qz hec constant multis et audiunt sepius in sermonib⁹ tū ē qz ex nimia p̄lixitate tedū audienti generarent vel legenti. **H**ec silentio p̄reundū hic puto q **A**rbanus quartus qbuscunqz nomen **J**esu in fine saluationis angelice addentib⁹ p qualibet vice triginta dies indulgentiarū concessit quas **J**oannes. xxij. successor ei⁹ confirmans alios triginta dies supaddit. vt pz in bulla autentica que h̄t i eclesia **A**uinionēsi: vbi p̄fatus **J**o. xxij. multis annis sterit. **T**ertio hz hec fraternitas non soluz dignitatē sed excellētā ex oratione dñica vel angelica saluatione sed etiā ex ipsa rum orationuz frequēti vel fere continua in hac fraternitate replicatiōe et multiplicatione. **Nā** si bene uolumus calculare quinqz milia h: oium legentium in ebdomada vnum virginis psalterium septingenta milia septem vicibus centū milia dictaz saluationū. **E**t cum post decē aue **M**aria. vni p̄ noster. subiungāt p̄ter illa septuaginta milia saluationū adhuc nonaginta milia p̄ nf et totidem aue supaddūt qd si ita ē de quinqz milibus hoīuz qd dicendū et de quingētibus milib⁹ qui in cēmplo illos excedunt. **T**aceo qz multi omni die legūt rosariū. **A**lii qd ē psalteriū q̄ ē qdē aliqua alia bona opa suffragia vel missas ex mera libera

litate ⁊ deuotione p fraternitate fa
peraddit pertransio. Ex qbus oī
bus dicere audeo q ista fraternitas
in frequenti ⁊ fere continua orationū
cōmunicatiōe excedit multas ⁊ pe
ne oēs spirituales fraternitates in
ecclesia. Quarto ⁊ finalē q ipsa etiā
dignitatē hēat in institutionis cā vel
modo. Datet hī triplicē cāz. s. effi
cientem finalē ⁊ formalē. qz de ma
teriali satis dictū est primo quidem
hī cāz efficientem quā puro fuisse
spiritum scām principālē ⁊ inspirati
ue. Pretactum vero priorē colo
niensē instrumētālē ⁊ ministrālīter.
Sicut. n. hī Ambrosiū. Omne ye
rum a quocunqz dicat est a spiritu
sancto: sic ⁊ oē bonum a quocunqz
fiat facit eē ad hui⁹ fraternitatis di
gnitatē. Quo ad cām efficientē qz
ipsa primo eodē anno institutionis
sue ad instantiā serenissimi romano
rum imperatoris Federici tertij tunc
pntis in Colonia atqz dicti prioris
coloniensis p dñm Alexandrū for
liuensem episcopū p alamanīā lega
tū ⁊ tunc in colonia pntem q etiā
petijt inscribi humiliter ⁊ deuote et
ymaginē virginis in altari hui⁹ fra
ternitatis bñdixit ⁊ consecrauit ap
probata ⁊ confirmata necnō ⁊ mul
tis indulgentiis dotata fuit vt patet
p bullam sup hac dotatam que hī ī
practo conuentu coloniēsī. cuius te
nor sequitur. Et est talis.

Alexander dei ⁊ apostolice se
dis gratia episcopus forliuensis cū
plena legati de latere potestate per

totam germaniāz nunciū ⁊ orator
vniuersis ⁊ singulis xpīfidelibus p
sentes lras inspecturis visuris pari
ter ⁊ auditur saluē in dño sempiter
nam. Et si gloriosus celestis curie
conciues ⁊ sanctos imo ⁊ ecclesias ⁊
sacra loca seu fraternitates laudabi
les ad ipsoz laudem ⁊ honorez in
stitutas maximo non inerito deuo
tionis feruore venerari debeamus
vt pote qui eoz pns patrocinijs pa
riūter ⁊ auxilijs plurimū indigemus
Singularissime tñ dei matrez virgi
nem Mariam oī laude dignissimā
quā etiā filius nihil negans bono
rat eiusqz fraternitatez vel loca sum
mo studio summa affectiōe atqz sū
ma diligentia instanter incessanter
amplecti venerariqz tenemur. Si
ne ea siquidez deuoto teste Ber. ni
hil possumus sine ea miseri sumus
sine ea factū ē nihil. Ut igit eiūsdē
beatissime vginis laudabilis frater
nitas de rosario nuncupata in sola
bonoz cōmunicatiōe p frēs ordi
nis pdicatorum in Colonia nuper
certis sublimitibus ad maximā bu
ius virginis laudem ⁊ gloriāz mul
torum edificatiōē salubriter institu
ta imo potius renouata qz p beatis
simū illius ordinis primū pfez
Dominicūz legitur pdicta lz ad tē
pus neglecta fuerit ⁊ obliuioi tradi
ta firmior ⁊ securior hēatur necnon
⁊ in dies augeat: eo q libenti⁹ xpī
fideles eiusdem virginis confratres
effici concupiscant: quo in pretacta
fraternitate dono celestis gratie vbe

rius conspexerint se fore resector .
 moti ex singulari ad eā deuotionez
 in qua recipi atqz inscribi volumus
 atqz petiuim⁹ p̄s et supplicationi
 bus serenissimi romanoꝝ impato
 ris semper augusti sup hoc inclinari
 p̄tiam fraternitatem aucte aposto
 lica nobis specialiter cōcessa appro
 bamus confirmam⁹ ⁊ ratificamus
 de omnipotentisqz dei misericordia
 ⁊ beatorū Petri ⁊ Pauli aposto
 loꝝ eius auctoritate cōfisi. Quib⁹
 ⁊ singulis vtriusqz sex⁹ dicte frater
 nitatis confratribus ⁊ sororibus in
 quinqz p̄cipuis beate Marie vir
 ginis festiuitatibus .s. annūciationis
 uisitacionis assumptiōis natiuitatis
 ⁊ purificationis .c. dies indulgētia
 rum in qualz dictarum festiuitatū
 die atqz quotienscuqz p se v̄l p aliū
 rosariū beate virginis qđ quinqz
 ginta aue Maria cū quinqz pater
 noster ⁊z legerint seu legi fecerint
 seu sabbatiuis cuz festis ac festiuis
 diebus ad salue regina qđ post cō
 pletoꝝ apđ eosdē fr̄s p̄dicatores
 coram altari be. virginis in quo ea
 dem fraternitas fundata ē cantatur
 interfuerint quadraginta dies idul
 gentiarū pro qualibet vice de iniun
 ctis eis penitētis misericorditer in
 dño relaxamus p̄petuis futuris tē
 poribus duraturis. In quoz oīz
 ⁊ singuloꝝ fide ⁊ testimoniu p̄mis
 sorum p̄ntes l̄ras n̄ras scribi. ⁊ p se
 cretariū nostꝝ subscribi. ⁊ sigilliqz
 maioris ⁊ oblongi iussim⁹ ⁊ fecim⁹
 appensione cōmuniri. Datum colo

nie anno icarnatiōis dñice. **Dece**
lxxvi. In dictiōe nona die vero de
 cima mensis martij pontificat⁹ san
 ctissimi in xpo patris ⁊ dñi n̄ri dñi
 Sixti diuina prouidētia pape quar
 ti anno quinto . Demū anno tertio
 institutionis huius fraternitatis .s.
 lxxvij sanctissimus domin⁹ Sixt⁹
 hui⁹ nominis quartus papa moder
 nus ipsam eādem. Iterū confirma
 uit ⁊ approbauit . Etqz plurimas
 indulgētiās supaddidit: vt p̄z i bul
 la eius q̄ etiā habet in pretracto cō
 uentu cui⁹ copiā hic inserere volui.

Sixtus epus seruus seruoꝝ dei
 ad p̄petuam rei memoriaz pastoris
 eterni vices meritis lz insufficienti
 bus in terris serentes oues Domi
 nici gregis nobis celitus creditas
 ad anlas salutis eterne p̄ducere su
 p̄mis desiderijs exoptam⁹ ac illas
 ad p̄parandā sibi perbēnez gloriāz
 indulgētijs ⁊ remissionibus sedulo
 iuitam⁹. Ut eo deuoti⁹ ofones alijs
 sumo effundant quo p illos ad alia
 pia opa q̄ i hac mortali vita exercu
 erint facili⁹ attingere poterūt p̄mia
 felicitatis eterne. Cuz itaqz sicut ac
 cipimus in ecclesia domus ordinis
 fratru p̄dicatoꝝ coloniensis sit que
 dā fraternitas vtriusqz sexus fide
 liū d rosario be. Marie yginis nū
 cupata ad honore āgelice saluatio
 nis instituta. Quis cōfratres ⁊ cō
 sorores trib⁹ dieb⁹ cuiuslibet ebdo
 made orationem dominicalem gn
 deciz ⁊ angelicaz salutationem cen
 tum ⁊ quinquaginta vicibus omni

bus tribus diebus eiusdē ebdoma
de ad honorem eiusdē brē **M**arie
v̄ginis iuxta ipsi⁹ fraternitatis in
stituta dicere cōsueuerūt. Quas qui
dē orones ⁊ salutationes rosarium
appellant ac extra ciuitatē **C**oloni
ensem in alijs ciuitatib⁹ ⁊ locis sunt
q̄z plures vtriusq; sexus eiusdē con
fraternitatis cōfrēs ⁊ sorores. Nos
cupientes vt ipsi cōfrēs ⁊ seduli⁹ et
deuot⁹ oronib⁹ p̄dictis intēdāt: q̄
ex h⁹ dono celestis gratie vber⁹ cō
spexerint se refectos de oīpotentis
dei misericordia ⁊ hac beatorū petri
⁊ pauli apostolorū eius auctē cōfisi
volumus ⁊ apostolica autoritate or
dinam⁹ qd oēs ⁊ singuli cōfrēs vtri
usq; sexus istā fraternitatē p̄dictā
seruantes tā in dicta ciuitate coloni
ensi q̄z ēt alibi vbicūq; locorū nunc
⁊ p̄ tempore existētes vere peniten
tes ⁊ cōfessi qui orones dñicā ⁊ an
gelicā salutationez modo p̄missō di
xerint in singulis natiuitatis annū
ciationis ⁊ assumptionis eiusdē brē
Marie virginis festiuitatib⁹ septē
annorū ⁊ totitē quadragenaz de in
iunctis sibi penitentijs relaxationē
habeant ⁊ sequant̄ presentib⁹ per
petuo duraturū volumus aut qd si
dictis cōfratribus orationem ⁊ salu
tationem p̄dictas dicentib⁹ aliqua
alia indulgentia in p̄petuū vel ad
certum tempus mundū elapsuz du
ratura p̄ nos concessa fuerit p̄sentel
littere nullius sunt roboris v̄l mom̄
ti. Nulli ergo hoīuz liceat hanc pa
ginam nostre ordinationis ⁊ volun

tatis infringere v̄l ei ausu temerario
contraire. Si quis ar̄ h⁹ atēptare
p̄sumperit indignatioēz oīpotentis
dei ac beatorū **P**etri ⁊ **P**auli
apostolorū eius se nouerit incurfurū
Datum **R**ome apud sancū **P**e
trum. Anno incarnationis dñice.
Mcccclxxviii. iij. kal. Junij. Pon
tificatus nostri anno. viij. **I**dem ēt
papa **S**ixtus quartus ad p̄ces illu
strissimi **F**rancisci ducis britānie ⁊
Margarite eius vxoris: istum mo
dum salutandi beatā virginem p̄ ro
saria ⁊ psalteria. i. p̄ quinquaginta
v̄l p̄ centū ⁊ quinquaginta aue **M**a
ria approbauit ⁊ oībus xp̄ifidelib⁹
per orbem diffusis tria rosaria i die
dicentibus quindecimā nos indul
gentiarum ⁊ totidem quadragenas
concessit. vt p̄z in bulla desup̄ data
cuius tenor sequitur. **E**t est talis.

Sixtus episcopus seruus seruo
rum dei ad perpetuā rei memoriaz
ea que ex fidelīū deuotione ad dei
oīpotētis ⁊ gloriose virginis **M**a
rie laudē ⁊ gloriā pie ordinata sunt
vt firma permaneant n̄re approba
tionis robore solidamus ac fideles
ip̄sos ad deuotionis opa exercēda
in indulgentijs ⁊ remissionib⁹ libē
ter inuitamus. exinde reddant diuī
ne grē aptiores maxie cū catholico
rū principū id exposcit duotio. ⁊ h⁹
cōspicim⁹ in dño salubriter expedi
re. Sane p̄ patre dilecti filij nobilī
viri francisci ducis: ⁊ dilecte in xpo
filie nobilī mulieris **M**argarite ei⁹
contorialis ducisse britānie nobis

fuit nuper propositum q̄ in ducatu
 Britanie ⁊ plurib⁹ alijs locis cre-
 scere fidelium deuotione ab aliquo tpe
 citra renouat⁹ ē certus modus siue
 ritus orandi pius ⁊ deuot⁹ q̄ ēt an-
 tiq⁹ t̄pibus a xp̄ifidelib⁹ in diuer-
 sis mundi partib⁹ obseruabat videlz
 q̄ quilibet volēs eo mō orare dicit
 qualibet die ad honore dei ⁊ beatis-
 sime virginis Marie ⁊ tra imine-
 ria mundi pericula. toties angelicā
 salutationē aue Maria. quot sunt
 psalmi in psalterio dauidico viz cen-
 ties ⁊ quinq̄gesies singulis decem
 salutationibus huiusmodi ofonē dñi
 eaz semel p̄ponēdo ⁊ iste ritus siue
 modus orandi psalteriuz beate vir-
 ginis Marie vulgariter nūcupat⁹.
 Unde dux ⁊ ducissa prefati pp sin-
 gularē ⁊ sincerā quā ad ipsam bea-
 tam v̄ginem gerunt deuotionē cupi-
 unt ritum siue modū orandi p̄dictū
 ad obstruēdū ora aliquoz detrahen-
 tium p̄ sedē apostolicaz approbari.
 Quare pro parte ducis ⁊ ducisse ⁊
 alioz fidelium plurimoz nobis fuit
 humiliter supplicatū quaten⁹ vt ri-
 tum siue modū orandi huiusmodi
 approbare aliasq; sup p̄missis opor-
 tune p̄uidere de bonitate aplica di-
 gnaremur. Nos igit̄ tā ducis ⁊ du-
 cisse q̄ alioz fidelium piā deuotionē
 plurimū in dño cōmēdātes huius-
 modi supplicationib⁹ inclinati p̄fa-
 tum psalteriū siue modū orandi pre-
 dictū auctoritate apostolica tenore
 presentium approbam⁹ illiq; tollerā-
 dum fore a cunctis fidelib⁹ eo mo-

do orare licere decernimus ⁊ decla-
 ramus vt oēs ⁊ singuli xp̄ifideles
 ad deuotionis opera ⁊ p̄dicto⁹ ora-
 di eo feruētius inducant quō exin-
 de facilius aiaz suarū salutē conse-
 qui sperauerint. vniuersis ⁊ singu-
 l⁹ xp̄ifidelibus p̄fato mō orare volen-
 tibus v̄bilibz existentibus p̄ntibus
 ⁊ futuris pro qualibet vice qua sic
 vt p̄mittit̄ orauerint pro q̄libet gn-
 quagena prefati psalterij quinq; an-
 nos ⁊ totidē quadragenas indulgē-
 tiaruz misericorditer in dño relaxa-
 mus p̄ntibus pp̄emis futuris tēpo-
 ribus duratur. Non obstantib⁹ cō-
 stitutionib⁹ ⁊ ordinationib⁹ aposto-
 licis ceterisq; contrarijs quibuscunq;
 Et qz difficile foret p̄sentes litteras
 ad singula loca in quib⁹ illis opus
 eēt originaliter deferri volumus et
 apostolica auctoritate procedimus qd̄
 illarū vero transumpto manu duoz
 notarioz alic⁹ ecclesiastice curie sub-
 scripto ⁊ sigillo alicui⁹ prelati seu p̄-
 sone in dignitate ecclesiastica consti-
 tute munito; fides deur in oibus ⁊
 per oia ac si ipse originales lre exhi-
 bite forent vel ostense. Nulli ergo
 omnino hoīuz liceat hanc paginaz
 nostre approbationis cōstitutionis
 declarationis relaxationis volūtatis
 ⁊ cōcessionis infringere vel ei ausu
 temerario contraire. Si qs aut̄ hoc at-
 tentare p̄sumserit indignationē oī
 potētis dei ac beatorz petri ⁊ pauli
 apostolorz ei⁹ se nouerit incurfuruz
 Datū rome apd̄ sc̄m̄ petrū. Anno
 incarnationis dñice millesimo qua-

dringentesimo septuagesimo nono.
Octavo idus maij pontificatus no
stri anno octauo. Secdo fm cam fi
ualez satis pz hui⁹ fraternitatis di
gnitas. ta in cōclufione prime mate
rie: qz etiā in multis que in hac pro
positiōe dicta sunt z dicent^r ad huc.
Finis. n. ei⁹ ē amplior cult⁹ z laus
seu saluatio vginis: z vtilitas mul
tiplex in confratribus. vt ē liberatio
a uultis periculis auxilio vginis z
cōsequutio multoz bonoz tā spūa
lium qz corporalium. de quib⁹ et ad
huc tanger^r in cōclufione hui⁹ mate
rie. Restat itaqz finalr dicēdū d cō
mendatione ei⁹ ex pre modi seu cau
se formalis: ex qua hz tria pre cete
ris fraternitatib⁹. s. antiqratē securi
tatē z facilitatē. Antiqratē quidez.
Et tā in primis venerabil^r beda an
glorū doctor eximius hanc deuotio
nez in anglia pmonit q vsqz in hāc
diē ibidez pauerat. Pauci sunt q
nō hnt ppria patiloquia z rosaria
Sunt tū in plurib⁹ ecclijs appensa
in cōi huiusmodi rosaria z legibula
vt q orare volūt pendētia suscipiūt.
Similr et pauci vel nulli sunt ibidē
qui nō legāt hoc rosariū vel qui nō
deferāt signū aut admin⁹ in ecclijs
huiusmodi signa que p^r noster dici
tur pro illis. Audiuī a quodā fide
digno aserente se vidisse quedā bea
ti Francisci signacula seu grana ex
suo pater n^r. Ex quo pie creditur
ipsū hanc deuotionē nō ignorasse
sed z alios docuisse. Reuult et pie
memorie magister Allan⁹ de rupe

sacre theologie eximius pffessor or
dinis nostri se legisse in quodaz tra
ctam magistri Jo. de monte beati
Dominicū hāc fraternitatē pdicas
se z multos p eam cōuertisse pluri
magz miracula fecisse. de qbus cau
sa breuitatis supledeo: adijciēs illō
qd supratactū ē q videlz in multis
antiqz libris. Et in libello de mi
raculis beate vginis. In speculo
hystoriali. In de apib⁹. Et in cesa
reo multe pulchre hystorie z mira
cula habent de hoc rosario. Ex q^o
elicit q ipsum predicādo vel alios
ad ipsum orādū vel huiusmodi fra
ternitatē intrādū inducendo nō est
nouitate iducere. s. magis antiquā
z ad tēpus abolitā i certis locis de
uotionē renouare. In hui⁹ et antiq
tatis signū adhuc multi i multis lo
cis signa ad hāc deuotionē vl frater
nitatē prinētia. q p^r n^r dicunt suis i
zonis manib⁹ vel collo deferūt. Sz
proh dolor tā ad vanitatē q prius i
signū deuotiois z religionis erāt in
stituta sunt cōuersa. In signū et h⁹
ad ymagines beate virginis i eccle
sijs potius qz ad ymagines aliorū
scioz huiusmodi signa applicant^r.
Habet 2° hec fraternitas ex mō
z forma securitatē. vt pote cuius sta
tuta nec ad culpā veniale nec mor
tale. nec penā quancūqz pecuniariā
obligāt. Nullū ē et in ea aliqd sta
tutū de oferedo aliqd tēporale nec i
ingressu. pgressu vel egressu. s. solū
psalteriū vginis ē p ebdomadā qn
placet dicenduz ab eo qui vult esse

particeps bonorum illius ebdoma
 der: vt supra dictū ē. Ex qbus patet
 tertio. s. facilitas tā in ingressu q̄s in
 p̄cessu vel egressu: qz cū nullū tem
 porale sit dandū: nullū in omissione
 cuiuscūqz sit peccatū. Seq̄t ex hac
 pte in ea nullā eē difficultatē v̄l pe
 riculū. Sz facilitatē q̄ ēt ex alia par
 te sumit qz facile ē vniciūqz quātū
 cūqz occupato semel in ebdomada
 facere 7 dicere q̄ dicta sunt. Et tñ
 de illa p̄ma pte hui⁹ ppōnis scde
 seu minore scde materie. Seq̄t
 scda ps principalis h⁹ ppōnis se
 cūde seu minor scde materie q̄ ē de
 certo salutationū 7 orōnū dñicaliu⁹
 numero in hac fraternitate q̄ vide
 licet non careat misterio. Pro cui⁹
 tali declaratiōe pbanda sunt gnqz.
 Primo q̄ licitū sit in his q̄ ad dei
 7 beate v̄ginis ac sc̄toꝝ cultū p̄tinēt
 v̄ti certo numero. Secdo q̄ numerus
 gn̄q̄genari⁹ salutationū non careat
 misterio. Tertio q̄ ēt numerus salu
 tationū p̄prehēsus in psalterio non
 careat misterio. Quarto q̄ nec nu
 merus orōnū dñicaliu⁹. Et quinto
 cur tāntū semel i ebdomada: 7 nō in
 qualz die: statūū ē in hac fraternita
 te legi tria rosaria vel vnū psalteriū.
 Primum p̄z a sumili in omni lege.
 p̄mo in lege eterna: in qua est p̄o
 narū trinitas: cuz vnitate essentie q̄
 deus ē. qui ēt ab eterno in certo nu
 mero certas statuit p̄ducere creatu
 ras: certos hoies ac certos angelos
 ac eū in trinitate colēdū p̄destina
 uit. Et breuiter oia in pondere nu

mero 7 mensura fecit: vt p̄z sapiēti.
 ij. Secdo p̄z in lege naturali que ē
 quedā p̄icipatio legis eterne fm il
 lud psal. Signatū ē sup nos lumen
 vultus tui dñe 7c. Nā in illa lege
 decime initiū sumplerūt qui in mi
 nisterioꝝ ecclie sustentationē 7 dei
 cultū institute sunt: vt p̄z Beñ. xiiij.
 Abrahā etiaz tria sata simile cōmū
 sceri fecit. vnūqz tantū tenerrimum
 vitulū occidit ad offerendū trib⁹ an
 gelis qui ei apparuerūt: vt p̄z geh.
 xviij. q̄ misteriu⁹ trinitatis cū essen
 tie vnitate designabāt. Tertio patz
 hoc in lege diuina. Et p⁹ in veteri
 Deinde in noua. In veteri quidez
 qz in ea oblationes 7 sacrificia sub
 certo numero offerri p̄cipiebantur.
 Itēz certū ministri certū dies festi 7
 certū act⁹ in ea erāt ordinati ad dei
 cultum: vt p̄z in libris exodi: Levi
 tici: 7 numeroꝝ p̄ totum. Comple
 to ēt Salomonis tabernaculo p̄in
 cipes populi sub certo numero mu
 nera obtulerunt. Et patet numeri
 viij. 7. ij. para. viij. Dauid ēt certum
 numerū cantoz 7 sanitorum qui p̄
 vices suas dño seruiuerunt. instituit.
 Et p̄z p⁹ paral. xxiiij. 7. xxiiij. De
 mū in lege noua h⁹ patet. Nā x̄ps
 certo tpe nasci circūcidi i tēplo offer
 ri baptizari ac p̄dicare pati resurge
 re 7 in celū ascēdere voluit. Certos
 apostolos 7 discipulos habuit. Cer
 tos hoies 7 gnqz panib⁹ 7 duobus
 piscib⁹ p̄auit. In hac ēt lege certa
 sunt p̄cepta: septēz sacramēta: septē
 sancti spūs dona: septē vnites: duo

decz articuli fidei: septē orōnis do
minice petitiones certa opera spiri
tualia ⁊ corporalia quib⁹ oibus de⁹
suo modo colitur ⁊ venerat. Quar
to pꝛ hoc in lege humana ⁊ p⁹ ec
clesiastica ⁊ deinde civili vel gētiliū
etiam, n. in primis opibus deū lau
dare septē vicibus in die per septez
horas canonicas instituit: vt ē text⁹
⁊ glosa in capitulo p⁹ extra de cele.
mis. fm illud **P**salmiste. Septies
in die laudes dixisti tibi. Jura ēt civi
lia certo numero vtant⁹ vt pote i mā
clatis penis p̄m̄is ⁊ huiusmodi. vn
de ⁊ gentiles ternario in suis sacri
ficiis utebant⁹ in cuius signuz dicit
pb̄us p⁹ celi qꝛ p hunc numeruz. s.
ternariū attributū nos ipsos magni
ficare deum viuū ⁊c. **P**lurimi de
niqꝛ sancti deū certis ⁊ singulis die
bus coluisse sub certo numero ora
tionū vel bonoz operuz legunt: sic
be. **B**artholomeus qui cecies per
diē ⁊ totidē p noctē genua flectabat
Postremo hoc pꝛ i lege futura v̄
celesti. s. glie in qua deus tribus aie
dotibus ⁊ quatuor corporis nouez
ordinib⁹ angeloz tribus ierarchijs
ac certis sanctoz choris p̄tinne col
landat ⁊ collaudabit⁹ in eternum.
Quid plura. **R**euera fm **B**onifa
cium octauum in principio sexti nu
mer⁹ q ē certus: ⁊ pfectus nō soluz
rebus agēdis forma tribuit rerum
ipsis moribus p̄bet disciplinā. **E**t
hec ē causa h⁹ p̄mi qꝛ erat p̄bādū
qꝛ vim licitū est v̄ti certo numero in
cultu diuino fm vim qꝛ numer⁹ iste

quinguagenarius salutationuz sit li
citus. **E**t qꝛ non careat misterio pꝛ
ēt similiter i triplici lege naturali. s.
diuina ⁊ humana. **I**n naturali qui
dem qꝛ vt habet⁹ in hystoria scola
stica: annus iubilens. i. quinquagesi
mus in lege nature ortuz habuit dū
abraaz post **L**orb filij fratris sui re
ductionē: ⁊ victoriā habitam contra
quatuor reges oēs captiuos diuisit
liberos gene. xij. **T**unc. n. erat **L**orb
l. annoz vel forte tunc erant. l. qꝛ lo
quutus fuerat dñs abrahe in via v̄
magis h⁹ alios: qꝛ tunc erat ququa
gesimus annus ex quo recesserat d
aram seu de terra sua. **A**brahim ēt
erat astroz perit⁹ ⁊ ideo perpendit
qꝛ intēperies aeris que fuit in elemē
tis semp vsqꝛ ad quinquagesimum
annū ad temperiē redit hec ex **H**u
gone car. sup. xxv. c. leuitici. **S**i igit
tunc illo quinquagesimo anno fue
runt hec facta. **N**on mirum si eā p
quā nos serui facti sumus liberi v̄
per quā deus loquit⁹ nobis vel per
quā contēpnimus mūdana: atqꝛ p
quā redit temperies post temptatio
nem in aia nostra p quinquaginta sa
lutationes colimus ⁊ veneramur.

Ite gēn. vi. latitudo arche p quā
caritas be. virg. figurabatur erat. l.
cubitoz quare non cauet misterio si
latissime caritatis beata virgo quin
quagenario salutationum colatur
numero. **S**ecundo hoc patet in le
ge diuina. **E**t primo in veteri quia
lex illa .l. die quo **M**oyfes ascen
dit in montem fuit data. **N**ō ergo

mirum. si eaz q̄ in illa lege maxime in moysi rubo fuit figurata hoc mō colamus. Itē in illa lege ann⁹ quinquagesim⁹ erat ānus iubile⁹ i quo possessiones restituebant⁹ gratis de bitis relaxabant⁹ ⁊ captiui absoluebant⁹ atq; q in seruitutē erāt redacti liberi remittebāt. vt patet leui. xxy. Nō caret misterio si eā p quā ē nobis restitutus id qd̄ *Eua* tristis abstulit sub numero predicto venire mur. Itē i tabernaculo moysi : i salomonis tēplo in qb⁹ beata virgo fuit figurata. hic numer⁹ reperit⁹. vt p; exo. xxvi. ⁊. 3. re. vii. Itē ps̄ misericordie ⁊ remissionis pctōꝝ. l. miserere mei de⁹ q sup̄ ceteros extollitur: est ps̄ quinquagesim⁹ quē cum dixisset dauid quāuis maxim⁹ esset peccator: tñ̄ meruit audire vocē dñi p̄ prophetā natan. Transiulit dñs peccatū a te : vt patet de penitentiā dis. iij. cap. totā. In noua etiā lege fuit hic numer⁹ qz. l. die post xp̄i resurrectionē datus ē apostolis spūs sanctus cum quibus erat beata virgo: quare nō mirum si eam q̄ grām inuenit sub quinquagenario numero colamus. Tertio p; hoc in lege humana. *Naz* Clemēs sextus anno dñi. *M. ccc. xl.* statuit q; quāq; simo anno esset *Rome* ann⁹ iubileus. i. remissio pctōꝝ quo ad culpam ⁊ penā quāuis ppter vitē humane breuitatem ⁊ peccatoꝝ multitudinem sit inuitatus : ergo ratione qua prius beata virgo sub hoc numero rite colitur: deinum in hac le

ge noua quā plurimi salutantes virginez hoc numero sunt vlt: vt patet supra ⁊ patet multis libris hystorialibus p̄allegatis. Plures etiā magni viri de omni statu ad huc vntur quos oēs fallere vel fatuos censerī nūmis impiuz eēt ⁊ crudele p̄cipue attento q; multa bñficia ex huiusmodi deuotione consequuntur ⁊ a multis periculis etiam quādoq; miraculose liberantur. vt p; in conlusione hui⁹ materie. Tertio v; de numero cētū ⁊. l. salutationū qui numerus vocatur psalteriū maria: nuz q; et non careat misterio patet. Primo ex psalterio dauidico. i. o. ⁊. l. psalmos continente in quo dauid neduz de xp̄o sed d̄ beata virgine prophetauit. Et oia nostre redēptionis misteria expressit imo vt verius dicaz ipsa glorioza virgo *Adaria* in quolz psalmo est figurata potest et̄ quilibet psalmus ad eam applicari. sicut pie memorie illustrissimus vir sacre theologie p̄fessor magister *Joānes de mechlina* ordinari⁹ facultatis theologie vniuersitatis nostre coloniensis in sua solēni sup̄ psalteriū lectura luculentissime praticauit. Si igitur dei filius p centū ⁊ quinquaginta psalmos in quibus ipse vna cuz sua matre fuit p̄figuratus colat⁹ ⁊ honoret. Nō mirū si ipsa virgo p cētū ⁊ quinquaginta salutationes quasi p psalteriū salutet. Et ex hac rōne hic numer⁹ centū ⁊ quinquaginta salutationū psalteriū vocari solet vt supra tacitū

¶ Quod quidem et si sit breuius quam
dauidicum in multis in excedit ipsum
quia dauidicum fuit factum in ymbra in
figura a peccatore et sub signagoga
sub membro christi et sub peccato. Sed
istud angelicum vel diuinum fuit in ve
ritate et in luce factum sub militante
ecclesia a sanctissima trinitate ad de
lendū omne piaculū et condonandū om
ne bonū. Secundo per rōnem huius nūme
ri ex domo saltus libani per quā ipsa
beata virgo etiā fuit figurata. Erat
enim hec domus centum cubitoꝝ
longitudinis et quinquaginta latitudi
nis. ut per tertij regū viij^o in qua lon
gitudo et latitudo et caritatis et mie
virginis exprimitur dicente **Be.**
quod eius longitudo usque in nouissimū
diē innocantib⁹ eā subuenit vniuer
sis. Latitudo vero eius replet orbē
terrarū. Posset tertio rōnem huius
numeri sumere ex quibusdā reuelatio
nibus quas quibusdā fuisse reuela
tas. Scripsit magister Alan⁹ sacre
theologie professor eximius necnō
et huius psalterij amator precipuus
vtpote quia beata virgo centū et quin
quaginta habuit gaudia in mundo
de filio suo totidē dolores in passio
ne et totidem gaudia iam hęc in celo
sup̄ alios sanctos. Item quia hono
rans virginem per talem numerū to
tidem euadet laqueos diaboli. toti
dem habebit virtutū auxilia contra to
tidē peccata totidem in morte habebit
consolationes contra totidem terro
res vel dolores totidem euadet pe
nas inferni et habebit totidem gau

dia paradisi. Sed quia hec in scriptu
ra sacra vel in libris autentis soli
dum nō habet fundamentum ideo si
eis insisto hoc tamē audacter dice
re possum quod prefatus magister Ala
nus cuius discipulus aliquādo eē
merui: fuit feruentissimus in amore
virginis semp̄q; in ore salutationeꝝ
angelicam: ambulando: loquendo
predicando habuit. Atq; plus quam mi
lia hominū ad legēdum hoc psalte
rium induxit. de quo aut dubie iam
mercedē in celo ab ipsa virgine re
cipit. Nam anno septuagesimo nono
eodem videlicet anno: uno eadē
die qua hec fraternitas colonie in
stituta fuit. scilicet in die natiuitatis beate
Marie virginis in deuotione per
seuerans ex hac luce migravit. De
quarto videlicet quod numerus oratio
num dominicalium quatuor in ro
sario. Et tripliciter quatuor in psal
terio non careat misterio. Nihil ali
ud per nunc occurrit: nisi quod illa quicquid
pater noster possunt ad quicquid vul
nera christi que pertulit in corpore quod
de virgine sumpsit quibus nos la
uit in sanguine suo a peccatis nostris.
Et etiam que ostendit patri dum
orat pro vobis referri. Unde etiam
eum imitantes in oibus opibus no
stris huiusmodi vulnerū memoriā
habere debemus quia per hanc no
bis spes de dei misericordia et ve
nia datur dicente beato Bernardo
Peccavi peccatum grāde et turba
bitur conscientia mea: sed non turba
bor vulnerum enim domini recoꝝ

dabor. **A**derito ergo in rosario vir-
ginis recolimus memoriā quāq; vul-
nerum xpi de alijs ofonibus quas
aliqui hic addunt p̄cipue quare. xv
pater noster in trib⁹ rosarijs. i. i vno
virginis psalterio dicunt. Quia vi-
delicet xpus totidē horis fuit in tri-
stitia: vel q; a totidē: et in totidem lo-
cis: et in totidēz partibus sui corpo-
ris: et p totidē instrumenta. et sic de
alijs passus est. **D**etrāseō q; sunt
magis quedaz volūtarie adaptatio-
nes q̄s ofones adiiciens tamē ratio-
nem istā quare post decē aue **A**da-
ria semp dicimus hic vnū p̄ noster
q; v; p eā tanq; per aduocatam su-
per oēs choros angelorum quasi fa-
ciēs decimū ordinē speramus et pe-
timus consequi q̄cumq; sunt nobis
necessaria ad corporis et aie salutēz
Que oīa in ofone dominica petun-
tur: vt supra patuit. Solent et in an-
tiquis libris deuotionib⁹ scribi quā
decim virginis gaudia in quoz ho-
nozem bec quādecim pater n̄ refer-
ri possent: q; eis et quādecim aue
Amaria super addunt. Quintum
v; cur n̄ semel in ebdomada et nō
qualz die statutū est legi tria rosaria
vel vnū psalteriū. **I**n hac fraterni-
tate satis patuit supra cum de tertio
noīe huius fraternitatis agerent ad
instar v; ecclesie que semel in ebdo-
mada ad honozē xpi in suis horis
canonicis legit totum psalteriūz da-
uiticum saltez q̄n agitur p ebdoma-
dam de tēpore vt sicut xps ab eccle-
sia p ebdomadam in suo psalterio.

Sic be. **A**maria in fraternitate ac a
suis fratribus vnum rosarium vel
pari numero veneremur. **N**ō sunt
tamē etiam reprehendēdi sed poti⁹
laudandi qui omni die dicunt vnū
rosariū v; psalteriū sed quia bec fra-
ternitas est omnibus cuiuscūq; sta-
tus cōis et omnes recipit et admit v-
tit hinc est q; sepe p̄tractus institutor
eius atēdens varias hoīz occupa-
tiones distractiones et in deuotiōes.
Atēdensq; q; plus placet virgini
vnū rosariū vel psalteriū deuote di-
cū q̄s mille in deuote et festiuāter si-
cut p; ex multis exemplis que in li-
bro de miraculis be. virg. ponunt i
cuius et testimonium dicit **I**bero.
vt habetur de ase. di. v. c. **N**on me-
diocriter q; melior est septē psalmo-
rum decantatio cū deuotiōe cordis
puritate: ac spūali hylaritate q̄s toti-
us psalterij modulatio cū cordis tri-
stitia et anxietate. **N**on voluit omni
die sed n̄ semel in ebdomada con-
fratres suos ad hoc psalteriū legen-
dum sub pena prius tacta obligare
At qui ppter causas predictas nō
volunt aut nō possunt omni die tm̄
numerū salutationū cū deuotiōe re-
plicare: saltē hoc faciant semel ante
finē ebdomade. **N**on. n. est aliq; s
tam distractus vel occupat⁹ in quo
cunq; qui non valeat certa die vel
hora per ebdomadam ad hoc vaca-
re etiam nihil obmittendo de his
que pertinent ad suum officium v; l
statum. **E**t tantum de illa secunda
huius p̄pōnis pte. **T**ertia pars

butis ppōnis est de inscriptōe cō
fratū in certo libello que q̄ non ca
reat misterio p̄ etiam a simili ex tri
plici lege. Primo eterna i qua de
ab eterno angelos ⁊ hoīes p̄destina
tos ⁊ ad se p̄petuo in celo collaudā
dos electos suos in libro vite dī in
scripsisse. de qb̄ apoca. 3. ⁊ 21. dicit.
Nō delebo noīa eoz de libro vite.
Tertio p̄ h̄ in lege diuina. Et p̄
in veteri i qua p̄cepta decalogi in ta
bulis lapideis fuerūt p̄scripta. vt p̄
exo. x. Similr ⁊ noīa filioz israel in
veste aaron pontificis vt p̄ eiusdē
xxvii. Itē nec. sept. iuenit neenias
libz in quo scripta erāt noīa trāsmi
grantū ⁊ redeuntū ad ciuitatē suā.
Itē dī dañ. 12. qz saluabit populus
Omnis q̄ iuent⁹ fuerit scrip⁹ in li
bro. Itē qz quidā quesierūt scriptu
ram sue genealogie ⁊ nō inuenerūt.
Ideo eieci s̄ d̄ sacerdotio vt dicit
nec. Demū in lege noua dī apostol
Luce. v. Noīa v̄ra scripta sunt i ce
lis. Et apoca. 21. Adurus ciuitatis
b̄ns fundamēta duodeciz ⁊ in ipsi
xij. noīa apostolorū ⁊ agni. Tertio
p̄ hoc in lege humana. ⁊ p̄ cano
nica. Quia noīa summoz p̄ntificuz
vel ep̄oz suis in eccl̄is solēt inscri
bi subscriptio ē h̄ iura canonica in
electiōe p̄secratiōe institutiōis p̄uul
gatiōe sine p̄batiōe libertatis datio
ne: ⁊ sic d̄ alijs requir̄. Sc̄do i lege
ciuili in qua scriptiōes ⁊ p̄scriptio
nes admittunt. Quidam ē in ea di
cuntur ascriptū. vt p̄. Lo. de agri
colis ⁊ cēstis qui v̄z p̄ ppriam scri

pturā ⁊ p̄fessionē ad colendū agros
astrici sunt. Tertio in lege gētiliuz
aliqui triplici de cā inscribi solebāt
Primo pp̄ reuerentiā: vt senatores
q̄ oliz p̄res p̄scripti dicebāt: ⁊ mili
tes ēt ad militiā scribebāt. vt p̄ in
legēda b̄i Martini. Sc̄do p̄pter
amiciciā sicut rex Alexander scripsit
ionatā inter p̄imos amicos ei⁹. vt
p̄ p̄ri. macha. x. Tertio pp̄ b̄ficiē
tiā qz vt p̄ bester. vii. dū rex assuer⁹
noctē v̄teret in somnē sibi afferri fe
cit hystorias ānales p̄ioz tēpoz i
quib⁹ q̄ mardoche⁹ sibi maximuz
b̄ficiū p̄stiterat eo q̄ insidias s̄ eū
factas ei nūciauerat absqz remune
ratiōe reperit ei⁹ rei gr̄a euz remune
rari iussit. Ex his ⁊ similibus figu
ris vel hystorijs p̄ q̄s nō incongrue
inscribunt h̄i q̄ ad laudādū ⁊ salu
tandū virginē se offerūt qui ei⁹ ani
mū ⁊ beneficentiā querūt q̄ vt for
tes milites in pugna sp̄iali cōtra
mundū carnē ⁊ diabolū auxilio vir
ginis esse volūt quiqz in eiusdē vir
ginis speciali protectione ⁊ in con
tinuo h̄uitio ei⁹ esse cupiunt atqz ab
ea remunerari appetunt. Et q̄uis
hec inscriptio non sit necessaria sim
pliciter est tamē de bene eē ⁊ agri
tate ⁊ est vtilis ad tria. Quia primo
est significatiua illius iscriptionis q̄
est p̄ p̄destinationem in libro vite.
A quo libro nos inscribēdo in hac
fraternitate petimus nō deleri auxi
lio virginis gloriose. Sc̄do est reme
moratiua vel quo ad nos vt ad salu
tandū virginem sub pretacto nume

ro inmemores nō sumus vel quo ad
 virginē vt ipsa nos in spālī sua me-
 moria. corā filio cōmendatos hēat
 ostēdēdo ei h̄ Bernardū pectus ⁊
 vbera. Tertio vero cōsolatoria oīuz
 de fraternitate vt v̄z dū tantos con-
 frēs nos habere gaudem⁹. tantāqz
 multitudinē inscriptā cernimus vel
 audimus de tāta cōstraz numerosi-
 tate ⁊ salutationū p nobis multipli-
 catione ⁊ cōicatione solemur. Et
 tñ d̄ hac inscriptōe ⁊ d̄ns de hui⁹
 minoris tertia pre. Quarta ⁊ vlti-
 ma pars de signoz delatiōe. pōt ēt
 pbari a simili in triplici lege. Pri-
 mo eterna in qua filius ē splendor
 glorie seu figura idest signū substan-
 tie patris. Job. x. Hunc. n. pater
 signauit de⁹. Jo. vi. filios ēt adopti-
 uos. i. hōies ⁊ angelos ad ymagi-
 nez ⁊ similitudinē suā fecit. Unde
 de primo angelo Eze. xxvij. dicif.
 Tu signaculū similitudinīs. solem
 deniqz lunā ⁊ stellas virginem desi-
 gnātes Maria vt eēt signa fecit
 gen. p° in idē deinde eādē virginēz
 figurantē posuit in signū federis in
 ter ipsuz ⁊ terrā. i. pctōres Gen. ix
 Itē dedit Abrabe signuz circūcisi-
 onis eiusdē. xvij. qd fuit signaculuz
 fidei ad ro. iij. Itēz exodi. xi. Erūt
 vobis sanguis in signuz in edibus
 vestris quo. s. signo domus insigni-
 te nō pcuriebant ab deuastante an-
 gelo. Secdo p̄z i lege diuina primo
 in veteri in qua obmissis signis fa-
 ctis in egypto mari rubro deserto ⁊
 terra p̄missionis duo signa mirabi-

lia tangunt: vñū ab Ysaia eiusdem
 vij. dicente regi Achaz vt peteret si-
 gnū a dño. Lū. n. idē rex petet nol-
 let tadē ipse ysaias subiūxit p̄pterea
 dabit ipse vobis dñs signum. Ecce
 v̄go cōcipiet ⁊c. Aliud ē signū iban
 similitudinē hñs crucis quo nō insi-
 gniti inbebāt occidi. vt p̄z Eze. ix.
 Secdo i nona lege sacramēta dicūt
 sacre rei signa. Et p̄cipue tria cara-
 cterē q ē quoddā spūale ⁊ indelebī-
 le signū iprimētia: vt sunt baptism⁹
 p cui⁹ caractarē distinguūt fideles
 ab infidelib⁹. Cōfirmatio p cui⁹ ca-
 ractarem distinguūt milites pugne
 spūales a simplicib⁹. Et ordo p e⁹
 caractarē distinguūt ministri tēpli a
 popularibus. Apoca. ēt. vij. Cētz
 quadraginta q̄tuor milia signati ex
 oi tribu filioz israel p quos oēs ele-
 cti intelligūt: discernūt. An̄ dic an-
 gelus ibidē. Nolite nocere terre ⁊
 mari. ⁊c. Segt quoadusqz signem⁹
 seruos dei n̄si in frontib⁹ eoz. Ter-
 tio hoc p̄z i lege humana in qua an-
 tiqu⁹ milites in signuz ferre s̄uete-
 rūt. Similf sacerdotes ⁊ ministri ec-
 clesie quedā signa deseret qbus ab
 alijs discernēbāt. Nō igit si his q
 ad fraternitatez ⁊ seruitiū v̄ginis se
 offerūt quoddā signū dferat qd pa-
 ter n̄s a laicis vocat. Qd qdē signū
 licet nō sit de necessitate sicut nec in-
 scriptio. Est tñ v̄tile ⁊ v̄gnū. ⁊ hoc
 p̄cipue ad tria. Primo. n. ē signuz
 hoc demonstratiū seruoꝝ ⁊ s̄stratū
 v̄ginis. Secdo est rememoratiū an-
 gelice salutationis ⁊ certificatiuum

de complemento numeri. Et tertio est p̄noscitūū eterne retributiōis. Non igit̄ vereamur deferre hoc si gnū: s; pot̄ gloriemur: cū p̄s dicē te. fac mecū signū i bonū. Possunt aut̄ hec signa deferri p̄ciosa vtpote d̄ lapidib; p̄ciosis auro v; argento. No qdē ad vanitatē v; p̄p̄a s; pot̄ t̄ns ad laudē vel gloriā v̄ginis. Et ad designādū ei; v̄tutes oī lapide p̄cioso auro vel argento p̄ciosiores r̄ fulgētiores. Unde d̄ bis signis i si gura d̄ i exodi. xxv). facies circulos aureos r̄c. Et tātū de illa minore.

Segt̄ clusio hui; scde materie.

Claz igit̄ v̄tile fuerit hāc fra
q̄ ternitatē instituire vel in eaz
intrare nō ē facile dicere. hec
clusio satis p; ex p̄dictis. Pro e; t̄n̄ inimiozi intellectm: nota tria cor
relaria q̄ sp̄aliter ex p̄dictis sequūt
Primū ē ex pte instituentis qd v; nationi germanice imo toti militāri ecclesie r̄ p̄cipue ciuitati coloniensi maius bonū p̄stūt q; si maximū et pene infinitū ipale thesauz obtulisset. Vñ sicut de arrio dicit Ambrosius q; pena eius nōdū finita est: s; vsq; ad diē iudicij fm̄ augmētū sui erroris augebit. Sic erit de glia h; salte accidentalī fm̄ augmētū d̄m̄ r̄ bonoz vtpote salutationz q; p̄tinue fiūt r̄ fient deo dāte āplius in futuru i hac fraternitate. Qu multi multo t̄ns iā v̄ginē salutār inuocāt r̄ laudant q; p̄i; nō faciebāt. Sed; ē ex parte ingredientis seu hanc fr̄nitatē acceptantis: q; quāta bona in hac fra

ternitate p̄sequant̄ ex dieis tam in prima materia q; i scda luce clari; p; . Et aut̄ de oib; illis breuitatis gra taceaz: vel pot̄ oīa bona illa si mul p̄phendā. vñ cōfidenter dice re r̄ supaddere ob honorē v̄ginis n̄ erubescō. q; v; ille qui ex corde ad seruiēdū v̄ginī in hac fraternitate se obtulerit r̄ eā toniēs deuote saluta uerit finalr̄ nō peribit: imo fm̄ Anselmū impossibile ē eū perire. Itē enī idē Anselm; ipaz v̄ginē Mariaz affat̄. Sic inqt̄ a te auersus o v̄go Maria neccē ē vt pereat. Ad v̄ginē aut̄ p̄uertī. Nihil aliud ē q; eā deuote salutare. Vñ quotiēs q; eā salutat deuote toniēs ad eā p̄uertitur. Et p̄ d̄ns vt talis non pereat s; saluet̄ necesse ē. Quid plura; re uera. Si deberē oīa bona q̄ quis in hac fraternitate p̄seq̄ pot̄ recensere numerādo t̄ps mihi deficeret. Taceo de miraculis r̄ exēplis q̄ dudū p̄tigerūt ex hac fraternitate vel d̄uotione: vt p; in libris aut̄enticis palle gatis. Adiracula q̄ ē p̄noiatus magister Alanus cōsueuit p̄dicare. r̄ q̄ habent̄ in tractu magistri Jo. de mōte q; a q̄busdā nō recipiūt p̄tā seo. Adhiciēs t̄n̄ duo miracula que cōtingerūt h; anno d̄ suscitatiōe d̄uorū mortuoz h; fraternitatis meritis de q̄bus h̄emus publica instrumēta p̄ man; notarij in cōuentu nostro coloniensi. Vbi auidus scrutator tāte nouitatis rei seriē ampli; videre poterit. Tertiu ē q; multi p̄tra hāc fraternitatē peccāt vel peccare pos

sunt multipliciter. **Q**uimo namqz peccat peto psumptionis q instituetes vel intrates sinistre diindicat qz fide indifferentib' no lz sic iudicare multo min' de opibus bonis ad laude dei r vginis ordinatis: vt supra tactu e. **S**edo peccat peto sacri legi ea irridetes vel inutiles repugnantes. **A**mplius vero eaz supstitiosaz ee dicetes qz sacrilegiu df qst ledens sacrii. **H**ec vero fraternitas e de numero spualiu r sacroz: vt factis pz ex dictis. **T**ertio sup oes grauius peccat: q alios ab hac fraternitate retrahunt vl' in suis salutationibus impediunt. **C**ontra quos potest allegari illud be. Bernardi in sermone de epyphania dni. **H**erodiana inquit malicia r babilonica puerstas est nascete velle extinguere religionē. **Q**uicqd. n. ad salute ptnens vel ad religionez oritur si quis resistit: si quis repugnat paruulos israhelici germinis necare conat r euz herode nascentē psequit saluatore. **E**x quo pz q taliu penā ad homicidiu reducit. **N**o sunt et laudadi sed magis vituperadi: q sola pigritia pusillanimitate vel verecudia tā securā r facile atqz vtilissimā fraternitates aggredi vel suscipere foudant. **N**on sic igit vt finē dictis imponā qlo faciamus lz tante vginis deuotionis ofres efficiamur. **E**t illud gen. xij. deuote dicamus dic obsecro qz foroz mea sis: vt bñ sit mihi propter te r viuat aia mea ob qfaz tui ei digne offerre. **E**t sic tandem

meritis eiusdem virginis ad gloria peruenire valeamus **A**men. **H**ec sunt dulcissima r melliflua virgo **M**aria que sentio de tua salutatione r fraternitate ptracta que oia tibi tuisqz doctoribus r elucidatoribus in hac fraternitate mecū ad te suspirantibus offero corrigēda r emēdēda r pro qbus oibus: dictis r scriptis peto mihi r oibus d tua fraternitate succurrere digneris in extrema vite hora amen.

In cōpendiuz psalterij beatissime trinitatis magri **A**lani de rupe ordinis predicatorz. **I**ncipit feliciter prologus.

Alia catholice veritatis doctor vniversis pdesse debz ad salute iuxta illud **P**auli. **S**apientibus r insipientibus debitor suz. **E**t vltimus pdicationis voto astrictus hz aiaz pcura re salute teste **B**rego. **E**xponendo et si opus e pro huiusmodi in mortem aiam suaz: imo r sacerdos xpi **A**mbrosio asserete. **S**i no e infidel aut infideli deterior cura hfe dz p virib' d aiaz salute: **E**go igit trib' his vincul alligat' ppēdes heu ipis miseria pntis. **T**ū qz perit oro a plebeis pp ignorantia. **T**ū et qm hoiaz ofones iam pponunt ofonibus euāgelicis ecclesie militantis. **T**uz 3° eo qz pdicantes iaz subtilia pdicāt et in plurib' sicut venit p aure vna in pplo sic transit per alia r heu pene nil maneat de sermonibus in au

dientium mente. Sūt plebei. n. ele
rici sine libro: ambulātes sine lumi
ne: laborātes sine pane: teste Basi
lio. Propterea a plurimis ex oī sta
tu mūdi ⁊ dñis ⁊ epīs aliqzq; mino
ribus admonit⁹ vt de psal° **M**arie
v̄ginis aliqd. p mūdi salute facerē
q̄uis vsq; nūc distulerim pbdolor
in dānuz multoz. Sz in alamania
qdē deuois amatores ⁊ mlti de p
rimo me astringētes. vt hoc facerez
iā inuit⁹. ⁊ si tarde opus aggredior
qd vocat̄ cōpēdiū psalterij beattis
sime trinitatis. **M**az de hac materia
maxiuz aliū op⁹ feci. Sz hic nū bre
uiter ea q̄ d̄ hmōi psal° cōiter ingru
tur apposui: in quo sunt. xv. capla.
Mm. xv. sūt p̄ n̄r i psal° beattissime
trinitatis. Quodlz āt p̄ n̄r semp hz
post se decē aue **M**aria. et sic sunt
in toto cētū ⁊ qn̄q̄gita aue **M**aria
⁊. xv. p̄ n̄r. **I**sta āt capla. xv. sigilla
tū ordināt ad decē dei mādata cō
seruāda. Et sic quodlz caplm decē
hz aspect⁹: iuxta decē dei mādata q̄
simul iuncta faciūt. Cētū ⁊ qn̄q̄gin
ta ac qndeciz. vt libellus iste nedū
sit de psal° q̄stū ad materiā sz etiāz
quo ad numez. Sapiētia. n. diuina
q̄ cūtra disponit: suauiter oīa dispo
suit in mō pondere ⁊ mensura. Te
ste sapiēte sz **A**ugustinus. **N**atura
cuncta certo pagit numero: ⁊ **A**m
brosius. **A**rs ⁊ mores si nō certis
arcent numeris oīo confundunt in
seipsis. Et **Z**ero⁹. **E**cclēsia voluit
spōso huire in horis psalmis ⁊ vir
tutibus ac sacramentis in certis nu

meris. **N**e stultitia confusio ac im
prudētia rebus dñent in diuinis.
Merū ēt quo ad formā tractatus ⁊
tractādī psalteriū beattissime trinitatis
ibi est unitatio. **I**ccirco vniuersi in
psalterio decē cordarū psallite illi.

Compendiuz psalterij beattis
sime trinitatis ad laudē dñi n̄ri **J**e
su xp̄i: ⁊ **M**arie v̄ginis m̄tis eius
magistri **A**lani d̄ rupe sacre theolo
gie doctoris.

Quare psalteriū beattissime trini
tatis dicat̄ psalteriū. ⁊ quid est hoc
psalterium. **C**apitulum primum.

Audate eū in psalterio qua
l tenus p dñm **J**esuz xp̄z. ⁊
Mariam cū sanctis oibus
laudare valeatis scriissimā trinitatē
semp secula p eterna. **V**niuersi si
deles flāma caritatis succēsi ad ver
bū pposituz i laude psalterij trinita
tis toto corde attēditē qd mādatuz
fuit p pphāz regē ps. c. l. orādū cū
aiebat spiritū diuino laudate eū in
psalterio. Et qdez iuste vniuersi de
berēt vni hoc suffragio continens ex
nois rōne deū sepius salutarēt: ⁊ se
salutarēt ac suo creatori cū sale sapi
entie icessanter psallerēt. Sz qd in
telligēdū ē p hoc psalteriū in p̄nāz
dicimus suffragiū quoddā eē. ex. xv
p̄ n̄r: ⁊. cl. aue **M**aria cōpositum.
Sicut. n. in **D**avid sunt qundecies
decē psalmi p qbus dicant̄. xv. p̄
noster ad honorē dñi n̄ri **J**esu xp̄i
Qui ex reuelatione be. **B**ernardi
tot in passione p nobis habuit vlt

nera quot vlcib⁹ quidecim pater no
ster diceret singulis dieb⁹ si p vnu
exorarent annu p amplio in psalte
rio dicendi sunt cetiu r quinquaginta
psalmi: q ocs figurat dñz Iesuz r
Maria fm Augustinu r Ambro
siuz. Pro tatis igit figuris lauda
te sancta trinitate. Quonia hec sunt
cöplete p dñz Iesum r Mariam
virginem. Laudate inqua in psalte
rio ex noie. ex re. ex figura r repñta
tioe psalterij angelici. Accipite igit
psalteriu hoc ex noie diuinitimo ta
qua celu stellatur Gen. primo. Et
veluti arborẽ vite r scie boni r ma
li Gen. tertio. r sic illuminemini. r
sapieter i eternu viuere mereamini.

Calz scdz d trib⁹ quinquagenis
psalterij eiusdem ratione simplicis
iubilationis.

Ant autẽ tres iubilei. s. na
f ture legis scripture r gfer: imo
sunt r tres alij iubilei triuz
celestiu ierarchiaz. Quibus oibus
post euageliu populis amplius qz
alia euagelizada pdicandum e pp
eiusde oraculi comunitate breuitate
ecclie imperiu: r dñi nri Iesu xpi
madatu ac vulgariu simplicitatez.
Nec hinc viro animaz zelatori eri
mio hoc sufficit sz r psalteriu publi
ce pdicando dabat r ad dandũ ista
semp nobiles r ppotentes psuade
bat. Et cu fructu facere non potuit
alijs in sermonibus tra hereticos
hoc psalterio pdicando vniuersos
maximis cu signis ad dñm reduce
bat. Intantu q frs r sorores qui

dicunt de sancti Dñici penitenti
primitus eos ad hoc pmouit. Sed
nouella ordinatio ia aliter disposuit
Dilatavitqz hoc trinitatis oraculu
p regna plurima fructib⁹ cu inesis
deuz semp suis oibus opationibus
collaudado vginẽqz matrez ipsius
aduocatricẽqz generis humani suis
orationibus tanqz auxiliatricẽ atqz
inuocando. Sicut. n. ipse ditans do
no nobilitans sapientia lingue r vi
ta mox singularissime pre cunctis
tpibus suis vt beatissima Maria
cuidã suo reuelauit sponso tpibus
nupimis: Durauitqz hoc suffragiu
p tpa multa in ordine pdicatorz: r
quadiu pdurauit in eo tãdiu idem
ordo cunctis gratis pfussit vt pluri
mox doctorz r sanctorz ac operum
maximoz demonstrant testimonia
Hic aut sanctus Dñicus spualis
arguit filius carissim⁹ r scissimus
plusqz viginti annis canonic⁹ regu
laris permanes in omni sanctitate
conspicuis Maria vginẽ sibi reue
lante pdocuit psalteriu hoc sic esse
perorandũ. s. vt prima quinquagena
eet de articulis dñice incarnationis.
scda aut de articulis dñice passiois
Tertia vero de dñica resurrectione
r gloria atqz de sanctis r virtutibus
ac tra vicia meditando vnu articu
lum sub vno aue Maria. Et pñt
dici iste tres quinquagene vel simul
vel diuisim. Pota mane vel meri
die r vespere aut vt meli⁹ possibile
fuerit ad libitu. Propterea amato
res xpi r virginis Marie accipite
L ij

hoc psalteriuz cōprehendens duas
orationū reginas s̄m Anselmūz. q̄
sunt duo euangelia cōmunissima ⁊
dignissima oī creature magis videlz
signis p̄dicanda. **A**parci vlti°. **E**r
ripite inqz hoc veluti lapides p̄cio
sos ad domū dei edificādā. ⁊. ⁊. pa
ralippo. 3°. **E**t veluti vasa dñi in tē
plo Salomonis quib⁹ deuota deo
offerunt sacrificia: ibidez quarto: ⁊
sicut arma iosue gedeonis dauidis
iosye ⁊ machabeoz ad cōterendas
mundi huius vanitates.

Capitulū. iij. de fraternia huius
psalterij domini nostri Iesu Xpi
⁊ virginis eius diuinali.

Mles beatissima dei mater
v̄ vgo **M**aria gr̄az suā apli⁹
p hoc in mūdū multiplicā
re p̄ Dñiciū eūdē sp̄suz suū cordia
lissimū. **M**ādauit fraterniā psalterij
h⁹ fundari q̄ h̄ret intitulari fraterniā
psalterij dñi n̄ri Iesu xpi: ⁊ beatissi
me semp̄ v̄ginis **M**arie: c⁹ in bre
uib⁹ ē forma hec. **N**o vt nunqz de
tur p̄ ista aut recipiat pecunia dire
cte v̄l indirecte ne symonia admit
tatur. **A**lias ip̄o sc̄o dās ⁊ recipiēs
p̄nuat hac sc̄issima fraterniā: nisi pe
nituerit de hac nequitia. **S**c̄do fra
trū oīuz ⁊ soroz merita vniuersa de
bent eē coīa tā in vita q̄ post mortē
vsqz i eternū. **T**ertio q̄ oēs debēt p
ponere dicere psalteriū h⁹ q̄libz die
v̄l dicere qd̄ ē meli⁹ si possibile fue
rit q̄ si aliq̄ die ex negligētia v̄l ma
licia ⁊ n̄ ex rōnabili cā dimiserit q̄s
pro illa die d̄z carere p̄ participatio

ne meritoz psalteri alioz fratruz.
Nihilomin⁹ p̄cipabit in alijs bo
nis vt faciēs. **Q**uarto q̄ hmōi or
dinatiōis nō obligāt aliquē ad cul
pam mortālē vel veniālē si non te
near istas: sed tm̄ ad penā carentie
participationis dictoz meritoz in
alijs. **I**te debent scribi in libro cōi
quibus fr̄es se agnoscat p̄ pacē
caritatē beniuolētiā misericordiā
⁊ vniōnē angelicaz p̄ficiendā inter
eosdē. **Q**uonia ista vniō est quodā
modo maior ⁊ nobilior q̄ carnalis
ideo tales debēt se amare sicut fra
tres. **S**exto q̄ illa die q̄ dudū p̄tē
pora lōginqua fuit dies ⁊ festū bea
tissimi Dñici fundatoris h⁹ confrat
rie in multis p̄uincijs deberēt festi
uare cōfratres illam diē: ⁊ h̄re mis
sam solemnē. **E**t possent sc̄ā facere
in die eadē quēadmodū legimus fe
cisse sc̄os patriarchas. **E**t p̄ hmōi
qui vellent aliquid tribuere. **N**ul
li tm̄ eēt vnqz ad aliqd̄ dandū co
gendi sed solum pie cōmonēdi. **S**e
p̄mo debent oēs in principio cōfi
teri: vt gr̄az recipiant vniōnis cum
alijs aut tpe ague confiteri admi
nus p̄ponerent. **O**ctauo p̄ defun
ctis aut paruulis pueris vel infir
mis aut impotētib⁹ vel nescientib⁹
q̄ dicāt p̄ se vel alios: qd̄ fuit iniun
ctum eis p̄ p̄el byterum illū q̄ hu
iusmodi h̄z inscribere. **D**igna bea
taqz cōcordia quasi nouella religio
sanctissime caritatis. **O** vera pul
chra ⁊ sancta amicitia angelicalis
per quaz dñs Iesus ⁊ **M**aria in

parentes recipiuntur: fraternitasq;
 filialis sub eis acquirif: et dignitas
 diuinalis mirifice participat. **P**ro
 amanda caritatis carbena celestia
 lis. **C**lemētissima pietas fraterna
 lis q̄ vnus vinculo caritatis fideles
 et ad celestia ptrahit. **B**onus erit ille
 q̄ pmanferit in te. **Q**uia fructus aut
 vtilitates h̄? ofratrie sunt indicibi
 les. **P**er banc. n. guerra fugat di
 scordia perit odiū nixe inuidia et liti
 gia ppellunt. **D**aupibus subueni
 tur: captiuis indulget: et de hoibus
 terrenis filij dei. et tanq̄ angeli dei
 efficiunt. **Q**uinimo p hāc oē bonū
 prestat et oē malū euitatur. **P**opu
 lusq; christian⁹ ad dei laudes et xpi
 amorē: et v̄ginis **M**arie veneratio
 nem gratissime attrahit atq; ad pu
 ritatē et iusticiā vinculo clemētie p
 ducit q̄ oia ex laude caritatis et mi
 sericordie p **P**aulū et doctores san
 ctos comprobant. **Q** vere beata et
 sup beata fraternitatis concordia que
 nō diuitiaz terrenarū bona non car
 nalitatis non vanitatis lubrica: sed
 animoz meritoz et virtutuz rotinas
 spūalitatū dona q̄ris. **Q**ue bona h̄z
Augu. in imensuz excedūt quecūq;
 mūdi terrena. **V**ñ liquido pz et q̄
 maius bonū boi ofert cū ad istā cō
 fratriā recipit: q̄s si mundus aure⁹
 vel regnū argētuz ei donaret. **N**ō
 eniz cōparandus lapis p̄ciosus est
Qu oē aux tanq̄ arena putādum et
 tanq̄ lutum estimādū est argētū ex
 sapiētis et sanctoz doctoz firma ex
 pressione in h̄? cōparatione. **I**ccir

co o caritatis amatores accipere di
 gnemini hoc fraternitatis diuinalis
 mun⁹ tanq̄ anulū celestialis dispō
 sationis. **E**t veluti ornamēta regal
 maiestatis. **E**t sicut ferculuz Salo
 monis ferculis recōditū vniuersisq;
 cōplemum apotentis celestis recrea
 tionis et cōsolationis: quoz figure
 sacra pagina luce clari⁹ sunt d̄pictē.

Capitulū. iiii. de ofirmatiōe sin
 gulari psalterij huiusmodi et beatif
 sime eiusdē fraternitatis p exempla
 breuissima iuxta orationē domini
 cam et salurationem angelicam.

Ec igitur plurima b̄tissim⁹
 h̄ **D**ominicus terris in mul
 tis pcurauit fieri. **S**z quē

edmodū leges et ordinationes san
 ctoz perierunt in obliuionē sic ne
 gligētia et mundi malicia tanta indi
 gne sepeliuit bona. **Q**d non ferens
 pia dei genitrix **M**aria hec itez re
 formādo nostris ipib⁹ sepi⁹ p̄cepit
 ml̄tis cū signis et pdigis dicēs cui
 dā q̄ sicuti mūd⁹ p aue **M**aria su
 it renouat⁹: infern⁹ euacuat⁹: celū re
 paratur: sic et nouissimis ipib⁹ bis
 pijsimis tali suffragio. ipsa eadem
 pijsima dei genitrix **M**aria mūdū
 itez ad scās dei leges reformare in
 tēderet. **A**ddēs plurimaz gr̄az ge
 nera se collatiuz bis q̄ huiusmodi
 psalterij cultores essent et pdicato
 res. **Q**ui vero ipsius erunt damna
 tores aut impugnatores nō dubitēt
 cōtra se prouocare reginā misericor
 die: qd sepi⁹ iā suz expertus. **L**um
 omnes aut pene oēs tales hoc im⁹

pedientes v^l conuerit in maximū
peccatū aut scandalū v^l grauissimū
damnū: seu mortē turpissimā. Quā
pp o vos vniuersi fideles dñi nri
Jesu xpi r vginis Marie filij attē
dite queso fidē vestrā. Considerate
mortē vestram dubiā r tpa in pñti
periculosissima. Necnon r futura
supplicia atqz eterna gaudia. p qui
bus bonis acquirendis r malis fu
giendis. Accipite psalteriū vginis
Marie r rfraternitatē eius intrate
laudando sanctā trinitatē semel ad
mīnus in ebdomada dicente ac ei⁹
signū sponte portante tā in manib⁹
qz in zonis vel collo vel capite vel
brachijs: vt sitis signati signo ihau
vt ex Ezechiele pz. **D**onātes do
mino deo primitias r opez sic etiā
decimas cū Abraham r filijs israel
ac sanctis catholicis p mandatorz
dei decem pfectam impletionem.
Nota tamen q psalteriū hoc qnqz
h3 decimas eo q qndecim hēmus
potentias vt patuit de qbus omni
iure decimas deo hm Crisostomū
r Augustinū debemus dare. **D**a
riterqz vt sint signati hm illaz signa
tionē quaz Joannes in apocalipsi
describit. vbi dī q fuerūt signati cē
tum quadraginta quatuor millia si
gno dei vini. Signum autē dei vini
summi ē saluatio angelica hm Au
gustinū quo medio deus ē fact⁹ hō
Et oīo dñica p cui⁹ efficacīā ecclia
sanguine dñi ē signata h3 Basilii.
Quapp r rōne significacionis ac fi
guratiōis ac spūalis rēpresentationis

atqz pp rememorationē facilitatē r
exēplaritatē ac boni occasionē. **A**c
cipite hoc psalteriū in manib⁹ ve
stris tanqz tympanū celestis iubila
tiōis quo maria moysi soroz r cine
bat dño p victoria d inimicis exo. **rv**

Capitulū qntū de maximis in
dulgētijs psalterij sanctissime trini
tatis p beatā vginē reuelatis.

Dissequēter nō caret suffra
c giū hoc diuinissimum maxi
mis indulgētijs. **N**ā ibi
sunt ad minus pro quolz psalterio
sexaginta anni indulgētiarū. pluri
mōz summōz pontificū r amplio
ra vbi sunt dei dona. put beatissima
tpibus istis reuelauit **M**aria q in
dulgētijs has rfirmavit. **A**ddēs qz
q sicut mūdus vniuersaz habuit in
dulgētiā p psalteriū angelicū adue
niēte filio dei in carnē. Sic et porā
tes amabilissimū trinitatis h⁹ euā
gelii maximā obtinere dberēt idul
gētiā cuz sunt seruitores hmōi vta
tis p quā oī mūdo rferī indulgētiā
r pene r culpe. **E**t vt aiebat pñssi
ma hec mater dei **M**aria. Si p cā
tpali r modica sūmi pōñfices solēt
cōferre maximas indulgētijs. **E**ur
ego regina pietatis r dña cūctarū
ecclesie indulgētiarum dare non
potero indulgētijs seruitoribus
meis in seruitio pulcherrimo diui
nissimo r mihi r filio meo semper
amabilissimo: nam per salutare an
gelicū ego suz dei mater: r fili⁹ me⁹
est de⁹ r hō fact⁹ qb⁹ teste **T**homa
de aquino beatissimo. **D**eus nō po

test facere maius: ergo ad honorez
 matris & filij huic psalterio maxime
 obligamur angelico ipsuz adaman
 diu honorandū defendēdū & indul
 gendū & remunerandū cū naturali
 iure diuino & humano semp benefi
 cij summi & primi. Sint p^a adama
 di honorādi & remunerādi hz Am
 brosiū & iuristas ac morales. Ecce
 o vniuersi fideles qualē thesaurū ha
 beris de p^pinquo si vultis in mani
 bus viuētū angelicis hoc d^{ferre} &
 dicere. Quapp singulū h^o psalteriū
 accipite manib⁹ vestris tanqz thur
 ribulū aaron diuine orōnis & placa
 tionis d^o quo numeroz. xvj. Et de⁹
 honoret: templū decoret: & popul⁹
 a plagis horrendissimis liberet: &
 vt misericordie & veritatis reuelauit
 Maria p^{ss}ima regina. Ad^o ē ver
 bū in psalterio hoc diuinissimo qd
 nō plus valebit qz vnus mundus
 aureus. Et quoties hec verba deuo
 te dicimus totiens plus qz mūdōs
 aureos xpo & v^gini Marie offeri
 mus. Pro qb⁹ dño Jesu xpo re
 uelante cēmplū accipiem⁹: & milies
 p⁹ mortem: & decies milies mai⁹ p
 gloriam hz verboz psalterij signifi
 cantiā formale aut v^uales & equi
 pollentiales.

Capitulū. vij. de cōfirmatiōe psal
 terij v^ginis Marie p nouellā ipsi⁹
 mris dei inuolare dispēsationem.

Et nihilomin⁹ ex Marie
 e virginis nouelli dispēsatio
 ne mirandis cū signis & p
 dignis psalteriū hoc approbat & val

de confirmatur. Que quendā nunc
 viuētē sibi desponsauit magnis cū
 in signis & anulo ex criminib⁹ v^gineis
 factio mirifice desponsando: simul &
 gratia sapientie & potentie singulari
 um p^{dot}aret abundant⁹. Adanda
 nitqz ei frequētius cum dño Jesu
 xpo sub pena mortis corporalis &
 diuine offense hoc sacratissimū p^{di}
 care psalteriū ad placandū diuinaz
 iracundiā. Et cōtra instantia taz in
 ecclesia qz in religionib⁹: qz in secu
 lo pericula inenarrabilia dictū ē ei
 ab eisdē qz oēs porantes in breni er
 ga se diuinā sentirent benedictionē
 Que oia vera esse iā plurimis i ter
 ris facta inenarrabilia clamāt p^{di}
 gia & extollūt opa dei miranda. Ac
 cipite igit vniuersi psalteriū hoc lau
 dabilissimū tanqz montē synai diui
 narum reuelationū. Et illuminatio
 num. Et veluti tabernaculum fede
 ris: & tanqz māna angeloz in deser
 to huius calamitatis de quib⁹ mo
 ses pphetauit. Exodi. xviij. Et ali
 bi frequentius.

Capitulum. vij. vnde habuit ori
 ginem psalteriū hoc sancitissime tri
 nitatis. & per quos fuit aliquando
 promulgatum & honoratum.

Et hoc nouitati ē attribue
 n dū qz tpe apostolorū. incipit
 in pplo vulgari: imo & apo
 stoli hoc summe porabāt. Qu d^o ora
 tione dñica euāgelia manifestāt in
 dubie: de salutatione vero angelica
 pietas fidei suggerit. Quis. n. dice
 re audet primas ecclesie colūnas

excellētiā virtutemq; ⁊ potestā-
tem angelice salutationis ignorasse
eū illam teneamus per eas nobis
innotuisse vtpote que est exordium
totius salutis humane. fm Bedaz
Et fons gratie militantis ecclesie
ex quo peruenerūt vniuersi gratiaz
dei. rituli fm Anselmū ⁊ Hiero-
nymum. Sancti quoq; in egypto
simplices hoc angelicū psalterium
psaltebant: sed ⁊ Beda doctor bri-
tonum eximi⁹ in anglia hoc promo-
uit vsq; in hodiernū diem. Psalte-
ria manualia ibidez in ecclesijs de-
pendere parrochialib⁹. Pro his q
istud sanctū sacrificiū manib⁹ humi-
litate cū dei benedictione voluerit
offerre. Verum ⁊ scīa Maria de
omago istud perorabat: imo ⁊ bea-
tissimus Marie sponsus ⁊ amicus
Bernardus mirabilissime istū psal-
tebat. Et sup hoc laudes Marie
virginis apposuit quas vidi ⁊ ple-
gi. Plurimi sancti caruifices hoc
roborauerūt faciētes supra psalmos
dauidicos centū quinquaginta saluta-
tiōes vsuales pulcherrimas imo ⁊
ex reuelatiōe beate Marie vginis
legi sanctissimū monachoz patriar-
chā Bndictum hoc semp porasse.
Quid ampli⁹ refferā. Nunqd Au-
gustin⁹ ille mūdi doctor incōpara-
bilis b⁹ orauit. Et q; dicere aude-
bit tū viz ignorasse qd nos scim⁹
⁊ tota ecclesia pclamat. Sz nec ipse
solus fuit veruz scī Hieronymi vt
beatissima Maria reuelauit suffra-
gim hoc fuit refugium singulare.

Et contra temptationes ⁊ aduer-
sus hereses. Et ad vniuersa scibili-
um dictanda. Reuelauit ē beatissi-
mum Gregoriū cū Ambrosio sci-
uisse sanctissimā huius suffragij di-
gnitatē. Amplius quid de scō Fra-
ncisco stigmatū xpī delatore dignissi-
mo refferā. Lette sup omnia Ma-
riam amauit cū filio quib⁹ hoc san-
ctissimū assidue psallebat psalteriū
docuitq; suos de ordine minoz b⁹
perorare ⁊ portare: q; ipsi vsq; ho-
die portant sed coronā vocant. Nā
ego tenui ⁊ vidi vnum de psalterij
ipsius signaculis mihi a fide dignis
fuit intinatum. Sciuir. n. bene hic
brissim⁹ viroz quāta virtus latebat
in duobus his epitalamijs quē ad-
modū experiuntur deuon in huius-
modi gaudijs indicibilib⁹ vt quan-
tum dñs xp̄us ⁊ Maria excedūt
ceteros sanctos q; immensum: sic
hec duo euangelia superāt cunctoz
beatoz in celis oracula. Id ex fre-
quentissima hoz meditatione. Sic
beatissimus Francisc⁹ fuit xp̄o vni-
tus. vt b̄ret palijs sanctis ipsi⁹ dñi
nostri Iesu stigmata: tanq; eēt pari-
ter vn⁹ xp̄us. Et si nō in psona tū i
exemplaritate ⁊ diuinitatis figura.
Accipite igit amatores xpī ac vgi-
nis Marie diuinissimū hoc epita-
lamiz manib⁹ in vestris tanq; ci-
tharā Dauid ad diabolū expellen-
dum primi regū. xij. Et tanq; fun-
dam ipsius Dauid ad goliā hoc ē
mundū deuincendū ⁊ victoriā po-
pulo dei conferenduz ibidem. xij.

Inuitantes mulierem que fraginē mole elisit de muro sup caput abimelech supbissimi ⁊ prophatissimi iudicii. v°. vt sic inimici oēs tererēt.

Capituluꝝ. viij. qualiter beatissimus predicatorum ordinis patriarcha Dominicus similiter hoc dixit predicauit ⁊ distribuit.

Extremo beatissimus Dominicus p̄dicatorum ordinis pater ⁊ fili⁹ sancti Augustini angelicus Maria virgine ⁊ reuelante hoc semper perorauit. quoniam imo cum disciplinis ferreis tria singulis dieb⁹ aut plura porabat psalteria. Et frequentius maximis cum reuelationibus ⁊ visionibus. Porabatq; appensus in zona sua ⁊ uniuersis etiam orandum tanq; predicator euangelicus plebibus dei denunciabat hoc euangelium canticū canticorū sanctissime trinitatis. In quo sunt diuinales tres iubilei: sicut tres personas beatissime trinitatis in quib⁹ domin⁹ Ihesus ⁊ Maria dignoscuntur principium habere principatui. Laudate igitur eos in tribus quinquagenis. Nam quinquagesimus annus teste Iheronimo fuit annus iubileus. I. iubilatio nis requietionis ⁊ pacis libertatis gaudij ⁊ potestatis reditionis ⁊ retributionis totiusq; inuouationis ⁊ salutis quem numerum romana ecclesia per quinquagenariū recolens dare solet plenarie romipetis indulgentias. Iubilate g⁹ ois terra deo sanctissimo in hoc iubilo ac psalte-

rio decem cordarū quindecies sumptuarum decantate epithalamij sp̄so ⁊ sponse continens duo canticorum Salomonis cantica. Sicut nouum testamentum superat vetus p̄phetarum testimonio. sicut Anselmū Necnon satis modicis in uerbis quid de hoc psalterio sicut numerus preallegatum effari potest: breuitatis causa. Accipite ergo psalterium hoc benedictissimū trinitatis tanq; archam Noe mundum saluantem. Gen. vii. vt sic inter diluua peccatorū ad montes ueniantis angelorū.

Capituluꝝ. viij. q. psalterium h⁹ hz centū quinquaginta uerba Maria sicut quatuor sensus sacre pagine.

Noniam uero sicut allegoria q in ecclesia sunt centum quinquaginta eminentie figurate sicut numerū dauidicū. Itcirco allegorice laud dominum in psalterio. Sed ad litterā prout sepius doctores diffinierūt: qz psalteriū David est totū de xp̄o. Et per dñs est includens piam eius matrem. Ipsi enim duo centū quinquaginta ibidez hnt figuras regias p̄ut beatissima reuelauit Maria: ⁊ doctores sc̄i affirmāt. Pro quibus in psalterio sic laud. Sed moraliter psalmi centū quinquaginta hnt moralitates ⁊ d bonis ⁊ totidez de malis pene ⁊ in presenti ⁊ in inferno: vt sanctorum doctorū expositiones publice manifestant. Nihilominus et anagogice psalterij illi designant centū quinquaginta eminentias q̄ sunt in dño Ie-

fu xpo ⁊ virgine Maria supra oēs
sc̄iōs. Pro sensib⁹ igit⁹ his quamoꝝ
theologicis s̄z Gregor̄iū. Accipite
cūcti celeberrimū hoc psalteriū tri
nitatis tanq̄s yridē salutis ⁊ vineā
Hoe totius Jocunditatis. Beñ.
nono. vt sic inter aduersa sitis secu
ri ⁊ semp leti vino sp̄ritus sancti in
giter inebriati.

Capitulū. x. q̄ conuenienter sus
fragiū hoc psalteriū dicatur pp̄ pro
prietates psalterij mistici.

El quidē t̄pibus his pericu
losissimis satis cōgrue neces
sitate psalteriū beatissime tri
nitatis ē singularib⁹ a fidelib⁹ vene
randū docendū ⁊ adorandū in qui
bus fines seculoz teste Paulo de
uenerūt vt sic armis sponsi ⁊ spon
se p̄tra pericula instantia diuinius
sint minuti xp̄us. n. ⁊ Maria teste
Augustino sunt duo psalteria viua
quib⁹ pax ē data in terris: cōcordia
leticia solēnitas ⁊ festiuitas sup̄ma
est parata. Hædū in terris veruētā
in celis. Tali. n. instrumēto duduz
psalmi cantabant⁹ in synagoga. Et
vt ait Cassiodorus. Hæp̄rie cū eo
celebrant. dñs terre recipiebat ob
lationes in templo offerebat. Et
pp̄betia ac p̄cum exauditiō p̄stabā
tur s̄m Augustinus. Aderto ergo
laudare debemus sponsuz ⁊ spon
sam cū eoz fuerit tanta solemnitas
sub noie tali in antiquo testamēto.
Accipite igit⁹ fideles singuli hoc de
notissimū trinitatis psalteriū tanq̄s
ab̄rahe gladiū ad vniuersos hostes

ps̄temendos ⁊ tanq̄s decimationē
ipsius ab̄rahe melchisedech. i. xpo
deno t̄ss̄ ime oblatā. Bñ. xxiiij.

Capitulū. xj. q̄ conueniēter nu
meri p̄acti in saluberrimo hoc ob
seruabantur psalterio ex figuris an
tique legis.

Tneduz hoc ex noie verū
e etiā ex celeberrimis figuris
sacre pagine hec reperiunt⁹
Si. n. videat archa Hæoe. Si taber
naculi Hæoyssi. si numerus dierum
datiōis legis. si tēplū Salomonis ⁊
Ezechielis. Terre ibi numer⁹ cen
tesim⁹ q̄nquagesim⁹ frequētius vt
denari⁹ aut q̄nq̄s vel q̄ndecim v̄idi
ce sepi⁹ inueniūt. Lū ergo numer⁹
fuerit tant⁹ in figuris q̄ sunt d̄ v̄gi
ne Maria. Hæo ē dubiandū q̄ s̄m
eminētias v̄mū ⁊ donoz vt arguit
Anselmus. Hæ numer⁹ deificæ p̄
sanctā trinitatē in Maria v̄gine sit
collocat⁹. Accipite g⁹ b⁹ excellētissi
muz trinitatis psalteriū tanq̄s scalā
Jacob per quā scandatis in celuz
de qua Beñ. xxviiij.

Capitulū. xij. de excellentia psal
terij hui⁹ felicissimū ratione actoris
oratoris ⁊ perfectoris.

Tne putet modicū eē hoc
e oraculū audite vniuersi psal
terij b⁹ excellētia. Tali. n. ē
q̄ fili⁹ dei veniēs i mūdū incarnari
voluit p̄ salutarē agelicū docētq̄s dī
scipulos orare suos: n̄ psalmoz n̄ p̄
phetaz nō sc̄toꝝ aliquoz: vel voce
humana sc̄al̄ orones psaltes docuit
sed dñicaz orationē oibus eis p̄e

posuit et eas perorari voluit ac apostolis. s. principibus fidelibus mandauit. verum hoc non sufficiet pro tanti psalterij gloria. Sed addo hoc quod est excellentioris dignitatis quodammodo quam dauidicum. Nam psalterium dauidicum sanctum est in umbra in figura a peccatore sub synagoga sub membro christi et sub peccato psalterium vero istud angelicum sanctum est sub veritate et luce ac in militia ecclesie a sanctissima trinitate. Et a iustissimo mundi salvatore ad delendum omne peccatum et donandum omne bonum. Arripite ergo vniuersi felicissimum hoc psalterium tanquam horreum totius fertilitatis quo Ioseph seruauit mundum hoc est mundi peccatores misitice ad salutem duxit. Gen. xli.

Capitulum. xlii. ubi ostendit convenientiam numeri psalterij angelici ratione naturali et morali ex his que sunt in natura et moribus humanis. Erit nec deficiet ratio pro tanto numero naturalis cum legamus ipsos celos et quatuor elementa in quibus consistere habent decem predicamenta aliquo quolibet horum quoddecim sunt respicientia. et sic est numerus ceterum quinquagesimus. Nam quoddecies decem sunt centumquingenta. Quia ergo naturaliter christo et virgini Marie obligamur in istis omnibus naturalibus laudemus in tanto numero tantos nostre nature beneficos. Sed paucius ratio superest moralis: quoniam in homine quolibet sunt quatuor sensus exteriores et quatuor interiores cum quatuor potentis superioribus secundum Auicennam et Averroem et

philosophum que sunt potentia mortua appetitio concupiscibilis et irascibilis intellectus et voluntas: hec autem ordinantur ad decem dei mandata pagoda sigillatim in vna quaque potentiarum predictarum. Merito ergo moraliter obligamur nostris saluatoribus christo et virgini Marie seruire in tali numero et de plurimis causis est breuitatis causa hec sufficiat. Quapropter singuli psalterium accipite hoc gloriosissimum tanquam lectum quietis beate fruitionis et vniuersae benedictionis ubi Iacob septem descendens filios benedixit singulos benedictionibus mirandis Gen. xlii.

Capitulum. xliii. quod bonum sit docere et predicare sanctissimum hoc psalterium tanquam prelati quibus magistris quibus predicantibus dominis prepositis et deuotis.

Tamen vniuersorum deorum aspectu cere de lique quatuor valoris est hoc predicari psalterium. Si. n. laudabile et dignum est exponere dicta sanctorum prophetarum. Nunquid queso laudabilius erit predicare orationes illas que cunctarum sunt regine orationum secundum Anselmum et quarum efficacia potentior inuenitur in militia ecclesie quam exactione. tum ex fide. tum ex materia. tum ex forma. tum ex veritate fundamenta li origine ac veritate nomi testamenti. Per amplius ut cognoscatur prelati ecclesie pontifices. domini plebes et doctores in theologia et ceteris religiosorum quorum interest ex officio animarum mundi salus. Luz. n. obliget sub periculo damnationis eterne ouiclas ecclesie simplices docere orare et benefacere.

Quid queso salubri⁹. qd cōmodi⁹
qd ve leui⁹. qd sancti⁹ predicabāt.
Aut qd magistrali⁹ vl' fauorabili⁹
dicēt simulq; difficult⁹ annūciabunt
his duob⁹ canticis noui testamēti i
qbus teste Augustino ⁊ Bernardo
vniuersa lex ⁊ pphē pēdēt simulq;
⁊ attendere deberēt pastores aiaz
q̄sta ē simplicitas vulgoz ⁊ rudital
vt alta capere nō possint. Quid igit⁹
valebit p̄dicari illis p vnā horā qd
p̄dicatores intelligere nō poterint
studendo p mēsez vix aut ebdoma
dā. Lerte hz Bregō. absurdissimū
est in p̄dicādo ⁊ vanissimū iudiciū
ab Aug⁹. P̄dicare igit o vniuer
si dñi mei pastores aiaz hoc euāge
liū oī creature hoc ē ofonez dñicā ⁊
salutationē angelicā. q̄ s̄m Basiliū
⁊ Augustinū s̄ duo sūma euāgelia
cuncta i se alia v̄tute portantia v̄ba
euāgelica. Quā bonū āt ⁊ piū eēt
patres familiai ⁊ m̄res simlq; dñof
⁊ amicos suos ad hoc sc̄m seruitiūz
suis hortari. q̄s in quā dicere possz.
hoc. n. ē magisterium magistroz ha
berētq; ipostez pbāz familiā gene
alogiā. sc̄tāz p̄riaz celibē: qz teste sa
piente. Qd testa noua capit: inuete
rata sapit. Sz ⁊ deuotissime mulie
res religiose bigute se ⁊ alios i hoc
sancto hūitio dberēt exhortari. Ac
cipite igit diligent⁹ hoc psalteriūz
in manu tāq; v̄gā. Adoyli p q̄nde
cūm denarios ad p̄cunēdū egyptūz
hoc ē peccatū diaboli ⁊ mūdū per
decez plagas. Exo. quarto.

Lapimlū. xv. q̄ fideles cuiusz

status veniēter debēt portare psal
teria hec manualia in manib⁹ in zo
nis tāq; signa diuinorū dei mirifica
Congruit aut ⁊ h̄mōi psalte
ria xpi ⁊ v̄ginis Marie de
ferre quo s̄ signa sponsi ad
qd ⁊ si moueāt p̄dicta saltē moder
na ⁊ antiqua reuocēt miracula seu
exēpla iuxta duo enlogia euāgelica
Nec. n. tāta ausi dicere essem⁹: nisi
certificati indubie penit⁹ fuissemus
tanq; n. doctor veritatis loquor p
diuina veritate p naturali p mori
bus quoz ac ēt militātis ecclie vni
uersali salute qudeciz duplicata se
quūt miracula breuissima p ofonē
dñicāz ⁊ salutationem angelicam.

Prīmū miraculū ex quo h̄ fru
ctus hic mirabil. Qd psalteriūz est
summū remediū ad liberādū hoiez
ab infidelitate ⁊ diaboli seruitio hz
Augusti. sup hoc cognoui quēdā q
homagiū diabolo fecerat baptismo
negato. Sz numero in mō p psalte
riūz hoc acceptuz filiatiōez recups
uit diuinale: Qd p̄ nr: p̄ inq; in fi
de vt exponit Hylarius: vt idēz hō
reparatus: p̄ post modū etiā alioz
deo hūire volentiū. Adaxine. n. vir
gini epythalamuz plurimis signis
Nedū antiquis verū ⁊ nouis ⁊ su
pra modū magnificatū. Nec ineri
to cū tali exordio v̄buz dei sit factū
caro. Ex quo primū miraculosum
accipio in isto fructu q̄ saluatio an
gelica tpibus istis est summū reme
diū ad liberādum a cordis duritia
obstinatiōe obduratione ⁊ obfirma

tione p̄ perfectissimā contritionem. **A**lpezi. n. aliquos quadaꝝ in eccle
 sia pctōres qui sumpto hoc saluta
 tionis antidoto talem habuerūt cō
 tritionez tantāqꝫ lacrimaz copiam
 qꝫ nō fuerit dubiū quin **M**aria ibi
 apposuerit manū. Erant autēz hij
 grauissimi peccatores. **E**t quidem
 merito: qꝫ aue hoc est sine ve hꝫ **A**
 berbū obstinationis obdurationis ⁊
 obfirmationis animi. Scōꝝ mira
 culum dat nobis fructum hūc indi
 cibilem: qꝫ summū remedium tem
 poribus his ad mortuos suscitādos
 vel p̄seruandū a morte ⁊ pestilentia
 est accipere ⁊ dicere psalterium xpi
 quia qui es. Quoniā s̄m Augusti.
 deus est per essentiā cetera vero s̄z
Boetiuz sunt essentia tñ participa
 tione. **E**t **B**asili⁹ si vis semp esse
 ⁊ bñ eē autiuuere venerare ⁊ recale
 diuinū ex quo est omne per omnia
 esse. **U**nde benedicta dei puiden
 tia ydi mortuos hoc suffragio esse
 suscitatos. Quinimo ⁊ morti con
 demnatos in pestilentia hoc saluta
 ri antidoto esse ereptos. Sed beata
Maria cuidam tali libro angelico
 scientiarum copiam contulit tantaz
 qꝫ putares eum in scola esse peritū
 simum. Quia **M**aria quasi illumi
 natrix s̄m Hieronimū ex quo pa
 tet quo ad hñdum sciaz copiam di
 cere **M**arie v̄ginis psalterium est
 summū remedium. **E**t merito s̄m
Anselmuꝝ: qꝫ **M**aria est mater sa
 pientie eterne p̄pterea abissus est
 ois sapientie ⁊ scientie. **T**ertium

miraculum affert nobis ex xpi psal
 terio hanc miraculosam sententiam
 qꝫ psalterium xpi summū est auxili
 um ad reducendū quosqꝫ vanitari
 deditos ad vitā celibem. **N**ā p̄pen
 di pprijs oculis aliquos religiosos
 ⁊ etiā scolares oium peccatoꝝ vani
 tati deditos sed saluari hac medici
 na tam celestiales sunt facti vt etiā
 suparent dudū antea valde deuotos
Quia. n. in celis s̄m Augustinum
 p̄ frequentem conuersionem cum
 celestibus vitā homo sequit̄ celicā
Insup ex psalmo v̄ginis **M**arie
 hanc mirabilem habemus grām qꝫ
 psalteriū **M**arie summū est substi
 diū ad hñdum in se celeste gaudiū
 qꝫ grā carissima. n. hec mundi dñā
 ⁊ aduocata p̄ hoc psalteriū cuidam
 adhuc viuenti cōtulit p̄ grāz mune
 re die oī sentire in se aliqd̄ gaudiū
 paradisi excedens omne gaudium
 totius mundi. **E**t p̄grue qdem qꝫ
 teste Hieronimo grā plena **M**aria.
Iō diffusa est in suos gaudioꝝ
 suoz numeros. **Q**uartū miraculū
 ex parte psalterij xpi toti mūdo mi
 raculosam hanc confert benedictio
 nem qꝫ iniustos peccatores publi
 cos potest ducere ad conuersionem
Nam meretrices ⁊ usurarios per
 hoc castionie vinculum sepius per
 pendit d̄ nouo eē scificatos aliosqꝫ
 peccatores publicos q̄ plurimos
 quia sanctificetur. **U**nde **A**mbro
 sius qui pro sanctitate sepius exo
 rabat in dubie si perseuerauerit san
 ctitatem obrinebit. **U**erum et

et **M**arie v̄ginis psalterio diuina
lem hāc habem⁹ clementiā q̄ sum
mū remediū ad vitandū paupratez
nociuā ē ipsius psalteriuz. qz plena
dulcissima. n. angeloz regina cuidā
matrone valde miserabili ⁊ egeni
tpibus nostris in francia diuitiaruz
maximā cōtulit copiā in tñ vt post
modum eēt mater ⁊ nutritrix cūctoꝝ
pauperū. **I**o **H**ugo inquit. **V**ere
tu **M**aria plena qz tua plenitudi
ne aufers a tuis nociuā paupertate
prāndo sufficiētē diuitiaruz plenu
dinē. Quintum miraculuz ex psal⁹
xpi aliam hēmus grāz q̄ ē summū
remediū tra blasphemā ⁊ omnem
malignitatē ⁊ incorrigibilitatē. **N**ā
blasphemos ⁊ oi malignitate pler
nos incorrigibiles p hoc fidei ora
culū sciui pductos ad omnimodaz
nois diuini reuerētiā tā in gallia qz
in alamania: qz nomē tuū ofo vero
diuini nois teste **B**asilio dat timo
rē ⁊ ipsius reuerētiā. **S**z ex psal⁹
Marie v̄ginis adhuc mirandā ha
bem⁹ grāz. **N**ā summū remediū
ad liberādū hoies de seruitute ⁊ ca
ptiuitate ē psalteriū **M**arie v̄ginis
Qu dñs. Quā psalterij hui⁹ medio
bis in dieb⁹ plurimos d carcere eo
dē liberauit cū vortuz acciperēt psal
terij. **I**o inqt **C**risostom⁹. **S**i vis
a hūitute ⁊ captiuitate eripi cole ti
meqz dñz dñantuz. Sextū miracu
lū dat nobis ex psal⁹ xpi hanc rega
lē dignitatē q̄ summū remediū ad
recuperandū dñiuz pdiuz ē dñicū
psalteriū. **F**uit. n. aliquoties qdam

rex regio priuatus pprio tpe nfo
q p hec arma propiuz rehauiit re
gnum. Quia adueniat regnū tuum
Ideo inqt **G**regori⁹ nazanzenus
dñs iussit ozare aduenire regnū dei
vt p tale mediū obūnerem⁹ regnuz
diuinū possideremusqz diuinuz san
ctū ⁊ iustū. **S**z ex psal⁹ **M**arie vir
ginis gloriosaz hanc hēim⁹ grām q̄
ipsum ē summū remediū ad libera
dum hoiez a rabie ⁊ demonica pas
sione. **N**ā ⁊ quēdā delirū ⁊ rabidū
in tñ vt se ⁊ alios lanaret p apposi
tionē psalterij h⁹ in ipsi⁹ collo mor
cū **M**aria liberauit ⁊ tanqz agnū
mansuetissimū fecit in picardia me
psente. Quia tecū. **N**ā eo qd **M**a
ria habuit dñm secū p hoc qd fui
illius sibi iungunt dño colligūt vt
hēant dñm secū expellentē tou⁹mū
di inimicū fm haymonē. Septimū
miraculuz pber nobis ex xpi psal⁹
hanc fidē q̄ singulare remediuz ad
reducēdū apostatas ab ecclesia ⁊ re
ligione ē dicere hoc psalteriū. **P**er
pēdi. n. quosdā apostatas a religioe
⁊ scā dei ecclia h gaudioso h⁹ suffra
gio sic ad diuinā redierūt volūtatez
q̄ martiriū fortissime puleūt vt quā
dā **A**ntoni⁹ de ordine pdicatorū tē
porib⁹ nris qz fuit volūtas tua. **N**ā
h⁹ fulgētiū. Quā diuie volūtati pla
cuerit orādo illā iustū ē vt ⁊ h⁹ diui
nā iuuat volūtate. **A**lteri⁹ ē psal
teriū **M**arie v̄ginis hāc ofert suis po
tētiā vt hēant donū lingue ⁊ eloquē
tiā. **N**ā cuidā carēti loquela p ipa
multa cū psalteriū hoc postularetur

deuote cum pposito orandi z p seue
 rādi mox pfecte suscepit lingue be
 neficiū: qz benedicta. **Quā** **Maria**
 merito benedicta ē: qz benedicēs z
 loquens p humana redēptionē hz
Waymonē z **Hugonē**. **Octauuz**
 miraculū donat nobis hoc benefici
 um: vt p hoc aura p̄stetur terris sere
 na z tēperies admirāda. **Quibusdā**
 in terris fuit aure p maxime in tem
 peries nociua sopra modū z hoib⁹
 atqz seminibus: sed p̄dicato hoc ce
 lesti suffragio optata cūctis redijt se
 renitas: qz sicut in celo. **Teste** enīz
 phō de celo venit intēperies z ele
 mentoz turba in libro metheoz.
¶ Hora g° dominū in celo: vt inquit
Aug⁹. quatinus sidera det tibi gra
 ta. **¶** **Ex** **Mariae** vginis psalterio
 aliam hēmus sniaz. s. qz summū re
 mediū ad recuperādū visuz interio
 rez z exteriorē est per ipsi⁹ psalteriū
Quidā. n. ceco ab ānis multis isti⁹
 psal me⁹ **Maria** subuenit pfectū
 illi restituēdo visuz qz tu qz ē pnoī
 demōstrans z referēs ac supponēs
 hz **Prescianū**. **Dimirā**⁹ āt ad sen
 suz hīn phī maxime fit per visum.
¶ **Donū** miraculū ex psal⁹ xpī pre
 stat nobis hāc indulgētiā qz summū
 remedū ad sterilitatē terraz z pe
 stilentā opellēdā ex tali oraculo. nā
 expiētia pbatū ē sterilitatē i qbusdā
 terris z pestiferā cladez horribilissi
 me grassari: hz b⁹ p̄dicto p̄sidio pā
 māda terrigenis terrisqz mox ē bñ
 dictio collata. qz z in terra. **¶** **Dec. n.**
 in terra sunt vt ergo terre disponun

tur p optime conueniens est accēpe
 re hoc salutare tanqz diuinale medi
 cinā vt inqt **Albert⁹**. **¶** **Verū** ex psal
 terio **Mariae** vginis hēmus pieta
 tis maxime clemētiā qz in mulieri
 bus. **¶** **Que** sunt pie hz **Augustinus**
Quidaz. n. in frācia ad mortē cōdē
 nato emissio ad **Maria** p psalteriū
 b⁹ voto ipetrauit clemētiā. **¶** **Idā** ille
 carceres z vincula talia confregit q
 vix fabri facere possent in aliquibus
 dieb⁹. **¶** **Immo** z ali⁹ iā patibulo al
 ligatus isti⁹ voto mox de patibulo
 z p mediuz cliētū sic cucurrit quo
 usqz libertatez in quadā ecclia acce
 pit. **¶** **Decimū** miraculum adducit
 nobis hāc gratiā ex psalterio xpī qz
 summū remedū ad hñdaz deuotio
 nez ad sc̄tāz eucharistiā ē per oracu
 lum dñicū. **¶** **Doni**. n. multos p pec
 catoz suoz pondere h̄re nauēaz z
 irreuerētiā ad sc̄tāz eucharistiā sed
 b̄ito hoc remedio deuotionis in to
 to singularē sēserunt tā mirabili sa
 cramēto suauitate a deo vt sepi⁹ vel
 lent cōicare eo qz ibi videāt sensibi
 lissime ingentia dei opa clementie
 xpī ibidē sepius intuendo sensibi
 liter. qz **¶** **Donē** nostrū quotidianuz
 hoc ē hīn **Augustinū** panē sup p̄so
 nalem corporis dñi qz dat p sanctā
 eucharistiā. **¶** **Ampli⁹** ēt ex **Mariae**
 vginis psalterio aliā obtinem⁹ gra
 tiā. s. vincēdi inimicos in iudicio. qz
 z bendict⁹. **¶** **His**. n. dieb⁹ paupcu
 le cuidā psalterio voto se astringēti
 in iudicio d̄ ditissimos sniaz **Maria**
 optima concessit nolēte iudice.

Tribus enim vicibus cum extrema
ret iudex contra eam pferre sententiam
semp p muliere approbabat p oia
causas: qz e benedictus. **Nā** **Ma**
rie virginis filius est sermo dei be
nedictissim⁹ idest logos fm **Basi**
lium ppterea ipse e iudex viuoz ⁊
mortuoz. Teste apostolo cōueniēf
est p euz benedicam in iudicio ha
bere sententia. Undecimum miracu
lum impartit nobis ex psalterio chri
sti donum misericordie ⁊ caritatis
erga proximos. **Uñ** aliquos ppen
di imisericores ⁊ feroces tāqz leo
nes vt in quodam milite quem nō
nomino qui accepto psalterij huius
voto sic habundāter paupibus da
bat qz datores clementia oēs in ter
ris illis superabant: qz da nobis ho
die. **Deus**. n. est dator munoz: teste
Crisosto pariqz modo ex psalterio
Marie virginis nobis pbetur fru
ctus admirabilis. **Nā** laudabilissi
ma hec **Maria** ex psalterij fructifi
candōe cuidaz mulieri sterili p̄stauit
filij q postea moriēs **Marie** me
rius itez redit ad vitaz quē ⁊ vidi
in p̄tib⁹ holland⁹: qz fruct⁹. **Fru**
ctus. n. **Marie** virginis copā dat
fructuū inensaz toti ecclie fm **Ri**
chardū. **Duodecimū** miraculuz ex
psalterij xpi potestate dat nobis re
missionem peccoz vniuersoz. **Adi**
ro. n. modo virum agnoui qui in tā
tum corruit in desperationis voragi
nem q nemo eū cognoscēs poterat
sperare aliqd de ei⁹ salute: accepto
psalterij hui⁹ spei brauiū in tantum

cōualuit qz spe ⁊ ope superabat oēs
quos agnoui. qz dimitte nobis de
bita nostra. **Ideo** inqz **Augu**. xps
sic voluit orari in verbo vt orantib⁹
cunctia dimitterent peccata in facto
Sed p ampli⁹ ex **Marie** virginis
psalterio potestas datur generosa to
tius cōtinentie penitētie. **Quidā**. n.
meretrici tātaz contulit grāz mie re
gina q nunc est in picardia q semp
cū cilicio ⁊ catenā ad corpus por
tans ⁊ super terram dormiens ieiū
nat in pane ⁊ aqua horrendissimā
cunctis faciēns penitentiam que
et spiritū pphetie ⁊ setoz cōsilioz
in multis dignoscit hōie: qz ventris
Uter. n. **Marie** vginis teste **Alm**
brosio totius e templuz continentie ⁊
reparationis penitētie. **Decimū**
tertiū miraculū ex psalterio xpi dat
ecclie maxime caritatis pax concor
dia ois guerre ablatiua. **Dom**. n. p
potentē in mundo baronē ⁊ comitē
qui mortali odio guerrā gerebat cō
tra eū simile in potētia p̄ncipez ⁊
ppterea inibi multa cōtingere indi
cibilia sz accepto pacis oraculo pax
tanta est firmata inter eos vt hi duo
putarent tanqz amelius ⁊ amicus
qz sicut ⁊ nos dimittim⁹ debitorib⁹
nostris: qz fm **Hieronimū** est ver
bum totius fraternalis dilectionis
⁊ pacis. Similiqz mō ex **Marie**
vginis psal⁹ ecclie ofert prās subli
mationis ⁊ honoris ⁊ glorificandōis
Nā ipib⁹ nouissimis psalterij hui⁹
ptate cuidā abiectio ⁊ sp̄reto ab ho
ibus **Maria** virgo potentiaz supra

eius p̄stauit inimicos in tantū vt ad
suā voluntatē viuerēt aut morerent̄
Et q̄ prius fuit seruus ⁊ miserabil̄
postmodū ē fact̄ p̄p̄tēs ingenuus
⁊ gl̄iosus: qz tui. Qui. n. est **M**arie
teste Anselmo de **M**arie p̄cipa-
bit possessiua p̄tēs simulqz d̄ illi⁹
honore accipiet ⁊ gloriā. Decimū
quartū miraculū ex xpi psal° datur
eccleie p̄tēs liberatiōis ab oī tēp̄ra-
tione. **N**ā p̄p̄is oculis vidī quē-
dā a diabolo obsesuz: sed cū porta-
bat psalterij onus euāgelicū libera-
batur cū vero dimittebat statim ab
inimico vexabatur. Et similia sepius
vidi ⁊ audiui ⁊ i clero ⁊ in p̄plo: qz
Et ne nos inducas in tēp̄tationem
s̄m enīz xpi volūtate ⁊ ordinationē
vt inq̄t Ambrosi⁹. **I**nsup ex **M**arie
virginis psal° ofert̄ eccleie p̄tēs
desp̄satiōis: cū xpo v̄n̄te. n. istius
psalterij cessit dudū ebaterine ma-
ria sponsaz eē filij sui. Et ibidē con-
tulit eandē potentiaz sc̄e ebaterine
senen. ordinis p̄dicatoz indicibili-
bus cū signis ⁊ p̄dignis: qz **J**esus
q̄ ē sp̄s̄us aiaz s̄m **A**ugu. **D**eci-
mūquū miraculū ex psal° xpi dat
eccleie in defunctis liberatiōē a pe-
nis. **C**ōsp̄xi. n. viros ⁊ mulieres q̄
mibi dixerūt defunctos sibi appa-
ruisse sub verissimis iudicijs fidei tā
qz cruce signatos q̄ dicebāt q̄ cito
erāt liberati a penis qz p̄ eis psalte-
ria hec dicebant a q̄busdā deuotis
mulierib⁹: qz sed libera nos a malo
Qd sci **T**home in x̄ sniaz ē pp̄ libe-
ratiōē a penis p̄ mouē. **C**ōs̄l̄r ex

psal° **M**arie virginis dat̄ p̄tēs sc̄e
moriēdi ⁊ cū sacramētis decedēdi.
Un̄ cuidā t̄p̄ib⁹ n̄ris deuoto i hoc
psal° moriēnti apparuit beatissima
v̄go q̄ demonia ab eo fugauit supra
modū letificando eūdē ⁊ horā mor-
tis eidē denūciādo. **Q**ui cū deuoto
ne tāta obiit q̄ nō scio me audiuisse
vl̄ vidisse de tā deuoto moriēte n̄ris
in t̄p̄ib⁹. **I**ps̄e. n. tanqz mortu⁹ de-
monia videbat ⁊ p̄uipendēs eoz tē-
p̄tamenta doctus ⁊ celo irridebat.
Sicqz vidēs xpm aduenientē libe-
ra voce dixit. **I**n man⁹ tuas domi-
ne cōmendo sp̄ritū meum ⁊ hoc di-
cto quasi ridens expirauit: qz xps.
Nā xps̄ h̄z **H**ieronymū h̄z dare
v̄n̄ctiones sacramentoz atqz bene-
uinentiā ⁊ moriēdi p̄tēs. **H**ec d̄
in numeris dixisse breuitatis cā suf-
ficiat. **H**oc v̄num dico q̄ si h̄j qui
sunt deuoti sc̄o **N**icolao vel sancte
Catherine aut sc̄e barbare siue **J**o-
anni baptiste aut sc̄o martino: sicqz
d̄ alijs p̄uilegiatis debent saluari
eo q̄ seruāt suū festū vel diē ⁊ aliqd̄
ill̄ exhibēt huicū puta vnā ān̄pho-
nā tē. **C**ur nō magis q̄so d̄nt salua-
ri q̄ singlis dieb⁹ orāt̄ b⁹ psalterius
cū sit sup̄ oēs sc̄oz ofones ⁊ v̄n̄tia
maioris dignitatis potētoris v̄n̄tis
p̄fūdioris v̄n̄tatis ⁊ sapidioris cari-
tatis h̄z fidē orthodoxā. p̄p̄ea sp̄s̄o
p̄fato ip̄i nouello reuelauit q̄ signū
p̄babilissimū eterne p̄destinatiōis ē
porare dietz vsqz i finē b̄ssimū b⁹
psalteriū p̄p̄hēdes duas clauēs b̄ss̄
sime dei p̄lectiōis. nā fideles s̄i ele

git nisi qui stabant sub fide: et veritate ac pietate dominice orationis ac angelice salutationis per quam dei filius est factus predestinatus secundum humanitatem executiue. ut doctores affirmant et sine ecclesiastico. **¶** Circo vniuersi laudate eum in psalterio. ut tandem cum sanctis angelis in sempiternum lauderis sponsus et sponsa in celo in gloria et gaudio infinito. **Sicque** vobis in manibus assidue hoc psalterium deificum tanquam tuba angelica et phiale odoramentorum et cathena admirabilis et religandi mundi principem diabolum: et veluti fons vite et paradisi celestis: de quo canunt mira in apocalypsi quatenus a cunctis malis eripiamini et bonis vniuersis repleamini hic per gratiam et in futuro per gloriam. Amen.

Explicit copeditum psalterij beati trinitatis ad laudem domini nostri Iesu christi et beatissime semper virginis marie eius magistri Alanus de rupe ordinis predicatorum doctoris sacre pagine extimij.

¶ Nota sequi practica deuote porandi psalterium virginis Marie meditando et contemplando per epilogo psalterij beatissime trinitatis.

i **¶** In particulari vero prout beatissimus dudum habuit dominicus ex domini Iesu reuelatione. **¶** Prima dicere debes quinquagenam in ordine ad christi incarnationem ubi per libro habet ymaginem beate Marie virginis a capite ad pedes singularem me-

bris et potentis ac adornatum vniuersae Marie dicendo aut plura pura venerando capiti illi quod filio dei sepe per te fuit inclinatum oculis quod eum derunt. naribus quod eum odorauerunt labiis quod ipsius osculata sunt: auribus quod cum audierunt: brachiis quod ipsius sunt amplexata: vberibus quod eum lacauerunt cordi quod ipsius amauit: venter quod ipsam genuit: genibus quod dominus adorauerunt: et pedibus quod eius per te portauerunt. **¶** Marius modo facies de christi conceptione portatione: visitatione elizabeth natiuitate circuncisionem adorationem presentationem: fuga in egyptum. et sic de alijs ubi paruulus Iesus intra brachia matris erit liber tuus. et membra ipsius et potentie erunt quasi diuinitatis folia. **¶** Nam imagines beatorum doctorum sanctorum et ecclesie sanctionem sunt fidelium libri ut inquit Raymo et Damascenus atque Ambrosius. Ideo habetur ymago Marie virginis pulchra quam turpis ymago teste maximo non est vera ymago Marie: sed falsa cum ipsa Maria sit totius pulcherrimae diuinitis decoris et amoris regina ac domina. iuxta illud canticorum. **Tota pulchra es amica mea et macula non est in te.** secundum Hieronymum. **Et** o ymago hic capi non per corporali pura: sed in quantum est per ydeam in genere cause efficientis formalis exemplaris et finalis in sanctissima trinitate secundum doctrinam beatissimi Thome. **Et** ut tota trinitas beata per essentiam presentiam et potentiam est in ea equaliter quantum est ex parte deitatis et non

ex parte operis: sicut Gregorius Augustinum et Bernardum. In hac imagine trinitatis est causaliter sicut ydea Marie virginis eterna que est met deus sicut Thomam. In ipsa vero trinitate beatissima Maria est realis et verus in infinitum que in seipsa. sicut eundem. Quia ibi est sicut divinum esse quod est infinitum. sicut Augustinus. Et per tale modum. i. ratione deitatis cum ydeis Maria virgo in tali est ymagine sicut totam suam vitam naturam gratiam et gloriam realissime verissime et principalissime ratione esse sui ydealis et divinalis quod est maius in infinitum sicut Albertum et Augustinum que esse proprium creatum. Itaque misericordissima Maria semper presens erit realissime in tali ymagine non presentia corporea sed divina sicut Dionisium et Boetium. Et hic est modus sanctorum ymagines venerandi et colendi signate domini nostri Iesu christi qui modo idem totus est in sua ymagine. Accirco in talibus ymaginibus credere debet omniam Mariam ibi te videre te audire teque amare et te ad omne bonum provocare. Non ratione creature: sed ratione trinitatis beatifice: in qua sunt omnia ex qua omnia et per quas omnia teste Paulo et in qua sumus movemur et vivimus sicut eundem apostolum. Et hoc modo ut dominus Iesus revelavit cuidam devoto poterit venire in brevi ad amorem et timorem perfectum celestium. Quoniam sic celestia semper erunt presentia.

Secundum vero quinquagenas dices in ordine ad dominum Iesum christum passum: ubi per libro habes christi ymagines perpulchras. Quia pulchra placent teste philosopho: turpia vero displicent. dices ergo crinibus domini Iesu avulsis pro te unum. Aue corone spinee unum. Aue fronti vulnerate: oculisque flentibus: et naribus cruentantibus: ori aceto potato: genis percussis: auribus tractis: barbe detracte: collo collapsato: corpori flagellato: manibus et pedibus ac lateri vulneratis: sicut de aliis christi potentis et membris divinis sumis per te misero passis: cuius unum Aue. poteris que tota passione eius circuire a cena usque ad sepulturam aptando singula queque membra in tali processu percipere. Et quoniam dominus Iesus totus ibidem in numero et que fuit in passione: et qui nunc est in celo: ac que te regit et cuncta gubernat. totus inque ille in tali est ymagine non sicut humana presentiam: sed sicut divinarum personarum que equaliter est ubique sicut Augustinum quantum est ex se non suscipiendo maius vel minus: imo est eque potens: sapiens pulcher deificus loquendo ibi sicut in celo. Insuper ratione ydeae christi humanitatis tota christi humanitas realissime verissime et principalissime ibidem est sicut ydeale que est maius in infinitum teste Augustino que esse tantum naturale. Itaque non debes in huiusmodi ymaginibus habere intellectum ad corporalem

ymaginis presentiam sed ad ydea
lem presentiam et diuinale crededo fir/
missime quod quale ymaginem vides
ad extra oculo corporali tales xps
bz similitudine ad infra sim eē diui
nale et ydeale. Nā quecunq; mun
di ymago bz in trinitate vicissimaz
sui formam infinite pulchritudinis
decoris et nobilitatis. Etq; in hoc
ymagines xpi aut vginis Marie
accipies tanq; vestimētum sub quo
latent hec dei magnalia. Et hec rō
potissima sim theologos quare xpi
ymago ē adorāda: adoratiōe latie
et vginis Marie ypdulie: aliorūq;
sanctorū ymagines dulie adoratiōe
Propterea mater ecclesia ymagi
nes venerari vult pp deitatis p̄sen
tiam vt dictū ē. Verū fateor quod non
vltatis hic modus in qbusdam in
p̄ncipio eē poterit difficilis occur
rerentq; ei turpes fantasie aliquo/
tiens et inhoneste quas forti aīo cū
Dauid gladio debes amputare et
signo crucis te munire. Diabolus
enim sciēs ibi optimū esse p̄ficien
di exercitiū immittet venena si po
terit. Qui aut̄ perseverauerit vsq; in
finem in breui reperiet maximū au
xilium et ad cuncta bona promotiū
Et hec singularis est rō quare san
ctorū ymagines: puta vel xpi yma
go aut vginis Marie sepius cum
sanctis sunt locute quēadmodū cū
brissimo Thoma de aquino et plu
rimis alijs. Tertiā aut̄ quinquage
nam dices vt dictū est in ordine ad
xpi resurrectionē ascensionē gloriāz

et deitate signanter p̄ comparationē
ad diuinas p̄fectiones infinitas q̄
sunt sapientia scia bonitas veritas
mia iustitia et sic d̄ alijs. Et poteris
hec meditari in sancta eucharistia.
quoniā in ea est tota trinitas beata
cum xpo. Pari etiā modo hēbis
dicere ad sc̄os deuotos tibi et sc̄as
signant̄ ad angelū tuū aliquas salu
tationes. Sz dices sanctus Ioan
nes baptista: nec Dnicus: nec Frā
ciscus: nec angelus meus sunt Ma
ria quid ḡ eos salutas vginis ma
rie salutatiōe. Audi mariam respō
dentem. Primo qm offeres ista tā
te dñe ipsam honorando p̄ talibus
sanctis q̄ magis volunt et amāt ex
caritate regine ipsius honorē q̄ p̄
prium quia summa sc̄orū gloria est
p̄ mariā teste Anselm̄ et Bernardo
Insup̄ beatissima vgo maria rōne
caritatis et deitatis ac rōne diuināz
ydeaz ē in oib; sc̄is reali; q̄ si eēt
in eis n̄m sim p̄ntiaz corporale et nō
diuinale. Per ampli; tibi dico quod
de; vt de; qui ē oia per ydeas rez
ē in oib; sim Anselmū Paulū ex
ponentē. Vel p̄ cōtinētā et excellē
tiā vt xps q̄ bz oia in se sup̄ excellē
ter. Aut p̄ participationē et amozes
vt oēs sancti. Ideo maria reuela
uit quod vssime saluatio angelica pōt
attribui cui; iā dictis sz diuersimo
de. Marie aut̄ virgini uenit hec
saluatio quasi p̄ substantiā et pprie
tatē. et hec ex dictis brissimi Tho
me sumant originē. Attendas igit̄
diligenter quod in cunctis articulis de

minice incarnationis passionis re-
 surrectionis et deitatis debes capere
 rem meditandā tanq̄s infinitas aut
 velut unū mandū infinitū fm qnq̄
 infinitates vbi causa xpi incarnatio
 est tanta in te amando in te vidēdo
 in p̄tate quā debes timere in p̄sen-
 tia quā debes venerari et in p̄inen-
 tia ad te quā debes cōseruare quasi
 si essent mūdi creati naturales infi-
 niti p̄ te oēs incarnati qui te ama-
 rent viderēt darent suā potentias et
 p̄sentia et se donarēt tibi quātū pos-
 sent non tantum facerent tibi in his
 quinq̄s quātū factū ē tibi in xpi in-
 carnatione. Sz cur hoc certe ratioe
 deitatis infinite et infinitatis gr̄e xpi
 in amore tui ac infinitatis sapientie
 eius et p̄sentie ac potentie et bonita-
 tis que fuerūt infinita infinitate su-
 p̄nali q̄ est maior quacunq̄ infini-
 tate pure naturali: fm Basilium et
 Crisostomū. Quo p̄lato deuore sic
 xpm amabis et maria virginem ti-
 mebis et honorabis p̄ maximamq̄
 sanctissimā trinitatē que oia secum
 fert et p̄ te hec cōfert et in ymagini-
 bus dictis. Similiq̄ mō ponas in-
 finitatem in natiuitate xpi passionē
 et resurrectionē et sic d̄ alijs. Et qd̄
 est singulare cuz stabis corā ymagi-
 nib⁹ sanctissimis xpi et virginis ma-
 rie debes cogitare qd̄ ibi est trinitas
 beata et xps cū maria q̄ te vidēt sub
 oculis ymaginis et audiunt sub au-
 ribus et amāt sub corde et loquunt̄
 tibi sub ore ymaginū nō h̄z eē yma-
 ginis artificiale sz fm eius ydeale

vlt̄ diuinale trinitatis sanctissime ac
 p̄nris. Tantaq̄ est p̄tās in visu b̄
 auditu intellectu amorē sicq̄ d̄ alijs
 vt b̄tissima reuelauit maria qd̄ si ibi
 essent mūdi infiniti q̄ tota potētia te
 viderent audirent amarēt intellige-
 rent et conseruarēt non tm̄ tibi face-
 rent q̄stū tibi fit a representato p̄ ta-
 lem ymaginem rōne trinitatis san-
 ctissime ibidez p̄sentis et oia nobi-
 lissime fm Basilium in se habētis
 q̄s si haberēt ea in seipsis qz esse b̄
 diuinale est increatū et ipsemet de⁹
 fm Thomā et Augustinum. Ideo
 excedit omnem infinitatem creatas
 fm Gregorium nazāzenus. Itcir-
 ca coram talibus ymaginibus que
 ex diuina ordinatione ecclesie et san-
 ctoꝝ patrū et angeloꝝ sp̄ali ordina-
 tione vltra creaturas alias rep̄sen-
 tant sup̄na debes te habere cū oī
 reuerentia et timore in omni fide et
 amore tanq̄s si res representare di-
 uinales ibi essent in p̄sentia. Quia
 hec et illa fm Augustinum et Tho-
 maz adorātur eadē adoratiōe. Cle-
 rus quilz in celo sibi formare debe-
 ret quasi tria monasteria vel loca h̄z
 ymaginationē. Sicut. n. quidē ad-
 buc viuens a maria virgine doctus
 ad sup̄na raptus tres admitten-
 das vidit ciuitates. Prima erat ex
 auro et argento vbi fuit prima qnq̄
 gena percuncta christi incarnatio-
 nem p̄signans secunda autez fuit
 ex omni lapide precioso que fuit lō-
 ge altius sita in qua erat expressa
 secūda dominice passionis ququa-

gena. Tertia vero constabat ex stel-
lis clarissima in qua videbāt terciaz
quingagenam singulari dispositam
In omni. n. ciuitate videbat totam
celi curia: sed diuersimode. Fuitqz
maxima distantia inter has ciuita-
tes in altum ⁊ inter quālibet ciuita-
tē ⁊ alia fuit scala pulcherrima vbi
erant semp quinqz castra amenissi-
ma ⁊ iter quelibet castra semp erāt
decē gradus indicibilis glorie. Ita
vt numerum hui⁹ psalmi videret ne-
dum in articulis ciuitatū verū ⁊ in
trib⁹ scalis angelis plenis hoc psal-
teriū hic singularissime dinoscebat.
Dicitū est ei qd per illā deberet scan-
dere scalē qualibet die in quolibet
gradu vnū aue **M**aria dicendo ⁊
sic vsum haberet ad celestia venien-
di contēplando sicut qd dicit **D**au-
lus. Nostra conuersatio in celis ē.
Et hūc modū vel similit̄ scā seneñ
tenuit catherina. **A**ugustin⁹ docuit.
Hieronym⁹ manifeste exp̄ssit. **S**ā-
ctusqz **A**mbrosi⁹ vt refert **R**ichar-
dus d̄ sc̄to victore hac scā vtebatur
cōtēplatiōe pleriqz sc̄toꝝ sic fecerūt
qd si nō vales sic facere ponas vt in
celo tres ciuitates aut monasteria
quas in mundo ⁊ eas ibidē per ter-
rena applicā p̄ ymaginationē sicut di-
ctas ciuitates tres phabitas distin-
ctis in locis ponendo quingenas
vel xpi vitā ⁊ **M**arie vt melius fa-
cere valebis quēadmodum deuotū
simi viri ⁊ mulieres fecerunt ⁊ fa-
ciunt vt narrat **A**lbert⁹. Nec hoc
grauat cum boies naturaliter yma-

ginari habeant de mundo ⁊ rebus
mundanis ⁊ d̄ auaricia ⁊ huiusmo-
di cū gaudio quare deus multoma-
gis pōt seruare sic suos cōtemplan-
tes cū mundus in similib⁹ hoc so-
leat facere. Propterea deus nobis
voluit dare diuina sub figuris sen sci-
bilibus sicut **D**yonisiū ⁊ **P**aulum.
Inuisibilia dei p̄ ea que facta sunt
intelligibilia conspiciunt. imo teste
philosopho. Impossibile ē nos in-
telligere sine fantasmate. Et **D**yo-
nisius inquit. Impossibile ē nobis
lucere diuinū radiū nisi veritate sa-
croꝝ velaminū circū velata. Ob h̄
deus est fact⁹ homo. vt inquit **I**de-
ronimus. Et sacramenta cūca no-
bis sunt data sub sensibili figura sicut
Ambrosiū. Si vero sic in celū non
vales scandere saltē in ecclesia tua
⁊ in ecclesijs tue ciuitatis discurre
p̄ omnia altaria quadā spiritali p̄-
cessione saluta altariū vniuersorum
sanctos ⁊ hoc ē facilius ⁊ hoc pro
simplicibus aptius. Tollitqz nau-
seaz ⁊ nō modicā confert deuotio-
nem. Sicut legi de quadam mulie-
re noīe maria psalte. sic vtēte **M**a-
ria. Aliter vero dici pōt psalterium
vel per sanctos letaniam primo di-
cendo. Sancte **J**oannes baptista
ora pro nobis. ⁊ postea dare vnum
aue **M**aria. ⁊ sic de alijs. **A**mpli⁹
per virtutes sic mente dicēdo. **A**ue
Maria supple regina humilitatis
vel spei vel fidei ⁊ sic de alijs. **A**lte-
rius in ordine ad vicia sic dicendo
mente. **A**ue **M**aria remediū con-

tra superbiam vel luxuriam aut inuidiam: et sic de peccatis omnibus. Et tali modo quod meditari sua peccata que fecit illa die et de illis maxime conteri ut quosdam sic deuotissimos orare cognoui. Rursus quilibet poterit in hoc ordine ad sua officia pura si est caudicus meditari sub uno aue Maria aliquid de ista causa sic dicendo mente. Aue Maria regina discretiois in causis. Aue Maria regina iudeorum vel per mulieribus. Aue Maria secunditatis et nutritrix filiorum vel in predicantibus. Aue Maria lingua predicantium. et liber et doctor. vel in laborantibus. Aue Maria gubernatrix laborantium gratia plena usque ad fines. Et sic quilibet habet perorando poterit iuste cogitare de cum ceteris que debet facere illa die. *Am* Maria est regina omnium entium. teste Alberto. Ideo pro omni negotio est exortanda secundum Bernardum et ita mundus non impedit orantem. sed inuabit. *Ad* di tamen priores sunt securiores. Et hec sunt dicta breuissime de infinitis quo ad modum orandi meditando et contemplandi psalterium virginis *Mariæ*. Sequuntur decem privilegia psalterij *Mariæ* virginis secundum verissimam eiusdem nominis miraculorum et huiusmodi per beate *Mariæ* reuelationem certissimam. Primo. n. psalterium est prestans peccatoribus penitentiam. q. p. 2.° sicut in illis stillans satisfactionem quia. s. 3.° alligatis adiciens absolutionem. q. a. quarto lugenibus linguas letitiam. q. l. quinto reprobis tradens tranquillitatem.

quia. t. sexto egenorum expellens egenam. q. r. septimo religiosi reddens reformationem. q. r. octavo ignorantibus indicens intelligentiam. q. i. nono viuus vincens vastationes. q. v. decimo mortuis mittens misericordiam. am. q. m. De rosario beate *Mariæ* virginis carmine. Pater nati mirifici eterni patris Iulii. Es pneumatice almitici mirabile trilineum. Aurora surgens dulciter terros illustras boies Qui dicunt aue iugiter dani non sint precipites. Rose infunde gratie dicenti fertu roseu. Pro hoc stabis in acie que fert tuu psalteriu. In quinquaginta textis Aue fertu virgineu. In tribus fertis nectis psalterij trilineuz Ad decem aue dic pater nri quotidie quindicies. Ut numerus annali plagaru xpi celebret. Adire pdest psalteriu celestis penitentia. Lassis dat refrigeriu lugenibus gaudentia. Al ligatos alleniat dura laxas copendia: tentatosque tranquillat egentes ab inedia. Tenore obseruantie religiosi fratribus. Copiamque scie de uotis dat scolaribus. Excludens est penalia regni et territorij. Mala fert infernalibus penasque purgatorij. Rite dictu demonibus infert confusibilia. Sanctis honorem oibus largit per uilia. Jesu gratie pcinite ut celuz sequimini. *Mariæ* quoque psallite ad polu ut ducamini. Repetitio. *Eya* cari uelle non dispari huic offeramus iugiter. Aue *Mariæ* gratia ut ad celi palatium tendamus persua uiter Amen.

Carmen
v. r.

De psalterio beate marie exem
pla valde motiua ad amorē illi⁹ q̄
insuper sunt fide digna. de qualita
te cōfessionis ⁊ d modo meditandi
In gb⁹ lapidibus grossis parulo
quij ⁊ in decē paruis. *Exēpluz. ⁊c.*

Redicāte sancto Dñico in
p Italia feruētissime miles q
dā inde cōpūctus petijt con
fiteri beato viro. Cui cū qdā cōmu
nia peccā cōfessus fuisset dicit ei bea
tus Dñicus. *Adi dñe ⁊ si plura
p nūc ignoratis q̄ cōfiteamini ego
ostendā grauiora q̄ adhuc in vobis
latent. Vos sic bimā deponitis: sed
feces i fundo peiores sunt. Et sub
didit illa ⁊ illa peccā cōfiteri necesse
est: ⁊ de tpe ⁊ psona ⁊ numero ma
xime de quattuor peccis militariū. s.
de familia indisciplinata multiplici
ter. de elatione cordis ⁊ pōpa extri
seca. de amicitia carnali illicita. de
dei ignorātia ⁊ omissione tpris ocio
sa. Itē d inclemētia ad paupes ac
tina ⁊ passiva. Nā multū expēdūt
in cibis canum ⁊ equoz ⁊ paupes
xpi fament ⁊ frigent. Habebat. n.
iste sanct⁹ graz puidendi sciciētiās
confitentū sibi: quasi in speculo ea
videret cordis. s. ⁊ miles. Ego nun
quā sum taliter a nostris sacerdoti
bus edoct⁹ cōfiteri. Et quis o san
cte pater me cōfiteri docebit cū vos
a nobis recesseritis. Cui bea⁹ p̄
ait. magistru vobis relinquā q̄ nun
quā vos relinquet: q̄ erit paruloqui
um qd vobis dabo. Erūt in eo qu
qz lapides grossi ⁊ quinquaginta pui*

sic q̄ decē pui stabūt p vnu grossuz
Prim⁹ lapis erit vari⁹ in colorib⁹
q̄ significabit vobis varia peccā v̄ra
q̄ p̄tra deū s̄ p̄ximū ⁊ in p̄pūū cor
pus peccastis. ⁊ q̄ cogitatione locu
tione ⁊ ope multipliciter variastis.
Et decē parui lapides significabūt
q̄ oia peccā vestra que iā cogitastis
sunt in decuplo plus grauiora ⁊ no
ciuiora q̄ credere potestis. Scds la
pis erit pallidus significās mortez
certissime vobis iminentē q̄ vos oī
pallidū faciet. Et decē parui signi
ficant pericula tūc vobis obuiantia
quoz minimū est mai⁹ q̄ p̄dere in
regū mundū. Sup quo miles terri
tus suspirabat. Terti⁹ lapis erit ru
be⁹ significās iratū iudicē p̄tra pec
catorē ⁊ iustissime sententiātē p̄ sin
gulis ⁊ minimis peccis nostris. q̄ erit
tā horribile q̄ ēt gigātes solo visu
morerent. Et decem parui lapides
significabūt q̄ minimū piculū d̄ de
cē que ibi occurrūt: maius ē q̄ p̄t
esse maximuz periculum quod p̄t
tibi accidere coram iudice quouis
mortali. Ille lapis nimis militem
terrebat sic q̄ vellet illū rubeū n̄ ap
poni. Sz beatus Dñicus dicebat
necesse ⁊ vtiliter illum esse ibi appo
nendū. Quartus lapis erit niger si
gnificās tenebras exteriores infer
ni Et parui lapides significant q̄
minima oīnz penaz inferni ē in de
cuplo maior oib⁹ tormētis omniuz
martirū. gb⁹ in meruerūt celū in in
ferno aut nihil merent. Quintus la
pis erit aureus significās gaudium

sanctoꝝ eternus. Et parui lapides
 decem significant qꝫ minimum celi
 gaudiū est in decuplo maiꝫ oibꝫ de
 lichs ꝫ letichs q̄ vnꝫ fuerūt a prin
 cipio mūdi ꝫ erunt vsqꝫ ad finem.
 miles autem hec oia prudenter ad
 uertēs ꝫ eadē sepe ruminās puenit
 ad mundi cōtemptū: ad odiū pecca
 ti: ad dei ꝫ virginis marie amozꝫ.

Et beati Dñici velut salutis eius
 ministrū valde semper dilexit. Ha
 buit autē hic miles post annū hanc
 cōsolationē a beata virgine. Vidit
 cū diceret quadā vice psalterium qꝫ
 quotiēs dicēdo vnū aue maria vnū
 ex lapillis sui patri loqui alitꝫ pone
 ret qꝫ astabat angelus pulcherrimꝫ
 qꝫ illū lapidē tolleret ꝫ marie in mō
 rem stanti illū offerret: ꝫ lapis mira
 biliter excresceret magnitudie ꝫ cla
 ritate ꝫ beata vgo illuz ꝫ ceteros se
 quētes sic collocaret. vt in fine psal
 terij pulcherrimū de illis palatium
 constructū cōspiceret. Intellexit gꝫ
 p psalteriū sibi parari locū in celo.
 ideo amicis suis ꝫ oibꝫ qbꝫ potuit
 cōsuluit ꝫ instetit: vt sibi singuli etiā
 palatia talia pararent. Et sic in lau
 dē vginis plures excitās deuotissi
 mus obiit. Sic si quis n̄ hꝫ ad ma
 num hos lapides qꝫ tripliciter disse
 rentes in colore satis est si quotidie
 has qꝫqꝫ meditationes ruminet cir
 ca lapides sui p̄loqui cuiuscūqꝫ et
 sit coloris. Sz isti qꝫ triplices colores
 bñ in nāt memoriā psonaz seclariū

Exemplum p monialibus bo
 nis ꝫ malis .

c Omnes qꝫqꝫ multos bñs h
 beros vt ceteros ditiores re
 linqueret in seculo vnā filiaz satis
 pulchrā obtulit xpo. Non tamē cu
 rauit eā ponere in tali monasterio
 quo sanctius vīueret. sed in quodā
 opulento ordinis sc̄i Bñdicti clau
 stro vbi plures ponebāt nobiluz fi
 lie. Vbi nec clausura erat vt exigit
 inire a cūctis velatis monialibꝫ: sz
 nec regule sc̄i Bñdicti noticia: aut
 vere duotiois ꝫ spūal vite appebat
 vestigiū. Sz qꝫ peiꝫ ē ppria singule
 hēbāt ad amicos sepe carnales eri
 bāt: ꝫ suos amatores q̄li sub hone
 statis amicitia q̄lz hēbat ex qbꝫ ma
 la innumera su crescebāt. choz earuz
 vestiū vanaz necnō ipudiciciaruz.
 Et qꝫ seniores moniales ex multis
 annis iā egerāt. hoc et hec filia co
 mitis ꝫ relique iuuenes imitari co
 nabant. Vidēs autē deuotꝫ qꝫdā cō
 fessor earum hāc bone esse indolis
 sed male institutā curauit eam quo
 nis mō facili prouocare ad vitā me
 liorez. Interrogauit itaqꝫ eā an no
 uerit qꝫ sit psalterium biē vginis: ꝫ
 an illud dicere cōsueuerit. Que sibi
 r̄ndit nihil scire aut facere qꝫ qꝫ mo
 niales sue faciūt. hoc ē modicū ora
 re: multū se ornare: corpꝫ delicate fo
 uere: solitudinē fugē. Quꝫqꝫ vir dei
 maximos ei fructꝫ de bꝫ psalꝫ dice
 ret. Illa mox leta r̄ndit. Proba
 bo inqꝫ p̄ qꝫ dicitis ꝫ si in eo pacez
 cordis vt dicitis inuenero illd quoad
 vixero continuabo. Cui ille. Disce
 inqꝫ filia non solum quāto numero

illud exornas: sed quanta cordis tui intentione ipsum tibi vtilissimum red das. Age inquit pater quod cepisti. discere iam id mihi dulce est et confido quam id perficere dulcius erit. Et vir dei exhilaratus ex virginis docilitate ait. Primam quinquagenam habet virginem psalterij dices in gratiarum actione dignatissime incarnationis filij dei. Interim aliqua puncta eius natiuitatis et puerine ruminando. Secundam quinquagenam dices in memoriam amarissime passionis redemptionis nostri. Interim principaliora acta sanctissime passionis eius de notius meditando. Tertiam quinquagenam perficies in remissionem omnium peccatorum tuorum tam antiquorum quam quotidianorum. ad hoc ipsum sanctos tibi singulariter familiares per intercessores inuocando et honorando. res iocunda deo intus agente et predicatore dulciter persuadente psalterium illud hilariter dicere cepit et continuare proposuit res pietatis. Puella ista occupatione a multis malis quibus illud genus monialium laborabat perstricit immunis: ac ab infirmitate corporis quam in seculo laborabat plene liberata est que est causa fuit ut monasterio a parentibus imponeret. Professa igitur constanter cum a multis sic alijs monialibus locis illius moris erat per verba litterarum et minuscula perteret ut amica et amasia eorum esse dignaret. Illam litterarum eorum in cloacham proiecit: amoris suum solam in deo et beata Maria firmans. Deinde in-

stigante diabolo moniales eam desiderabant: et ypocrita noxiabant. Ipsa vero in omni huiusmodi tribulatione ad matrem dei quasi ad matrem suam confugio dabat. Quapp Maria omni tribulationum solatrix eidem oranti litteras e celo proiecit hec continenter: Maria mater dei ioanne filie dei salutem et sequens patri loquitur aureum indefesse perficere. Primo ut bonum frequentias maxime dissimilium personarum vires et oculum. Secundo ut loco vane et multe supellectilis ymagines amoris et timoris impissuas in cella tua respicias. Tertio ut inceptum honoris mei psalterium continues deuotius. Vale et filij mei gratiam et meum interuentum spera confidenter. Nam utrumque promitto si hec feceris affluenter. Post annum namque abbas quidam religionis emulatoz dictas moniales nimis exorbitantes reformare volens et includere ab eorum amasijs et cognatis iniurijs affectus et verberibus dolens recessit. Post annum vero reuersus non ut reformaret: sed ut solito more visitaret et benignissime receptus est. Qui secunda nocte ad orandum surgens cum sub dino staret vidit iocunda pariter et horrenda. Nam vidit quadam cellam luce solis amictam et intus reginam pulchram cum comitantibus virisque sexus indicibilis pulchritudinis. aderatque in ea puella orans. Vidit secundo innumeram multitudinem demonum in horrida specie animalium suas voces emitten-

31
fluz ad eandē cellā congregari. Sz
inde extrubari p cellas aliarū sororū
dispergebant. ⁊ mox intrabāt
quidā in specie bubonuz; quidā in
specie vesperilionū; qdam in specie
serpēnuz. ⁊ earū ora ⁊ cetera mē
bra citius intrabant. Talia videns
pre honore ⁊ cōpassione defectum
cordis passus ē. Tādē ad se reuer
sus cellam sororis Joāne adiit et
visionē aperies eiusdē exercitia de
uota scire petebat. Qui audiens de
psalterio vginis **M**arie intellexit
in visione fuisse vginē **M**ariā cuz
multitudine celestis curie. Et vt ce
tere moniales p hoc ad aliquaz re
formationē tandē venirēt. singulis
earum pulchrum ⁊ preciosum emit
patri loquium ⁊ sub pacto dedit vt
quotidie dictū psalterium dicerent
addens se nunq̄ eas velle violen
ter nisi per eas rogatus reformare.
Itaqz tam pp pulchritudinē patri
loquij qz pp libertatē nunq̄ violen
ter reformandi. faciunt alacriter qd̄
monebat mira res. Quas violentia
emendare non poterat; virtus psal
terij reformauit. **N**ā vix ann^o p̄tā
sijt ⁊ tantā gratiā eis virgo vginum
impetrauit. Et nihil dulcius duce
rent qz vanitates mundi abijcere ⁊
disporētī regi ⁊ regine in oī reforma
tione vite regularis deservire. Et
scriptis optatis **A**bbatem dictum
rogant. vt citius venies viuendi re
gulariter formaz traderet. ⁊ omnes
seculi psonas a monasterio illo ex
cluderet. vt nullo modo aspect^o bo

minuz videretur: vt facilliori modo
solitudine loci per contritionem cor
dis de peccatis earū cōmissis tam
in vanitatibus ⁊c. dolerēt. **A**d gau
dens fecit. ⁊ tunc huiusmodi psalte
rium tā per dictum abbatē qz per
easdez moniales mirabiliter est p
mulgatum.

De quadā duota iungata a pue
ro exercitata in isto psalterio.

In hispania quidā parētes
diuites filiam suaz nomine
mariā dulciter crebro mone
bant adhuc parulā ⁊ munuscul. s.
pomis vel nūmis vel alijs exenjs
inducebant vt quotidie tria rosaria
hoc ē psalteriū beate virginis flexis
genibus ⁊ cōplossis manibus deuo
tius diceret vnuz. s. demane anteqz
aliqd comederet. aliud hora vesp
erarum vel alia hora cum meli^o va
care posset. **T**ertiū anteqz sero lectū
intraret. Et ob hoc ei pri loquium
dederunt qz lateri alligatum quasi
lozicam p̄tra oīa incomoda libēter
deferebat. **P**ostea nubilis facta p
parentes matrimonio copulata sed
hoc exercitiū semp continuauit ⁊ se
pe cū oportunitas ei hoc pmitteret
tres disciplinas accepit: singulas ex
quinquaginta ictibus perficiens.
Successu itaqz temporis decem ge
nuit liberos quos omni disciplina
educauit ex exercitio psalterij supra
dicti. Contigit interea ibidez sacre
theologie doctorē predicare ad quē
dicta maria humiliter accessit petēs
aliqd audire quo in dei amore am

plus quotidie inardesceret. Et qua
p̄dictus doctor cū audisset q̄ cōiu
gata esset ei optimas doctrinas de
dit. Primo vt p̄ter maritum nullū
carnaliter diligeret, sc̄do vt liberos
et familiariaz in oī disciplina educaret
tertio vt operibus mie libēs insiste
ret. quarto vt loquacitatem semper
vitaret et ocium. quinto vt ecclesiāz
dei honoraret. s. ibi deuota existen
do et eius ornāmī insistēdo. R̄ndit
mulier. Pater his optimis doctri
nis semp operam dedi. Habeo at̄
aliud vt spero deo placitū exercitiū
sed vellē audire quō illud deo gra
tius fieri possit. cui ille dic breuius
illud filia: et q̄d mihi videbitur pa
ternaliter adiciā. Dico quotidie in
quit illas tres quinquagenas p̄ psal
terio cū triplici obiecto seu intētio
ne. In prima quinquagena p̄pono
oculis mentis mee vi ginem Ma
riam et singula aue Maria dico in
honorem p̄cipuoz membrorū eius
Primū aue Maria cordi eius q̄
ardenter deū semper dilexit. Sc̄d̄z
oculis quib⁹ deū dulciter asperit.
Tertiū auribus quib⁹ angelicā sa
lutationē audiuit: et verba sanctissi
ma filij sui. Quartū labijs: quibus fi
lium dei osculata ē. Et sic de alijs
consequenter. Et sic faciendo sen
tio ex membris beate virginis i me
bra mea descendere indicibiles dul
cedinē super autem oēm mundi cō
solationem: Sc̄dam quinquagenaz
dico in honore passionis xp̄i. Et
habeo p̄ obiecto xp̄m crucifixuz sic

meditando: capillis aulis vnū
aue Maria dico: et corone spinee
vnū et sic consequenter vsq; ad pe
des inclusue descendendo. Sicq; dicendo sentio maiorem dulcedinē
descendere ex membris xp̄i in me
q̄ prius: sic q̄ quasi tota sum cōuer
sa in xp̄m. Et tota sum plena com
passione et amore xp̄i in tantum q̄
totus mundus in esset pena illū co
gitando aut sentiendo. Tertiā quin
quagenam dico circa altaria singu
la vel ymaginez factas: siue in do
mo siue in ecclesia. dicendo angelis
nouē aue Maria: Joāni baptiste
vnū: apostolis duodecim et sic d̄ alijs
Rogans me posse aliquantū illis
conformari. Et in istis meditatiōi
bus sic frequenter rapior ad dñz q̄
ysum exterioruz sensum perdo. Et
hec cum ieiunijs et disciplinis vt di
ctum ē facio. His doctor ille audi
tis cū multa admiratiōe ait. O si
lia carissima ecce doctor suz in theo
logia: et in vtroq; iure. Et iam vigi
ti annis nunq; tā mira vidi et audi
ui. Sed ex hac hora in gracia mea
eris. Et ego discipulus tuus mira
res statiz ille cepit vnū patrilōquiū
et posuit in zona sua cunctis viden
tib⁹ et in crastino cepit p̄dicare ip̄m
psalteriū et populus vidēs q̄ porta
bat in zona sua patrilōquiū cōuersi
sunt tā per exemplū q̄ per v̄ba ad
psalteriū virginis beate dicēs. Ter
te si hic tam magnus dñs et cleric⁹
portat et legit oportet q̄ aliquid ma
gnū sit. Nos igitur q̄ sumus pecca

tores id faciemus. Itaq; tota illa terra plena fuit psalterio ⁊ deuotio ne **M**arie. Tandē beata virgo apparuit dicere dominie nunciās ei diē obitus sui quo diē obiit cū multa fiducia cordis apparente ibi virgine gloriosa cū multitudine angelorum

Propterea carissimi oēs laudate eū ⁊ eaz in psalterio. Scribit istō exemplū in libro fratris **J**oannis de monter ⁊ in quodaz sermone sancti **V**incenij aperte recitat.

Procurat sterilibus parentibus sobolem.

Ear^o **D**ominicus reginā francie blanchā noīe matrē beati **L**udouici regis francie sepulā in cōuentu fratru p̄dicatoꝝ paris̄ corā summo altari petentē humiliter virum dei **D**nicuz vt pro ip̄a oraret q̄ filium obtinere posset qui docuit eā dicere psalteriū beate virginis ⁊ emere multa patri loquia ad dandū oibus volentibus illud dicere. **P**romittens sub talibus verbis vel similib⁹. Spero nobilissima dñā si fueritis deo deuota ⁊ sue matri in suo psalterio. ipse p̄ci bus matris ⁊ mater p̄ci bus alioꝝ quib⁹ occasione dicendi psalteriuz dabitis ⁊ vos eoz ofonibus comē dabit. **V**os respicient ⁊ exaudiet ⁊ tandem p̄lem hēbitis. **E**t deuota ⁊ nobilis regina deuote ⁊ libenter cōplent ⁊ dabat beato **D**nicō ad dūtribuendū in p̄dicationib⁹. s. vt sic non soluz p̄ seipsam oraret: s; etiam per omnes alios: quibus illa

pater noster dedisset: ⁊ in quolibet seruo erat signū. finaliter respexit dominus p̄ces eius: ⁊ illoꝝ q̄ pro ea orabant. Sicq; p̄ci bus beate virginis: ⁊ sic consilio beati **D**nicī cōcepit ⁊ peperit filiuꝝ nobilissimū pulcherrimū ⁊ deuotissimū. s. beatus **L**udouicum iam dictū qui p̄ maiori parte nutritus ⁊ instructus est in moribus ⁊ sciētia p̄ fratres ordinis p̄dicatoꝝ: vt in sua legenda habet.

Iuuat in bello milites.

Mles qdaz noīe **A**llanus d̄ in valle coloata in britānia prope dinamū cū iuisset ad terram albigenium cum comite montis foris: ⁊ cum multis alijs d̄ britānia ad expugnandū hereticos tēpore quo beatus **D**ominicus contra eosdem spūaliter bellando p̄dicauit. **E**t mirabilia d̄ psalterio beate virginis perdociuit per quod multo plures ad fidem xpi conuertit q̄ per quascunq; predicationes alias ex doctrina ⁊ ammonitione b̄i **D**ominici psalterium beate v̄ginis omni die deuote deuotus miles meditando articulos christi incarnationis ⁊ passionis genibus flexis infatigabiliter orabat. **I**stuc ergo militi christi ⁊ beate **M**arie virginis mirabilia contigerunt per huiusmodi psalterium. **N**am dum semel cum valde paucis esset in bello ⁊ maxima multitudine hereticorū cōclusus. **E**t tā fatigat⁹ resistere nō valeit dñā nostra inf̄ dei misericor⁹

diffima apparente ⁊ centum ⁊ quaginta lapides cōtra hostes terribiliter ⁊ inuisibiliter proijciente hostibus in terram pstratis ipse euz suis liberatus ē. Alia ē vice euz in terra sancta naufragiū paterent: vidit quasi centū quaginta monticulos p quos trāsiens euasit. Tandem ad patriā reuersus fundauit conuentuz dinanenses ordinis p̄dicatoꝝ: uiuente ad huc beato Dominico factus est p̄dicatoꝝ p̄cipuus in ordine illo: cum quasi totaz frāciāz circuisset ⁊ ibi psalteriū br̄e virginis fructuosissime p̄dicasset sepelit coram altari br̄e v̄ginis in cōuentu ordinis p̄dicatoꝝ aurelianensi ex gratia specialit̄: os ⁊ manus post ei⁹ mortē admodū cristalli pp psalteriūz beate virginis nimis claruerūt.

Facit nō mori sine cōfessione.

In annū domini millesimum quadringentesimū quinquagesimū nonū in territorio beluacensi in francia fuit quedā iuuenula deuota circa ipsum psalteriūz br̄e virginis Marie: q̄ cum alia sua consodale vadens ad amicos in festo dedicationis habuit in silua obuios duos famelicos lupos quoz vnus vnā mox per guttur rapiēt iugulauit ⁊ quasi totali deuorauit. Alia vero in tāta āgustia Maria inelamās petit vt eā nō pmittat mori anteq̄ confiteat ⁊ cōicet mirares. Lupus ei⁹ vbera abrupit: vētrē discerpit: viscera vorat. Ador tñ superuenientibus liberatur ad huc

triduo vsuit in quo sincere confitetur deuote cōicatur: fiducialit̄ moritur: a Maria in extremis visitat: ⁊ con ducit ad celos. Et tūc nolisset p aureo mundo q̄ nō legisset psalteriū: de aia autem eius consodalis valde timendum est.

Inuat vsurariū ad ouersionē ēt i statera imponit patri loquium.

In Italia qdā vsurari⁹ nomine Jacobus effectus fuit ditissimus. Et hoc soluz habebat bonū. q̄ ad p̄dicationē sancti Dominici psalteriū beate virginis legebat ⁊ patri loquium deferebat. Cui soli semel corā ymagine beate Marie oranti dicebat: Jacobe iacobbe redde rōnez filio meo ⁊ mihi districtā qualē a debitorib⁹ tuis exigere consuenuisti. Et hoc sepe ei iterabatur: ⁊ magnā occasionē ei conuersionis ⁊ restitutionis dedit. Tandē morti proximus vidit Adichaeles in statera ponentē bona sua mērita. Demones vero ei⁹ mala i alia parte iponebant. q̄ multo erant grauiora. Et euz nimis contristarent: astat Maria ⁊ imponit vnum grāde patri loquiū ad bona sua opera. ⁊ sic omnino ei⁹ bona opera pponerabāt. Et sic obiit cū bona fiducia: q̄ beata virgo euz maxime a demonibus defenderat.

Conuertit episcopū q̄ primo p̄dicationē hui⁹ psalterij.

Beato Dominico p̄dicante in albigo nec fructū vbi dei percipiente in oratione

tristis super hoc cōquerebat domi
ne nostre marie. Que apparens ei
dixit. Non mireris sup hoc fili mi
Dominice: nam arasti in terrā non
madefactā nec compluta. Scire. n.
debes ait q̄ quādo deus erat refor
maturus mundū p̄misit pluuiaz. s.
annūciationem angelicam: et sic op
tima secuta est reformatio mundi.
Sic igit̄ p̄dica psalteriū meū: et sic
de cetero proficies in populo et ra
tionibus et v̄is sciētiālibus. Ad au
diens p̄r D̄nicus sicut audiuit. sic
fecit: et mirabiliter in conuersionem
multoz p̄fecit. Ad audiens episco
pus quidā magne litterature irr̄isit
p̄dicationē: et detraxit p̄dicatori: eo
q̄ nō altas scripturas p̄dicaret: sed
puerilia et ofones vetulaz. Virgo
itaq̄ Maria nolens pp̄ suū psalte
rium fieri p̄iudiciū p̄dicatori suo
sc̄to Dominico tales ostendit dicto
episcopo visionem. vidit se cecidisse
cū multis in flumiū p̄fundissimum
et sanctū Dominicū facere pontem
in quo erat centum gn̄quaginta tur
res: et qui ad eū manus extendebāt
extraxit et in turribus illis calefecit
et refecit. Inter quos episcopus ē
accurrit ad pontē et duxit eū beatus
Dominicus vltra pontē ad ortū flo
ribus amenissimū. In cui⁹ medio
sedit in solio virgo Maria cū filio
suo paruulo: et dedit singulis veniē
tibus per pontem fertū de floribus
et rosīs purberrimis promittēs tā
dez dare meliora. Qui omnes ab
euntes virgini inclinabant deuoris

93
sime. Deinde ei qui pontes fecerat
scilicet sancto Dominico gr̄as age
bant: et cū episcopus a glorioza regi
na fertū speraret pro illo amonitio
nem accepit caritatiuaz. De parū
pendas de cetero huius pontis fa
bricatorez qui tot liberauit a nau
fragio: nec auertas quenquā a meo
psalterio q̄ tam pulcherrimis fertis
remunerat. Sed et tu imitare in hu
iusmodi doctrinis filium meum fra
trem Dominicū et patriloquio v̄i
pro meo psalterio dicēdo ne erube
scas. Et inclinās humiliter emēda
re spondit: et qd̄ mouebat a vir
gine Maria tanq̄ consiliū salu
berrimum perficere studuit. Post
annos aliquot in p̄posito p̄dicto te
pescens hostibus multis et guerris
grauabatur. et cū se ad orandū bea
tam virginē totaliter p̄poneret. Vi
dit se in visione inter montes infixū
in luto: vnde vix exire poterat. et in
super quosdā ex suis ifixos vsq̄ ad
cingulum et quodā ad collū. et aspi
ciens sursum vidit ibi beatā virginē
et sanctū Dominicū dimittētē deo
sum catenam argenteā annuloz
centū gn̄quaginta intermixtis quin
decim annulis aureis splēdidis p̄
quam multos extraxit beata Ma
ria et beatus Dominic⁹ vsq̄ sup̄
montes: et ibi optime recreabantur.
Accurrit itē ad catenam dictus
episcopus attrahit et audiuit. Qua
re mei tam facile obliuisceris iaz se
cundo disce q̄ sine me nunq̄ bene
habebis: et sic in sancto p̄posito fir
E)

miter perseverauit: et cum hostibus fa-
cilime conciliatus fuit deuotus iste
episcopus ut magis inflamaret ad
dicendum pro se et predicandum alijs di-
ctam psalterij meruit consolari pro
istaz visionē. Videbat dum dixisset
quadam vice in ecclesia psalterij quod
angelus domini amicaliter accepit eius
pamiloquiū: et ponebat illud in col-
luz beate Marie virginis quasi pro
eius torque ornati. Cuius lapides
mox conuerti vidit in gemas carbū
culos et saphiros magnos qui illu-
minabant quasi stelle clarissime to-
tam illam ecclesiaz. Et ait Maria
ad angelum. Dic illi episcopo iam
capellano meo quod plures tales imit-
tat et per alios imitari procuret. Et
sic in amicitia mea firmior erit. Ad
et fecit: et in predicatione psalterij hu-
ius sanctissimi et in eius lectione nun-
quam fastidiri potuit.

Legendum est corde recollecto
alioquin magis placet breuiarium.

Quidam quedam deuota ad
dicendum psalterij beate vir-
ginis. Postea accepit pro obe-
dientia officium quo multum insti-
ganter diabolo tanquam mendace pa-
terque mendacis: ut inquit sacra scri-
ptura. tu es mendax et pater menda-
ce erat multum occupata et distracta
corde tamen dicebat ipsum licet fe-
stinatē et corde distracto. Cui qua-
dam vice coram altari orans appa-
ret beata virgo dicens. Tu nescis
quid dicis. Non enim cor tuum est
in te sicut solebat. Sed si bene vis

mibi psallere recollige cor tuum ab
exterioribus. Et si non potes dice-
re psalterium dicas saltem mediū
Quod si adhuc non potes dicas par-
tem quartam vel etiam adhuc mi-
nus. Hoc tamen prouiso quod habeas
cor tuum in te ab exterioribus retra-
ctum. Quid ergo dicas de illis qui
non propter officium habent cor re-
tractum: sed propter vana. Utinam
hi hodie renouentur ad deuote de
cetero dicendum hoc saluberrimum
psalterium.

Legendum est extra peccatum mor-
tale aliquin vas sedum facit abbo-
minabilem cibum qui in eo offert.

Vericus quidem adhuc puer
edocuit est a matre sua deuote
ta quotidie dicere psalterij
beate Marie. Quod et fecit deuote.
Adonia itaque matre vidua et ba-
bitis diuitijs et libenter seductus est
a consodalibus usque ad fornicatio-
nez et deinde ad incōtinentiam cre-
briores: nunquam tamen obmisit dice-
re psalterij beate marie. Itaque quo-
dam die cum comesturus esset cum qui-
busdam sodalibus suis. Intra cubile suum.
Ut ante ymaginem
marie diceret partem eius psalterij
Quo surgente ab oratione: astat ma-
ria quasi virgo pulcherrima offerens
cibum quem libenter edebat in scu-
tella turpissima et fetenti. Nam cibus
ille et laux illa erant perfuse undique
stercore humano dicens: comede. Et
ipse libenter inde comederet sed scu-
tella nimis feda facilliter appetit

meum auerit. Et maria. Optima sunt que mihi psallis: sed nimis fedum est cor tuuz in qua illa offers. Consulo fili relinque vitium ⁊ gratifunū mihi erit tuuz psalterium: illa euauit ⁊ iste vitā correxit. Nā maria audita ⁊ visa amozē adolescētis ad se plenissime traxit.

Succurrit contra demones coram **L**ibusto iudice.

Onuersus qdā lz aliqn eēt dure ceruicis: legit tñ quoridie psalteriuz brē virginis.

Infirmat⁹ quadā nocte cuz solus iaceret in infirmaria rapit ad iudiciuz. Presentatur aut iudici xpo circūsedentibus angelis ⁊ apostolis ⁊ beata **M**aria: accusatur per demones in multis. s. de negligentia circa res conuent⁹ que sunt res xpi de duricia extra platos ⁊ murmure que sunt vicē dei habētes: d. fractio ne silentij ⁊ ceteroz statutoz. Tandem de voluntate iudicis ⁊ accusationum ponunt ⁊ bona ⁊ mala opaciuz in statera: ⁊ mala oio pponderabāt. Et brā virgo misera famuli sui dixit xpo. Tu es filius me⁹ sanguinē quē habes a me habuisti. pe to vt des mihi vnam guttā: cui xps negare mater tibi non possum: tunc maria posuit in alia statera guttam sanguinis cuz meritis suis ⁊ statiz illa ps inclinata ē vsqz ad terrā. Et demon. **O** domina nō ē bonum cōtendere tecum. Tamen ne adhuc peccatum maneret impanitum per misit eam ibi a demonibus in om-

nibus membris flagellari. Et tunc dixit demonibus: satis ē. Et reuersus ad se dixit abbati que sibi ecciderant. Et post triduiuz bene munitus ecclesie sacramētis migravit ad dominum. Et fuit sibi dicta flagellatio pro purgatorio.

Facit non moris sine eucharistia ⁊ diminuit penas purgatorij.

Alexandra virgo nobilis ⁊ pulcherrima in regno aragonie ad predicationem sancti **D**ominici confratriam psalterij beate virginis marie intrauerat. Sed tñ ppter occupationes confodaliū ⁊ ornatum sepe psalteriuz ipsum dicere neglexit. Erāt tunc in eadem ciuitate vbi ista habitabat duo iuuenes nobiles qui singuli eam nimis amabant. ⁊ post diurnum ardorē ⁊ inuidiam pp Alexandrā duelluz aggrediuntur. Res diuine vltionis Sic impetu equoz hij duo filij pditionis concurrentes se laceis impediunt ⁊ multis aspiciētibus se mutuo confodiunt: ⁊ pre amore habendi hanc virginem ⁊ pre superbia quis aliam vinceret se mutuo peremerunt. Tunc quidam sanguinei interfectozum vero eam crudeliter vulnerauerunt. ⁊ cuz illa crebro confessionem peteret vnus eorum ne eos accusaret: caput eius precipit ⁊ in puteum vicinum proiecit. Res miranda. **B**eatus Dominicus tunc absens rem omnem in spiritu cognouit. Et ammonitus a beata **V**irgine post dies centum

quinquaginta ibat ad puteum ⁊ in
virtute dei: ⁊ obediētia bte **M**arie
a qua missus fuerat **A**lexādra euo
cauit. **R**es stupēda. **C**aput huicijꝝ
angelicis paulatim multis aspiciē-
tibus ascendit ⁊ sic recēs adhuc ap-
parebat vulnus quasi hoc die ibif-
isset eiectū. **E**t aspiciens affectuose
sanctū **D**ominicū cum gemū ait.
Confiteri pater cupio. **F**acta ergo
mox optime cōfessione sacram pce-
pit cōionez. **E**t multum orātilās
bto viro q̄ eā prius cōuertit ad con-
fratram psalterij beate **M**arie vir-
ginis. **E**t interrogata ab eo de his
que sibi post mortē acciderit. **T**ria
notabilia rēdit. **P**rimū q̄ merita
sfratris sic sibi mirabiliter profue-
runt q̄ per ea meruit gratiā vere cō-
tritionis in morte sine qua pp mul-
ta sua peccata dānanda fuisset. **S**e-
cundo ē q̄ decolata a demonibꝝ mi-
rabiliter fuit territa eorum nimis ⁊
aspecturꝝ p beatā **M**ariā fuit dul-
citer deffensa: ⁊ in vita corporaliter
pseruata. **T**ertio q̄ pp duoz illoz
interfectozum occisoz debuit puni-
ri annis ducentis: ⁊ pp vanū suum
ornatū p qd multos fecerat pecca-
re fuerat punienda annis quingen-
tis: sed tū sperabat se citius liberan-
dam pp participationez confratris
psalterij **M**arie. **E**t post dies du-
os quibus ad multoz edificatiōē
⁊ singularem consolationem eoz q̄
erant d̄ confratris honorifice caput
cum corpore sepelierūt. **Q**uid plu-
ra. **P**ost dies quindecim apparuit

beato **D**ominico tanqꝫ stella fulgi-
da: ⁊ duo sibi dixit. **P**rimo q̄ fecit
sibi legationez ex parte aiaz q̄ sunt
in purgatorio: que rogabant eū om-
ni posse. quatinꝝ eoz amici ⁊ parē-
tes viuētes eos poni in pfata cōfra-
tria facerent quatinus fierent parti-
cipes de eoz meritis sicut ⁊ viuē-
tes: de eozꝝ p̄ssima misericordia.
Promittebantqꝫ se vicem in glo-
ria in millecuplo amplius p eis vi-
uentibus orando quā ipsi viuētes
orassent p ipsis defunctis. **S**cdm
q̄ nouit sanctos ⁊ angelos multos
letari de hac confratria. **E**t deꝝ vo-
cat se eoz patrem ⁊ **M**aria virgo
se dicit eoz matrē. **Q**uibꝝ dictis di-
sparuit: ⁊ felix eternaliter manet.

Contra recidiuātes de meretrice
cōuersa ⁊ recidiuante: ⁊ itez perfe-
cte p beatā **V**ginē ⁊ beatū **D**nicū
ad penitentiam reducta.

Florentia ciuitate tuscia
i fuit mulier quedaz nomine
Benedicta diues ⁊ formo-
sa: que in annis adolescentie a parē-
tibus suis ita tenere diligebatur q̄
eam ad queuis libita sine correctio-
ne ⁊ informatione ire permiserunt.

Que prob dolor post inbonestas
choreas ⁊ crebra conuiuia deuenit
ad corruptelas varias amoris ⁊ im-
pudiciarum: ⁊ deinde facta est la-
queus publicus diaboli in perditio-
nem plurimū animarū. **P**redican-
te autem ibidē sancto viro dei **D**o-
minico conuenit preamiratione do-
ctrine eius vel signoz omnis sexus

z etas z inter omnes etiaz hec pec
 catix pfata benedicta. z ecce dedit
 deus voci isti dei voce virtutis: z pe
 netrauit sermo cor a diabolo posses
 sum: z iuit finito sermone ad virum
 dei petens cofiteri z ostendit ibi vi
 am salutis. Gaudet supra modum
 amantissimus animaz de tali rapi
 na ablata diabolo. Audiuir. n. d vo
 ragine pulchritudinis z libinis ei
 qua aias perdidit plurimas. Et de
 dit ei crucifixum p sponso z amico
 z Mariā pro matre z consolatrice
 z ait. Nis orē pro te vt deus te po
 nat ad illum statū in quo peccata p
 terita abluas z a futuris pserueris.
 maxime inqt hoc opto. Orante pro
 ea viro dei demones corpus ei in
 trantes sic verabant q anno toto li
 gari tanq̄s obsessam oporteret pijs
 hominibus sup hoc deum laudan
 tibus z carnalibus ei amalijs con
 fusis z gementibus. Post annum
 eam visitans flebiliter illa petit. vt
 ei manus p liberatione imponat.
 Ora cruce signat manu imponit de
 mones fugauit monet nimis caue
 re a reciduo. Iniungit p penitētia
 quotidie dicere tria psalteria quati
 nus illa dulcia vocabula. Ihesus
 z Maria crebrius nominata macu
 lata labia purgarent z Marie pu
 ritas z xpi mortis acerbitas z his
 orationibus memorata cor eius sa
 lubriter occuparent res dolenda.
 Reddita sanitati impetrur a prio
 ribus amatoribus vincitur cōcupi
 scentijs recidit pfundius q̄s pridez

ceciderat. Mandit sathan infern
 gramulabat q sanguis xpi in tot aia
 bus frustratur qui inferno imittunt
 Nunciatur dolendum damnū ani
 marū amantissimo Dominico. Ac
 currit apportans in aio. s. oleū z vi
 num z terris amalijs qui cū ea in
 domo lenocinabant trabens eā ad
 partem hoc peregit q mox eum ad
 ecclesiam p reconciliatione in con
 fessione facienda sequeret. Confes
 sa itaqz flebiliter accepit penitentiā
 quotidie trinū beate Marie psalte
 riu z assensitqz vt pro nephadis pec
 catis. s. adhuc vno anno vt prius a
 malignis veraretur. Factumqz est
 ita sic tū q quando dicta aue Ma
 ria diceret: quieta a vexatione huius
 modi permaneret. Ut autem a reci
 diuo secundo premuniretur oratiōe
 beati Dominici rapitur ad iudiciū
 ostenditurqz ei liber ingens z cogi
 tur legere que mala fecit contra de
 um omnipotentem z celestem curi
 am z cum flens recusaret tandem le
 git in vita quot animas virozum in
 ferno immerisit quot feminas scan
 dalizauit z cetera mirabilia. Excla
 mavitqz ve mihi q nata sum. Ne
 ve parentibus qui me non docue
 rūt. Ne autem iterum z tertio his
 qui me seduxerunt. Utinam totus
 mundus in libro isto legeret: nunqz
 de cetero peccaret. Astans ante ei
 dem in visione beatus Dominicus
 sulsuit vt beate virgini p interces
 sione ad genua procideret. Que b
 faciens dixit. O dulcissima domi
 E ij

na regina misericordie miserere mei
maledictissime peccatrici. Et filius
placatus precib⁹ matris dedit pec
catrici tempus penitendi. **A**lia vi
ee audiens missam quā legit sanct⁹
Dominic⁹ nimis timore cogita
uit de libro mortis p̄fato quomodo
illū melius deleret ⁊ mox a se rapi
tur ⁊ astat ei virgo **M**aria porrigēs
ei septē flores pulchros qb⁹ dictuz
libz⁹ ⁊ frigaret ⁊ oēm scripturam sic
deleteret. **E**t p^o libro scriptum erat li
teris aureis. **M**emorare grauitatis
peccati ⁊ in hoc erga te misericordi
am dei: hoc sic intellige ⁊ rumina fi
lia. **T**anta ē grauitas minimi pec
cati mortalis q^o si ego ⁊ sancti oēs i
celo existentes semel peccaremus
mortaliter licet impossibile mō no
bis sunt in ipso eodem momēto eter
naliter etiam sine spe venie cōsequē
de damnaremur. **E**xēplū sit tibi lu
cifer cū innumereris angelis. **T**u
itaq³ filia attēde q̄stū debeas gratu
lari q^o te nondum damnauit ⁊ in fe
cisti multa graua ⁊ sepius peccata
mortalia cōmisisti ⁊ es yllis creatu
ra dei in cōparatōe angeloz ⁊ om
nium nostrz in celo. **S**int ergo pec
cata tua magna occasio laudandi ⁊
diligēdi deū ⁊ maxima fortitudo cō
tra recidiuū: tunc illa per gratitudi
nem complosis manibus flebat ve
niam petens. **D**einde dulcis **M**a
ria protulit secundū liliū cōtinens.
hec verba. **M**emorare innocentis
sime mortis xp̄i ⁊ sanctorz peniten
tias attende. **I**n tantum. n. de⁹ pa

ter odū peccatuz q^o potius voluit di
lectissimū filium tradere in mortem
amarissimam q̄s vnicum peccatum
a se impunituz dimittere: imo ab in
stante cōceptionis sue in ytero meo
videlicet ad mortem inclasue om
ni instanti pro te fuit in tot angustijs
mortis quoz tu offendisti peccatis.
Vide insup oēs sanctos ab initio
mundi vsq³ ad huc quāta passi sunt
q̄s sibi ipsi dura intulerūt: p̄ haben
da remissione peccatoz. **T**u vero
fecisti multa ⁊ graua peccata ⁊ q̄si
nihil perpeffa es vel te pro his affli
xisti. **E**t fuerunt hec verba filij i cor
de benedice sicut penetrantia tela.
Tertij liliū hec preferebat vba.
Memorare punitiois primi homi
nis ⁊ oium iustozum peccantium.
Ob hoc. n. lz forte paruū videat
peccatuz expellitur de amenissimo
paradiso ⁊ ipse cum sua posteritate
morte punitur in super varijs cala
mitatibus corporis. s. frigoris famis
⁊c. **N**ōne aiaduertis acerbissimuz
peccatum auaricie mali dimitis **L**a
zaro micas que cadebant de men
sa petenti nullo modo ipsi compati
qui tandem mortuus ē ⁊ sepultus i
inferno: **L**azarus vero in paradiso
maximo tormēto penitq³ innumeris
cruciabatur. **E**t iōne predicationez
ciuitate ninive qui quasi insensatus
per vias theatra ⁊ vicos clamabat
ante triginta dies ⁊ ninive subuer
teatur propter detestacionem peccati
cōmissi. **O**mnia itaq³ hoc corde af
fectuoso p̄meditare videas puniri

h^o primi hoīs peccatū z tu m̄ etiā
esses puniēda grauius q̄ Adam
q̄ multuz peccasti z sepi⁹. Et qua
lem putas eternaliter habebis susti
nere penam pro peccatis mis cum
temporaliter tibi nullā infligis nec
magnam tibi adeo infligi experiris
Vide diluuium vniuersale pro pec
cato luxurie. Vide quot peccata q̄
si infinita propter obdurations exi
stentium in peccato: etiam quantuz
detestabile z odiosum peccatum sit
deo: patet quia dominus precepit
Abrahe vt proficisceretur a quinqz
ciuitatibus: z si quos peccato non
imbutos inueniret veniam eis con
cederet qui respondit non inuenio.
Considera hoc totum sub euersio
ne sodome vbi z paruuli z iumēta
submersi sunt etiā pro luxuria. Vi
de quot perierunt in deserto cum
Moysē z Aaron propter peccata
murmuris. z cetera. contra deuz p
pter electionez terre in qua pharao
eos posuerat: scilicet in vna parte re
gii ipsius Ioseph postulāte. Tūc
illa sic intus angebatur q̄ pre copia
lachrymarum loqui non posset.

Quarum etiam obtulit lilium hec
habens monita. Demorare quo
modo es ad fidem christi vocata z
tot regna gentium z iudeorum non
sunt a christo tacta z adiecit hec ver
ba sic declarare dicens. Quot reges
duces nobiles pulchri ingeniosi for
tune z nature bonis ornatū vtriusqz
serus. Insuper innumerabile qua
li vulgus cum illis in errore genti-

litas aut iudaismi aut turcoruz re
licti sunt in errore fidei z corruptio
ne viciozum qui forte aliquando is
iunant: elemosinas dant: z cetera.
z sunt omnes eternaliter damnan
di z filij ire dei. Tu vero miserabi
lis persona z turpis peccatrix a deo
ad verissimam z solam salutarem fi
dem vocata es z ad gratiā dei post
reciduum restituta. Quid pro hoc
deo poteris reddere laudis bono
ris z dilectionis. Logita z recogi
ta q̄ predictum beneficium est ma
ius q̄ si tibi deus daret omni die
virgini quatuor montes aureos.
Tunc illa hec audiens pre contri
tione spiritus z pre verundia reci
diui sui quasi exanimis efficit. Qui
tum proinde ostendit hec habens
monita. Demorare penas tempo
rales peccatozibus inflictas. Et do
mina piissima h^o sic declarauit. Pa
titur acerba z magna cayn pro fra
tricidio. Lam pro patris ridiculo.
Saul p mobilij z auguris oraculo
Dauid p adiutorio. Et exemplis
biblie quanti suspensi sunt pro par
uo furto. Ite iugulati exusti interfe
cti p luxuria zc. Tu vero quāta fe
cisti talia z nihil adhuc tēporaliter
passa es. Et vt occulta scias bodie
subito moxiet quidam miles ppter
peccatum cōmissum cuz suo scorto.
Item quatuor in hoc oppido vnus
cuius quia filios suos parum core
xit vnus curatus ecclesie quia fuit
negligens circa oues scilicet preci
pue in earuz audiendis peccatis z
E iij

ibi instruendis. Unus religiosus q
non habuit firmum ppositū uiuen
di semp fm statuta ⁊ regulā suā or
dinis. Ad hoc ppositū quilibet re
ligiosus tenet sub periculo peccati
mortalis: quart⁹ sacerdos q nimis
vagabūde ⁊ male persoluit diuinū
officiū. Et hi quatuor ex vno isto
opido damnabunt hodie. Itē ho
die due ex sociab⁹ tuis a meccis i
luxuria iugulabunt ⁊ eternaliter dā
nabunt. Hodie et puer submerge
tur ⁊ damnabitur in hispania q an
noꝝ octo existens cū sorore sua for
nicatus est q ⁊ si opus nō cōpleuit
tamen inchoauit. **D**ensita nunc fir
miter ⁊ crede q multi sunt eternali
ter dānati qui multominus pecca
uerunt q̄ tu. imo quidā p vno pctō
mortali. Quid ergo reddes ei qui ti
bi vsq; adhuc pepetit? Qd si illi pos
sent habere statum ⁊ tempus peni
tendi qd tu iam habes quō putas
peniterent. **H**umilia ergo semper
spiriū tuum sub omnipotēti deo et
et sub hoibus considerans q mul
ti sunt eternaliter damnati te melio
res saluo tamen statu. **P**lus ergo
dedit tibi deus expectans te ad pe
nitentiā q̄ si tibi dedisset tot mun
dos plenos gemmis ⁊ iaspidibus
quot sunt stelle in celo. **T**unc fini
ta missa accessit ad eam beat⁹ **D**o
minicus ⁊ plenissime eā sanauit. ⁊
sic illa in sancto pposito quotidie p
fecit ad edificationē toti⁹ ciuitatis.
Et ipsa psalteriū bē virginis dice
re rogauit ob gratie sibi impense li

berationem ⁊ sanitatis sibi tradite
erogationē ⁊ oēs pctōres cuiuscūq;
sex⁹ ⁊ etatis ⁊ iustos similiter. **V**i
dit hec bñdicta bñ **D**ominicū ac
cedentem ad celebrandū quasi p̄fe
rentē stigmata passionis xp̄i in cor
pore eius spineā in sup coronā i ca
pite suo virginēq; **M**ariā cū mul
titudine angeloz assistētē ei. **P**ost
consecrationē vero sanctissimi sacri
fici apparuit xp̄s visibiliter sup al
tare extensus in magna cruce cū oī
bus insignibus passionis sue stilla
batq; sup eum abundantissimū san
guinē ⁊ eū sibi perfecte configura
bat: deinde vidit a dextris illius li
brū candidū grandē s; nondū scri
ptū ⁊ dixit ei xp̄s. libꝛū istū mortis
tue eterne mundasti p cōfricationē
quinq; lilioꝝ tibi ostētorum cū inū
dātia lachrymarū tuarū. **I**ā scribe
in eodē lras albas munde vite quo
tidiane lras rubeas in oī patientia
aduersitatū tuarū tā in corpore tuo
q̄ in fama ⁊ substantia memorās p
tunc passionis mee cōsummate lras
etiā aureas ibi scribe feruide carita
tis gemine. **A**demor bñficij voca
tionis tue ⁊ cōseruationis ab infer
no q̄ merueras. **V**idit et q beata
Maria partē hostie ⁊ sanguinis ac
cepit ⁊ cum beato **D**ominico fami
liarissime cōmunicauit eundē iuuāl
cū vestes exueret sacras eū p̄signāl
iocundissima facie disparuit. **I**nsu
per dixit eidē bñdicte quadam vice
beata **M**aria q tunc libꝛꝝ p̄dictū
litteris albis cōscriberet qñ psalte

rium beate virginis in memoriam xpi conceptionis natiuitatis et uite de note diceret. Tunc vero lris rubeis describeret qm unu psalterium i memoriam passionis eius reuolueret. Tunc vero aureis qm unu in laude diuz scroz et singulariter suoz adu eatoz diceret et in memoriam et laude xpi resurrectionis ascensionis et missionis spūs scī: et in gratitudine sacramentoz ecclesie quib⁹ quoti die reficimur et mundamur. Nota multa dicta extracta sunt ex legēdis fratris Thome de tēplo q. fuit hispanus et socius bñi Dominici. Et sunt nup per reuelationē xpi et bñe virginis confirmata cum signis magis et portētis a deo 'vt ipsa domina nra visibiliter desponsauerit illū cui ista reuelauit osculūq; virginēū sibi imp̄ssit et maximis gratijs deco rauerit. Et sic ei familiaris fuit q nunquam fuit viro suo mulier sicut xpus et virgo Maria frequentius fuerunt p̄fato sic desponsato. Et de oibus his sinez sub iuramēto fidei sancte trinitatis testimoniū pbibeo sub periculo oīs maledictionis mi hi infligende in casu quo deficio a veritatis tramite. Propterea uertimini a via vestra mala et redite ad xpm et virginēz matrē nostrā Mariā p psalterium diuiniſsimū qm vt nup reuelatū ē ipibus istis ab ipsis eoz voluntas ē vt p̄dicet doceatur et ab oibus dicat contra oē malum et p omni bono acquirēdo. Signā ter contra mala toti mundo in pri

mo iminentia nisi adsit in populis pnia. Propterea oēs laudate eā i psal⁹ decē cordarū. s. dicēdo quidecī p̄ nr et cuiuz p̄ nr addendo decem que Mariae qui sunt numero cētū et quinquaginta: sicut sunt centuz et quinquaginta psalmi in psalterio da uitico. In quib⁹ oibus dulcissima virgo Maria fuit p̄signata. Quod nobis cōcedat Ihesus xps Marie et dei filius amen. Itē creditur bec de desponsatione frater Alan⁹ de seipso dixisse vir humilis et sapi entia dei plenus.

Tres sorores parabant beate Marie vestes circa festum purificationis eius.

Tres sorores fm carnez sta tuerūt simul habitare et deo seruire in castitate et contem ptu seculi. Confessor vero earū vir denotus circa natalem domini hoz tabatur eas ad p̄parationem plene domū conscientie purgando et eandem quotidie quasi quinquaginta rosas salutationem angelicaz deuote respergendo spondens eis nouā grāz et spālez visitationē i natiuitate paruuli regis. Et sc̄m ē qd hozat⁹ ē et qd spondit impletū in die vero sancti Stephani easdez monuit vt circa purificationē vginis Marie pararent eidē palliū cū taberdo et tunica preciosis et ceteris pedum et capitis eius operimentis fieretq; illud per tres quinquagenas quasi pro tribus dictis indumentis et cū quidecim pater noster quasi p ca

plis ornamentis et membrorum re-
liquorum allegans illud quod de ea ca-
nit ecclesia. *Vidi speciosas sicut co-
lumbam ascendente de super rivum aqua-
rum: cuius inestimabilis odor erat mi-
nis in vestimentis eius. Dixit autem ve-
stum eius esse odorem in omnibus visceribus
quas offerimus ad honorem eius: et ut
magis eas ascenderet ad frequentatio-
nem angelicarum salutationem duo spo-
pondit emolumenta. Primum erat fa-
vor et amicitia beate *Mariæ sancte
et trinitatis ac totius curie celestis
dicens per similitudinem dictis tribus
sororibus. Vone o filie si quis ma-
tri vestre puerpere ingressure in tem-
plum dei die quadragesimo propinaret
indumenta nona et bene aptata gratia
eius haberet et nihil mariti eius pa-
rentum eius et filiorum eius. Re-
sponderunt multa omnino. Sic istud
exercitium de conficiendis vestimen-
tis *Mariæ spiritualibus est gratia ipsi
virgini patri deo cuius ipsa est singu-
laris filia: filio cuius est sponsa spi-
ritui sancto: cuius ipsa est habitatio
et celestis curie quarum est mater. Cui
dicunt. Monstra te esse matrem. Se-
cundo inducebat sic. Si nos eam ad
eius placitum vestiemus ipsa nos
tamquam prediuites et non ingrata ve-
stiet indumentis virtutum in tempo-
re et gloriarum in eremitate. Imple-
tur itaque quod monuit: expectat et quod
promisit. Senior itaque ferventius pa-
rat quotidie vestimentum cogitans ma-
gnitudinem domine vestiende. *Medis
quoque dat operam huic sacro operi****

*Junior vero in animis aliquantulum ad
huc dissoluta legit quidem quod cetera
sed superficialiter et tepide. Et ecce
dignationem virginis *Mariæ dormi-
entibus his tribus in nocte purifi-
cationis *Mariæ ingreditur dormi-
torium cum lumine et odore optimo
regina celi duabus comitata pedisequis
ornatissimis. scilicet *Calberina et *Egne-
te. Vestis autem *Mariæ erat incri-
pta ornatissime litteris aureis ultra
modum vestium aliarum mulierum: ita
ut intellectu humano comprehen-
di non posset: *Que *Maria gratia
plena etc. Accessit autem ad lectum
senioris dicens. *Que filia *que. *Hinc
resoluto sepius me salutante et gratias
ago de vestimentis que mihi para-
sti. Respondit o domine omni laude
es dignissima: et a me et ab omni mun-
do saluari sufficit mihi gratia tua pro
omni quod pro te potui et adhuc po-
tero. Et cum *Maria eam benedixisset
accesserunt ad sororem istam me-
diam predictæ pediseque *Mariæ
dicentes. *Que et a nobis soror nos-
tra quia et nos vestisti cum hanc do-
minam nostram vestisti: et sic secute-
sunt reginam et simul disparuerunt.
Post horam apparuit domina no-
stra sine dictis pedisequis in veste
viridi ornata quidem sed sine auro
aut fulgore salutans sororem mediam
et gratiam agens de impensio vesti-
tu. *Que tristis ait. O domina nunc
statim apparuisti sorori mee in ve-
ste multo clariori et cum pedisequis.
Respondit maria dicens. *Ita filia****************

Illa enim p̄ciosiorib⁹ induit ⁊ has
 v̄gines sua deuotiōe inuitauit. Tūc
 illa stens ait. Ignosce mihi o dñia
 ⁊ da vite inducias ⁊ parabo āno se
 quenti cultiores. Fiat inquit maria
 Post horam vero apparet minori
 v̄libus p̄aniculis vestita quasi sac
 co intus tñ fulgida. His inqt O
 filia me vestisti in purificatiōe mea
 quare tibi gr̄as ago. Tūc illa nimis
 verecundata ait. Lidi inquit vesti
 mēta pulchra q̄ tibi fecerūt sorores
 mee. Et ego viles nimis feci. Sed
 ignosce mihi ⁊ da vite inducias ⁊ sa
 tagam ad moduz sororis mee senio
 ris. Fiat inquit ⁊ disparuit visio.
 Narrauit aut̄ hec iuuenis confesso
 ri suo cuncta que viderat cuz multa
 tristitia. Et oratus est eā ad portio
 ra: Anno reuoluto rursus parant se
 vt olim edocte fuerant. Et ecce in
 nocte purificationis venit itez bea
 ta virgo cum dictis pedissequis in
 vestitu quo apparuit olim sorori se
 niori: ⁊ habebat domina ⁊ ei⁹ pedis
 seque singulas coronas in manib⁹
 ⁊ sigillatim obtulerunt eis dicens.
 Nā securas vos reddo de regno fi
 lij mei: sed cras introducemini. Et
 responderunt dicentes. Paratum
 cor nostrum o domina: paratum cor
 nostrum. Et sic disparuit visio. Et
 exultauit spirit⁹ earz tota nocte q̄ ca
 ro earum immutata ad egritudinez
 Accerentes autem confessozem su
 um dixerunt ei gratiarum actiones
 de bona informatione ⁊ narrauerūt
 ei visionem. Et ille petijt fieri me

moriam sui coronam sponso suo.
 Post completorium iterum venit
 illuc maria cum dictis pedissequis
 cū claritate ⁊ odore ineffabili ⁊ sin
 gule tres vestierūt singulas veste cā
 dida. Et angeli cantabāt ad singu
 las exultantes. Veni sponsa christi
 accipe coronam quam tibi domin⁹
 preparauit in eternū. Et confessor
 plures ad meliōra prouocauit earū
 exemplo: quia vt inquit philosoph⁹
 quod fama famat: non omnino de
 perditur. Similiter Virgilius. Fa
 ma passim volat per montes ⁊ fo
 ueas. ⁊ cetera. Et Paulus quoqz
 inquit. Verbuꝝ dei seminari vbiqz
 perfusum plures ad bene viuendū
 ⁊ salutem aie renocat.

Exemplum de psalterio beate
 virginis consolatoriuꝝ contra aridi
 tatem mentis in oratione ⁊ credit
 accidisse venerabili magistro Ala
 no ordinis predicatorum. Nam il
 le istud dictauit.

Ad mensē pulchritudinis ⁊
 i infinite dulcedinis beata vir
 go maria suum addidit visi
 tare sponsum infra octauas quasdā
 sanctorum omnium. Lius infini
 ta videbatur pulchritudo adeo mi
 rabilis: ⁊ omnis mundi pulchritu
 do huic comparata videretur pictu
 ra sola vel ymbra veritatis. Tan
 teqz fuit suauitatis ⁊ gratiositatis
 i ei⁹ aspectu v̄gined tāqz pfundita
 tis i colloquio vt dēz existimationem
 hominū penit⁹ excederet mortalū.

Cumq; iam prefact^o sponſus mul-
tis iā elapſis ante a dieb⁹ ſatis va-
gabunde officiūz pſalterij dixiſſet ⁊
de hoc ſupra modū doleret qm̄ i im-
menſuz triftabat de iſto qd attēte ⁊
ſapide dicere illud nō valeret. **E**ſti-
mabat aut̄ ipſum pſalteriūz nihil ſi-
bi pdeſſe cū ad ipſuz nō poſſet at-
tendere ſingulariſſime ex demonūz
p maxima temptatione q̄ tota men-
te q̄ plurimum erat obtenebratus.
Hunc igitur dñā noſtra trepidātez
⁊ de eccleſia fugere volentē alloqui-
tur dicens. **O** dulcis fili ne fugias.
Ilicoq; tunc diuina virtute pedef-
tanq; fatigati eius terre inſeparabi-
liter adbeſerunt. **R**urſusq; dñā ad-
euz. **S**i de me ⁊ meis puellis dubi-
tas ſigna cunctas quas mecū videt
puellas ⁊ ſi quidē a maligno ſum⁹
fugiemus ſinaūt forti⁹ ſtabimus ⁊
clariuz tibi aſtabim⁹. **Q**d hoc fecit
ſupra ipſum ⁊ cūctas ei⁹ dñas ma-
gnā crucē trinitatis faciendo deuo-
tiſſime ⁊ oī fide qua potuit. **Q**uib⁹
peractis domina ad eum ait. **O** fili
nō iam dubites. tua. n. ſum ſponſa.
ſciasq; nō ſine tentatiōe in bocanū-
do poſſe viuere. **H**ā nec ego nec fi-
lius meus aut alij ſancti hoc habui-
mus quūmo te prepara ſub armis
fidei ⁊ patientie ad varia pluſq; vn-
quā ſuſtinenduz tentamenta. **H**ec
enim te elegi vt pigriteris ſz vt bel-
la mea tanq; inuict⁹ miles p̄lieris.
Et p̄ āpli⁹ n̄ te terreat ariditas tue
mētis quā me volēte qbusdā dieb⁹
paſſus fuiſti. **H**oc. n. debes capere

ſupplicii ⁊ dei flagellum in penitē-
tiaz p tuis pctis ⁊ ad promotiones
patientie atq; v̄tutis ⁊ p ſalute viu-
rum ⁊ defunctorū. **H**ō. n. corā deo
minoris eſt meriti illā mentis aridi-
tatē ⁊ offuſcationē pati q̄ corpora-
lē ſuſtinere infirmitatē aut magnuz
pro deo ſubire laborē. **E**t hoc dum
hō faciat qd in ſe eſt ad hoc vt attē-
te ⁊ deuote oret ⁊ meditet. **E**t iſtō
o dulcis ſponſe ſignis iſtis tibi oſtē-
do. **H**ā medicina eiūsdē virtutis ē
cū capitur a ruſtico illā ignorante ⁊
a medico illā ſciēte. **S**imiliter vinū
non minoris ē virtutis in ore mulie-
ris ſimplicis v̄l ignorātis q̄ in ore
magne domine ipſius agnoſcētis p
fectam potentiam. **P**er ampliuſq;
ſol ⁊ aſtra nō minozē habent effica-
ciam ſup imperitum aſtologū q̄ ſu-
pra maximū mūdi aſtologū. **H**ec
lapis p̄cioſus minoris eſt virtutis i
manu ruſtici eius poſſe neſciētis q̄
in manu ſummi lapidarij. **H**ec ē
flores fruct⁹ aurū ignis ceteraq; hu-
iuſmodi minozem hūit efficacitā in p-
ſonis ipſa ignorantib⁹ q̄ impfecte
illa cognoſcentibus. **E**t ita eſt o fili
de orōne dicta ex bono corde. ⁊ for-
te quāuis in attēte ⁊ aride. **H**ō. n. ē
talis minoris fruct⁹ q̄ in illis q̄ at-
tente orāt quūmo aliqui eſt maio-
ris ſm menſuram maioris difficul-
tatis ⁊ reſiſtentie amplioris ⁊ cona-
minis. **O**ratio ē enim dei medicina
⁊ ē vinū cōſolationis. ſol eccleſie cā-
pus florum. lapis p̄cioſus. dena-
riūſq; regni. **I**ccirco ne turberis o

fili de huiusmodi ariditate mentis
 sed magis porta hac cū paciētia sci
 toq; q̄ p̄ qualibet oratiōe tali tu su
 scipis medicinā amarā vitā cōferē
 tem solē gratie vinū diuine sapiētie
 ferrūq; floz angelicoz & dyadema
 lapidū p̄ciosoz. Ad diditq; dñā il
 lud pulchrū exēplū dicens. Si que
 esset mulier q̄ h̄ret tres filios. vnuz
 bene loquentem. aliūq; valde trun
 cate & imperfecte. & plusq; in dimi
 dio balbucitantiē. Tertium aut̄ duo
 rum mensū nec oīo loquentem nec
 intelligentem: s; n̄ vagitibus suas
 passiones indicantes. Nunq̄ illa
 mater trib⁹ his filijs suis petitiōes
 audiuit & intelligit eisq; p̄ posse sub
 uenit. Quinimo nō loquenti nec in
 telligenti magis compatit̄ & eius p̄
 ampli⁹ miseret̄. Et ita o dulcis sp̄s
 se q̄ deus oēs ofones attendit duz
 bona tñ intentione & forti aīo orant
 quāuis qd̄ orant nō intelligant sic
 sunt simpliciani. Propterea sancis
 simi heremite & plurime moniales
 ac sancti multi sic orabant. & nūbilo
 minus exauditi erāt. Nullus ergo
 moueat̄ imposterū ad vitādū psal
 terium meū si ipsum attēte orare nō
 possit. Solū. n. ad ipsum benedicē
 dūsp̄intendant nullo malo suscepto
 & ego p̄ eis attendā & fructū eis cō
 feram. Ita. n. bene vadit romā qui
 nō aduertit ad viā sicut ille q̄ semp
 attendit ei dū in principio vie inten
 derit: & sciētibz viam ambula
 uerit. Itaq; ē bñ crescit semē agri
 seminātū siue p̄familias cogitet de

illo sine numq;. Ita est in p̄posuo
 de ofone p̄posita semp̄ intentiōe bo
 na & p̄fecta sine intermedia negligē
 tia. Verū vt attētius de cetero ora
 re possis articulos passiōis filij mei
 pro psal⁹ eius distincte tibi nūc p̄ā
 dam prout dñs Iesus x̄ps semel
 beatissimo Dñico visibiliter reuela
 uit simul cū visione admirabili to
 tius eius passiōis atq; cū miracu
 losa eiusdē passiōis in dominica su
 sceptione cū oībus articulis hoc ē
 eidē similiter ostendi & ēt alijs san
 ctis q̄ plurimis. Et hos articulos
 qui sunt numero quidecim beatissi
 mus sponsus Dñicus oī die semel
 dicebat ad minus vocaliter: sepius
 vero eos mētaliter ruminabat sum
 ma cū deuotione penitētia & lamen
 tis. Istos aut̄ p̄ quīdecim partes di
 stinguā s; ordinē alphabeti: vt faci
 lius dici possint: & non cōfuser̄ vt an
 te facere solebas. s. amātissime: be
 nignissime: clementissime: dulcissi
 me: elegātissime: familiarissime: glo
 riosissime: bonorabilissime: innocen
 tissime: carissime: laudabilissime:
 misericordissime: nobilissime: omni
 potentissime: piissime. Adde ad sin
 gula hec quīdecim adiectiua. **Q** Je
 su cū suspīrio & p̄ce participādi ali
 quid d̄ dictis p̄prietatibus dei mī.

Que sequuntur scripta sunt ex car
 tha quā manu p̄pria veraciter con
 scripsit.

Alidam venit semel surgere
 q̄ & stare cū alijs in manūis
 surgereq; & sub p̄mis cele

breare quantoz disciplinas i dorso su
scipiēdo dietim quideci icmū p qua
liber: r orare tria psalteria singulis
dieb⁹ brē vginis **M**arie attente in
die pteplari diligenter de vita r glo
ria sponi r sponse **J**esu r **M**arie
in fide spe r caritate in cōcuisse. **L**i
dete qz meruit pp hoc totū xpi na
tūitatis videre mīsteriū clarissime
Et singularissimā pmeruit ad dñz
Jesum r **M**ariā habere familiari
tate. Anno dñi. millesimo. cccc. lxx
ij. Quidā ēr vouit dicere quindeciz
pñ nř ante lectū suū cū totidē ofoni
bus r meditationibus: r post vidit
xps manifestissime: r potauit ad nu
tum de oib⁹ vulnerib⁹ eius cū gau
dio indicibili. Anno dñi millesimo
quadringsentesimo septuagesimo.
Quidā vouit dicere corā ymagine
xpi r **M**arie vnā de membris isto
rūz benedictionē: cū pater nř r que
Maria r meditatioe deuota. Qui
sensit dñm **J**esum in oīa eius mē
bra stillantē yncionē suauitatis per
dies multos. Anno dñi millesimo
ccclxxij. Frater qdam in ordine p
dicatoz qui in pluribus locis fre
quēter multos ad amorem beate v
ginis: r ad eius psalteriū deuote di
cendū excitauit. **I**nsup r ipse idez
psalteriūz quasi quotidie diceret ha
buit qdā nocte dictis i choro matu
tinis vbi ēt tūc angelicā salutationē
corde r ore ruminabat talē asplēdi
da stella maris mētis sue illumina
tionē psensit gratū eē beate vginis r
vrite valde eē dicenti crebri⁹ angeli

cā salutationē necnō dispositiū sin
gulariter ad gte cōseruationez r vir
tutum incrementū. si frater aut soroz
hanc mellissū: rositūam: uno auri
fluam salutationez diceret r p banc
se erigeret ad amorē omnis virtutis
maximeqz cū intimo dsiderio suspi
raret ad **J**esuz gloriose vginis glo
riosiorē filiū pro grā expugnandi r
euadēdi septē pctā mortalia: r acq
rendi pfectius septē virtutes dictis
pctis oppositas. **Q**uequidē septem
virtutes clause in hac pscrutabili sa
lutatione optime deuotis aiabus re
dolent: r ad earum amorē intimus
inflamāt. **P**rimo itaqz omniū fun
damentū virtutū insinuat hic humi
litas: cum dicimus affectuosius h^o
preclarum nomen **M**aria. **I**psa
nāqz fm **B**ernardū licet ex virgi
nitate placeret: tamen ex humilita
te concepit filiūz dei. **O**b banc de
niqz se testantur singulariter respici
amozoso oculo a summo deo. **Q**uo
tiens igitur **M**ariāz nominas vir
ginem plane humilem corde r cor
pore te salutare memēro. **E**t dic vt
cogita euz suspirio deuoto. **M** **M** **A** **D** **A** **R** **I** **A**
ria que amarum mare interpretaris
impetra mibi veram humilitatē ex
recordatione peccatorum meorum
prodeuntem. **M** **M** **A** **D** **A** **R** **I** **A**
ria que illu
minata interpretaris impetra mibi
veram humilitatem ex meīpsius r
dei cognitionez stabilitaz. **M** **M** **A** **D** **A** **R** **I** **A**
ria que domina interpretaris impe
tra mibi veram humilitatem amo
re dei r virtutis r tui ex^o consum

matam. Secūdo calcatur ex animo
 oris inordinata habendi cupido tā
 in pecunia insuppellectili cleuodijf
 ⁊ cetera. in verbo gratioso cum dici
 mus gratia plena. Nam sicut Bre
 gorium. Vere diuitie non aurum
 non quodcunq; temporale s; virtu
 tes sunt ⁊ gratia. Cum igitur tu fra
 ter aut soror **M**arie dicis: q; gra
 tia plena est amirare anime ei⁹ pul
 chritudinem per meram innocentiam
 adhuc amplius radiantem per
 inestimabilem theologiam ⁊ diuinam
 sapientiam permaxime autez
 deaurataz per seraphicam. inimo ⁊
 seraphin excedentez caritatem ⁊ cū
 suspirio amorofo pete **M**ariam di
 cens. **M**aria vere gratiosa que
 nunquam actualiter peccasti impe
 tra mihi gratiam qua plena a pecca
 tis preteritis meis iustificer. Gra
 tiam insuper qua semper dei bene
 placentissimam voluntatem intelli
 gam. scdm quam egoipse cum illis
 christicolis dirigar. Gratiam de
 mum qua in caritate dei ⁊ proximi
 quotidie amplius perficiam ⁊ fina
 liter in eadem consummer. Tertio
 superatur affectualiter accidia. cum
 dicitur dominus tecum. **I**ntra il
 lud ysaię. Omnia opera nostra in
 nobis operat⁹ es domine. **I**n hoc
 itaq; verbo dominus tecum medi
 tare o trater ⁊ congratulare sponse
 tue **M**arie dicens. Dominus pa
 ter. tecum quia omnia ad amorem
 incitantia ⁊ a malo retrahentia lim
 pidissime perspexit. **D**ominu⁹ spi

ritus sanctus. tecuz quo dulciter in
 tus inflammata ad omnia diuine ⁊
 fraterne caritatis exercitia insatiga
 biliter exarastisti. **E**t cum suspirio de
 uoto ora dicens. **M**aria vere vi
 rago ⁊ mulier fortis impetra mihi
 vt sp carnem meam discrete ad om
 nia ardua compellam. **S**cium om
 nis cōcupiscentie ianuam odiam ⁊
 mentis accidiam aut redium dulce
 dine spirit⁹ sancti non sentia. **Q**uar
 to vilipenditur fetens luxuria. cum
 dicimus. **B**enedicta tu in mulieri
 bus. **A**nima si omnino amare ali
 quid creatuz ⁊ sensibile libet ⁊ quā
 uis naturalis gratia in creaturis ad
 earum amore allicit mox sapientie
 dono his dimissis cogita hanc tuaz
 sponsaz in omnibus mulieribus eē
 benedictam: pūilegiatam ⁊ precel
 lentē ⁊ ideo ceteris huiusmodi spre
 tis ⁊ abiectis in istaz sine timore cō
 senti ⁊ inseparabiliter inbere. **L**uz
 itaq; dicis **B**enedicta tu in mulie
 ribus mox quasi omnibus mulieri
 bus mortalibus pūipensis ⁊ cū in
 dignatione valedictis gaude q; istā
 omnes prepollentez bodie inuene
 ris ⁊ dic. **M**aria semp ⁊ vbiq;
 a me bñdicēda ⁊ p̄dicāda ⁊ ceteris
 spreis amorofo prosequēda qm si
 ne ylla macula corporis ⁊ anime es
 venustissima nihil in moribus tuis
 apparuit reprehensibile. sicut i mul
 tis mulierib⁹ mundi. **N**ihil in quo
 uis organo sensuū tuorum exteriorū
 aut membroz compositioe fuit ali
 ter eligibile. **M**aria adhuc am

plius mihi pre cunctis pama da q̄
in amore tuo fictione cares . dolos
nescis . aliud p̄ter amantē non expe
ctas amari vis amare te placet . qui
mater pulchre dilectionis pulcher
time diceris . **I**deu quot econtra in
mulierib⁹ reliquis doli . Aliud lin
gua p̄mittētes . aliud aīo p̄tractatē
amore iactāt sed munera expectāt .
Iam amātes arrident post paulu
lum derident . Si alius te gratior di
tior aut blandior superuenerit te ne
sciunt te fugiunt ⁊ obloquuntur . **O**
Maria adhuc p̄ amplius in ore in
timo cordis benedicenda alijs pre
conijs oris p̄menda ⁊ singularissi
me amanda tuus amor tua familia
ritas tua frequētatio : alloquiū tuuz
⁊ exenioꝝ largitio : nec conscientiaz
remordent nō hoīum timent oblo
quia nec cōscientiā maculant nec fa
mam ofuscant deū nō offendūt nec
penaz merent que tū quatuor sunt
que quēlibet sapientē auerterent ab
amore carnali vel sensuali . s . creber
remorsus cōscientie detur patio pre
ciosissime fame seueritas ire diui
ne ⁊ necessaria infliccio pene . Sed
eya econtra . **O** **M**aria benedicta
tu in mulierib⁹ : q̄ tua amicitia con
sciētia a malis p̄seruat ⁊ eā letificat
famā dilatat ⁊ cūctos edificat deo
singulariter placet ⁊ ei⁹ gr̄as multi
plicat : penas remittit : ⁊ glōrias ac
cumulat : seu eternaliter beatificat .
Eya utinā hec sic oib⁹ saprēt pau
dentissime utiq̄ facerēt ⁊ alios ad
similiter hoc gustandū ⁊ vidēdū in

citarent . **B**enedicta q̄ tu o **M**aria
in mulieribus . **E**t hoc peto in
amore fidelissima pulcherrima ad
amandū ⁊ ēt oī amoris officio mū
dissima **M**aria : ⁊ mihi quotiens a
me salutaris tui amoris augmentū
⁊ omnis sensualis inclinatiois exi
ctioez impetrare digneris **A**men .

Quinto frenat gula seu oīs in co
medendo ⁊ bibendo voluptas : cuz
dicim⁹ . **E**t b̄ndict⁹ fruct⁹ ventris
tui . **I**taq̄ a xp̄iana anima quotiēs
hāc humiles hāc liberalem hāc fer
uentē hanc pudicā salutas virginē
cū intimo aīo ammirare yteri ei⁹ fru
ctū sup benedictū hoc ē sup oīa bo
na creata ⁊ sup quā intelligi queat
benedictū ⁊ semp b̄ndicēdū . **P**er
quiri solet ab humanis appetitibus
vel in cibū in potū vel in medicinā
fructus q̄ puenire pōt per genera
tionē aīaliū siue in terra siue in aqs
siue in aere . **A**ut p̄ productionē ter
re nascentiū frugū . s . pro panib⁹ ra
dicū vel herbaz ad medicinam vel
solatiū . **A**ut p̄ germinationē arboꝝ
diuersarū genere speciē ⁊ indiuidū .
O q̄ pulchra q̄ suauia q̄ vtilia in
estimabiliter multa inueniunt i hoc
triplici genere p̄ductionū ad vsum
bonū ab optimo creatore ordinatū
siue creata . **Q**ui tandē factus ipse
dignatissime fruct⁹ hui⁹ virginei v̄
tris incōparabiliter est oī fructu in
cōparabilis : primo in aspectu pul
chrior . **N**am speculū est sine macu
la splendor est glorie : figura est sub
stantia : dei . est secūdo gustu suauior .

41
Nam fontalis est ipsa dulcedo et
suauitas et voluptas quam creatura
saltem aliquantisper participatioe ab
eius superfluentissima bonitate pei
pere potuit. Et tertio in ipsa cibatio
ne oī balsamo aut quouis medicina
li pfecto vtilior efficacior et ad pser
uandum a futuris morbis aptior et
potentior. Nam oē quod bonū ē no
uit et vult. Igitur o dulcissima vgo
Maria te crebrius salutando hoc
humiliter peto vt fructus vētris tui
pulcherrim⁹ suauissim⁹ et saluberrī
mus sic semper palato cordis mei
placeat et sapiat vt iordinat⁹ ciboꝝ
et potuū appetit⁹ quotidie in me sa
nef me quoq; ad statū salutarē re
ducatur et gescat. Amē. Sexto ire rā
cor gescit et erubescit cū illd mellī
fluū et odorissimū Jesu nomen la
bia nostra aperiendo p gratiam san
cti spiritus et transeundo perungit.
In quo noie ei⁹ nobis quasi facilī
ter imprurbabilis mansuetudo pro
ponitur que mititatem a se singula
riter et humilitatē cordis fluxus pbi
bet. Itaq; o Maria q et tu quoq;
inter omnes mitis i hymno tuo ca
neris a filio tuo benedicto qui pla
ne fuit mitis ad dura et pbrōla ver
ba mitior ad duriora et in merita v
bera mitissimus insup ad durissima
et incomphensibili crucis et mortis
supplicij impetra mibi oīra omnez
indignationis in patientie et iracun
die motum mititatis virtutez digne
ris quoties a me supplicij amatore
tuo salutaris amen. Septimo inui

die venenum curatur cum nomē re
uerendum xpūs q vinctus interp̄e
tatur finaliter apponitur.

Exemplum valde pulchrum et
psalterio beate Marie virginis.

¶ Quidam in hispaniarū par
q tibus tempore sancti Domi
nici vt narrat Joannes de
monte in suo mariali: denotissima
mulier a iuuentute seruens Ma
rie virgini in ipsius psalterio ex eius
dem Dominici beatissimi doctrina
et exhortatioe. Hoc aut mulier Lu
cia dicebat claro exorta genere sed
longe clarior fide que desponsata
militi concepit atq; ipsa grauidasa
cta turcis et infidelibus hispanias
inuadētib⁹ de regno granate. Mu
lier hec deo permittente prius ma
rito ipsius occiso a vastantib⁹ arma
tis infidelium capta trahit multis cū
alijs ad infidelium terras. Adan
cipaturq; seruiicio seuisissimi tyrāni
et ancilla ancillarū facta vilia dietz
peragebat officia. Nec parcebant
impj pregnanti sed verbis et tormē
tis sepius eā afficiebant. Res stu
penda. Aduenit dies parturitionis
mulieris hui⁹ nocte media natalis
domini nemine sciente nemine pre
sente sola in medio bouū et porcōꝝ
tanq; iumentum deiecta. Et qm in
tribulatione psalteriū Marie nun
quam post posuit rem nouam cū ea
Maria fecit. Eadem. n. hora cum
vehementissime doloribus partu
rientis angustiaret tanq; de primo
partu et tenera etate vt pote narrat

ipse quatuordecim aut quindecim
annoz. Ob hoc verecunda et rei in
experte nescia dolores sentit reme-
dia nescit. Humanisq; deficientibus
auxilijs vt valuit psalteriū. **M**arie
accepit et quantum dolor plus erant
plus tñ deuot⁹ vt valuit salutare in
eo **M**ariā virginē cepit. Quid am-
plius. Regina clementie q̄ sua clau-
dere viscera nescit sibi famulantib⁹
angustianti adest obstetricisq; gerit
officiū puerū balneat et scindit ym-
bilicū ac vniuersa more obstetricis
pagit officia. Et qz defuit baptizāl
subito aduenit sacerdos facie mira-
bili claritate indicibilis. Quis ille
fuerit nescitur nisi q̄ xp̄s fuisse pie
credit. **H**abuit. n. spineā coronam
in capite et stigmata in manib⁹ non
cruētata sed fulgore stellarum ful-
gentia. **H**ic cū diacono et subdiacono
et crismate veniens puez bapti-
zauit et **M**arinū nominauit. **M**a-
riaq; dei mater puerū tenebat et sic
ex noie **M**arie cōmātris hui⁹ **L**u-
cie mariani est noie vocatus. **M**i-
ratur hec **L**ucia et preāmiratiōe do-
loris ē oblita. **B**aptismate itaq; san-
cto pacto tradidit maria filiū ipsuz
Lucie dicens. **E**cce filia filiū tuuz
Confortare et pseuera. **p**spex. n. ti-
bi spondeo de celo auxiliū affuturū
Itaq; disparuit visio et manet **L**u-
cia cū filio gaudet et letat de visioe
stupet quo dolor abiit et forem se
postea q̄ vnq; repperit. **R**epōitq;
filiolum super paleas tanq; maria
parvulum **I**besum in p̄sepio inter

bonem et asinum. **P**ermāsitq; hec
Lucia intus vsq; ad diē purificatio-
nis marie yginis semp mariam in
psal⁹ suo collaudando. **E**t subito i
mane illi⁹ diei venit ad eā quidam
iuuenis facie rutilās. **Q**ui ait. qz si-
lia nō es purgata more christianoꝝ
p̄para te vt more fidelīū purgeris.
Que ait. **D**ñe nec ibi est sacerdos
nec ēt populus fidelis. res mirabil
Fuit ille imo inquit ducā te nūc ad
ecclesiā pulcherrimāz vbi videbis
mirabilia audiesq; stupenda. **E**tq;
p hunc modū hec **L**ucia puerū ba-
iulans in vlnis sequebat rectores.
Intrauitq; ecclesiaz mirabilissimā
vbi in facie ecclesie occurrit magda-
lena et sanctissima anna q̄ hāc **L**u-
ciam capiētes p brachia introduce-
runt vsq; ad choꝝ. **S**ed hoc facto
subito apparuit maria q̄ **L**ucie ait.
Bene veneris filia sepius p̄stasti
mibi filiū meuz p psalterium tuum
ego te nunc sibi p̄sentabo p tua pu-
rificatione cuz filio tuo. **A**ccepitq;
maria eaz p manū ad cancellos in-
troducens vbi fuit sedes impiālis
iuxta magnū altare sedere eā fecit.
Venitq; sacerdos ille q̄ eius filiū
baptizauit et missas inchoās cū cā-
tantū choꝝ indicibili melodīa pa-
git missam. **E**ld offertoriū deuenit
Itaq; maria hāc suā **L**uciā capit
et primā offerre iubet luminare sibi
datū. in q⁹ erāt tres partes et i qua
libet pte erant gnquaginta lucerne
mō mirabili adornate. **E**t cum eēt
maxime magnitudinis fuit tñ leui⁹

no mir
cre

cereo vſuali. **D**iaq; ſic hiſ ouit in-
 ter mariaꝝ ⁊ **L**uciam q̄ haꝝ p̄ma
 oſculari manū ſacerdotiſ pontificiſ
 deberet. **T**ādē maria coegit **L**uciā
 vt p̄ma oſcularet dicens. **H**odie
 eſ purificanda dudum aut̄ ego fui
 purificata. **P**rimam ergo decet te
 oſculari. **I**taq; **L**ucia p̄ma oſcu-
 labatur xpi celebrantiſ deificā ma-
 nuꝝ ⁊ p̄modū mariaſ ſicq; ad ſuaſ
 ſedes reuerſe p̄mū **L**ucia habuit
 locū. **E**t cuꝝ in fine miſſe oēs com-
 municarent: p̄ **L**ucia cōmunicat;
 deinde maria. **S**icq; cōcātioe fa-
 cta cognofcit ⁊ pp̄dit miſteria xpi
 indicibilia. **E**t leta atq; iocunda p̄
 mariaꝝ deducit vſq; ad eccleſie por-
 tam dicens ei. **T**ene filia qđ acce-
 piſti ⁊ p̄ſeuera in opere incepto. **D**u-
 cam. n. te in terrā tuam. **E**t ſubito
 circa decimā horaz hec **L**ucia ſe re-
 perit in medio eccleſie ſancti **J**aco-
 bi. **N**az ipſa oriunda erat de cōpo-
 ſtella ſed longe p̄pe regnū granate
 maritata. **P**ermanſitq; hec reclu-
 ſa oībus diebus vite ſue. **E**t maria-
 nuſ paruuluſ filiꝝ eiꝝ cū ea: erāt
 q; ſimul recluſi. **E**t poſt mortē glo-
 riolaſ matris quā maria aſſumpſit
 ſecū in ethera p̄manſit hic marianꝝ
 heremita in omni virtute oſpicuꝝ
Linēſq; mundanā gloriā deſertū
 petijt: ⁊ ibi vitam heremiticā duxit
 ſemp in huiꝝo pſalterij v̄ginis p̄ma-
 nens marie multā cuꝝ reuelationi-
 bus: ⁊ ſic maria v̄gine ſibi apparen-
 te beato fine genit. **E**rgo o fratres
 cariſſimi hoc exēplo mariaꝝ v̄ginē

aſſidue laudate in ſuo pſalterio.
Exēplum de penitentiā p pſal-
 terio beate marie v̄ginis.
Arrat honoradꝝ magiſter
 n **J**oannes de monte ſociꝝ
 quondā beatiffimi **D**omini
 ci ordinis p̄dicatoꝝ patriarche in
 cliti ⁊ ideꝝ legitur in dictiſ domini
Petri bleſenſiſ: ⁊ etiā fratris tho-
 me de templo. **Q**uodā. n. tempore
 beatiffimo p̄dicante **D**ominico in
 hyspaniſ i auguſtana ciuitate maxi-
 ma cū populi aſſiſtentiā. **L**epit hic
 beatiffimuſ vir pſalterium **M**arie
 v̄ginis p̄dicare diuiniſſimuſ. **A**d
 cuiꝝ verbi p̄diconiū diuiniꝝ cū
 cta audientiū promouentur corda.
 diſſeminatur v̄ndiq; pſalterij huiꝝ
 laꝝ ⁊ gloriā. **Q**uā audiens quidā
 permagnuſ mundanuſ noiē **P**e-
 trꝝ cūctoꝝ excellētiffimuſ patra-
 toꝝ flagitioꝝ ait. **E**cce iā deſperane-
 raz ſed tanta a viro dei audire volo
 mirifica. **I**taq; hic baro ſicut fit no-
 billiū comitatuſ caterua ad eccliaꝝ
 p̄perat nō pro ouerſioe ſed tātuꝝ p̄
 viri ſcī nouitate. **Q**uid plura? **I**ſte
 intrat eccliaꝝ **D**ñico p̄dicante hoc
 v̄buꝝ. **Q**ui facit peccatū: ſeruꝝ eſt
 peccati. ⁊ iō iudei ex parte erāt dia-
 boli qꝝ opa faciebāt diaboli. **Q**uo
 ingreſſo **D**ñico agnoſcēt viri ſcelez
 immenſitatem. quoniam ⁊ hic ba-
 ro **D**ominici fuit conſanguineꝝ.
Subito ſtans in ambone homineꝝ
 viſibꝝ intuetur ⁊ deum toto corde
 pro illo precatur. **V**idit enim qꝝ tot
 erant demonia hunc **P**etrū cathe

ais ferreis trabētia quot in illo erāt peccata. Propterea mox exclamat Dominicus. **Q** in q̄s fideles audite. **N**ūquid vereri deberetis in vobis portare ymagines soldani vel turci aut certe cuius q̄s infidelis tyrāni ⁊ nec solū hec dicam: sed ⁊ vestigium gestat loprosi aut porci vt asini: aut cuiuslibet rei turpissime infamia ē. **C**auete igitur o vos qm̄ quot peccata fecistis: tot ymagines diaboli in vobis contraxistis. **A**udit **P**etr⁹ supradictus ista verba nondū conuersus sed timore vehemēti agit⁹ ad propriā redijt domū semp̄ timoribus horrendis vexatus. **A**duenit festiua dies in qua ecclesiaz intrare p̄ cōsuetudine cogitur ⁊ trahit. **E**t nescius iterum Dominicū comperit pdicantes habētēq; in manu sua psalteriū. **Q**uē cū Dominicus esset intuitus: ait magna voce. **O** domine **I**hesu videant isti si placet tibi qualis est iste qui intrat huc. **S**ciebat. n. hunc virum tantis sceleribus esse obnoxius: q̄ conuerti nō posset nisi exterior confusio cōmonuisset. **E**t subito deo volenti plurimi viderunt hunc baronē a demonib⁹ ligatum ⁊ tractū horrendissime put idē Dominicus prius p̄spererat clarissime. **C**lamor oritur in sermone abscondit se videntes infernū se videre estimantes. **T**urbatio fit ingēs ⁊ clamor nō modic⁹ ⁊ q̄ eū viderūt tā q̄s infernū aut mortē exclamādo eū diffugiabant. **A**d cernens iste baro stupet ⁊ vehementissime horret ne

gotij hui⁹ causaz. **I**nter hoc famuli hui⁹ quidam sic eū agnoscūt qua propter timorē in populo amplius auxerunt: clamantes fugite infernū. **A**d ille audiens ⁊ cognoscens iter rogat vni famuloꝝ suoꝝ. **T**u quid dicis? **R**espondit seruus. **F**uge sathan tu es diabolus ⁊ nō homo legionib⁹ demonū alligatus. **T**andē vxor ipsi⁹ in ecclesia orans ⁊ multū ppendens decurrit in publicus: audit tragediā ⁊ turbationē contēplatur non modicā. **D**eclamat ad spectaculū ⁊ ibi intuetur quē iam diximus non boiem: sed omni diabolo turpioꝝ. **E**xclamat illa ⁊ ansugit exclamant domicelle ⁊ territe fugiunt tanq̄s furibunde. **A**psitq; hoc negotium fere p̄ duarum aut trium horarum spaciū. **Q**uapropter reuersus iste virorum nephandissim⁹ ad se dicens. **N**ūquid vxor mea est ista: que sic contra me clamauit res horrenda. **Q**uāto plus loquebatur ⁊ quanto plura mutabat loca: tanto turbatio amplior ⁊ desperatio erigebatur in populo adeo terrore concussū vt pleriq; ex visioe eēt demēsi. **A**gnoscens ergo Dominic⁹ bonam diuine clementie ad hunc baronem ⁊ consanguineū misit psalteriū beate virginis **M**arie pulcherrimum per quendā religiosum nomine **B**ertranduz tali modo dicēs. **O** **P**etre peccatoꝝ oīum peruersissime agnoscis tuum reatū vides scandalum. **A**gnoscis ne populoꝝ horrorē ⁊ turbationem. **T**u idē ecce

vide tuam nequitiam. Age g^o nūc penitentiam p psalterium virginis **M**arie ne post hec ad condignam vindictaz subter te deus aperiat terram tanq̄ sub darban ⁊ abyron. **R**udit baro ista peccatorum capita neus omnium. Sed supra modū si mens p̄mescens hoc tantum pau lit v̄bū. Dicite Dominico q mibi talia misit encenia: vt p me deuota ad deū incessanter fundat p̄camina. **Q**uo dicto subito ante **M**arie v̄ginis ymaginē p̄currens p̄i^o agnito^o orandi psalteriuz a **D**ñico integro numero ipsum deuotius perorauit. **C**ūq; finem fecisset ad **D**ñicuz facie velata qz fuit facies diabolica si ne horrore mortali nō visibil. **P**etit cōfiteri ⁊ auditur. **D**ñicus infor mat penitentem ⁊ hesitans de penitentiā a sede tribunalis surgit. ⁊ **M**ariam pro penitentiā salubri in criminibus imponenda perorauit supplici^o. **L**ui **M**aria ait. **V**oce viua voce clara voce virginea. **P**salteriū inquit qd̄ inchoauit h^o pro penitentiā dietū continuabit. **R**edennte g^o **D**ñico ⁊ pro tribu nali sedens eum a sententijs excō municationis maioris plurimis p^o absoluēs ⁊ ab irregularitatib^o inu meris grauib^o cū disciplinis vt mo ris est in talib^o. **T**andē bñficiū absolutionis sacramentalis ipedit ⁊ psalteriuz brē **M**arie v̄ginis illi in penitentiā imposuit dicēs. **Q**uoniā tu i manib^o iusticie dei corruisti p pec cata innumera vt redeas ad miseri

cordiā porabis psalteriū brē v̄ginis **M**arie. **Q**ue petōz est aduocata. s̄m Augustinū. **E**t qz dignus non es p te exandiri adiūgeris. **O**fratrie psalterij **M**arie virginis. **T**ertio eniz p se moris s; alijs incertus in flāmatur: s̄m **B**asilii: ⁊ membruz a corpore diuisuz: moris. sed iunctū alijs viuificat. **G**ranū frumētū aut vitis vna si p se ponantur nihil faci unt: sed si alijs adiunantur: panē ⁊ vinū efficiunt. **Q**uo **P**etro in cun ctis silentente ⁊ nomen ppriū ma nu ppria in libro hui^o **O**fraternita tis scribēs surrexit. plurimas **D**o minico grās agens. **S**ed non res transeunda silentio subito. n. q eum antea viderūt diabolicū ⁊ diabolis inumeris vallatū cernebant: tūc nu tu diuino angelicū effectum tribus fertis rosaz pulcherrimis adorna tum pp tres psalterij **M**arie virgi nis quinquagenas. **E**t qd̄ maius est aspiciebant cum eo tot angelos pul cherrimos omni glia plenos quot prius viderāt spirit^o malignos. **I**n tantū vt ex ipsi^o visione q antea erāt amentes facti fuerunt sanati. **R**editq; vxor baronissa: redeunt famu li. **R**arrat iste illis dei mirabilia. **F**atebatur. n. q quotiens vnuz pec carum fatebat **D**ominico: totiens sensibilissime sentiebat vnā carthe nam solui a corpore suo. **M**anet itaq; iste in pposito suo ad hoc tra hit vxorem ⁊ totā familiā vt psalte rium **M**arie virginis alme perora rent assidue. **I**taq; i domo hac du

dum diabolo dicata euenerunt bo-
na q̄ demonia q̄b illa diffugerunt
multa. **I**habuitq̄ iste baro hac gra-
tiaz vt in paruula ymagine virginis
Marie deuotius ad singula ipsius
membra veneranda semp per totā
sui vitā haberet speciales allocutio-
nes ⁊ de agendis illuminationes.
Hic tandē in cunctis p̄spere agēs
p̄nunciatiōē obitus sui ⁊ suoz a
beata maria virgine obtinuit. ⁊ x̄po
⁊ maria virgine sibi apparētib⁹ tan-
q̄ ipsum secure a demonib⁹ defen-
dentibus p̄meruit. **H**ic peccator
penitens p̄ psalterium marie virgi-
nis moriendo spiritus inter manus
x̄pi ⁊ marie virginis efflauit non si-
ne multoz qui astabant deuotione
singulari ex presentia domini **I**he-
su ⁊ virginis marie. Amen.

Exēplū quā vtile sit hoc psalte-
rium virginis marie accipere in pe-
nitentia ⁊ ponendo se in confrater-
nitate filiorum marie virginis.

Dominico beatissimo ordinis
d̄ predicatoz patriarcha sum-
mo psalterium beate marie
virginis p̄dicando a maria virgine
hoc habuit vt in penitentijs pctōz
semp imponeret illis psalteriuz vir-
ginis marie non obligando eos ad
mortale si dimitterent; sz ad augmē-
tum gratie ⁊ meritorum si hoc pero-
rant. **E**t qm̄ peccatores deus non
exaudit amonuit eum vt illos reci-
peret ad confraternitates marie vir-
ginis diuinales vt aliorum meritis

iuuantur ⁊ aliorum medecinīs fo-
uerentur ⁊ armis alienis protegere-
tur ne de curia magni imperatoris
expellerent veluti indigni. **I**taq̄
vt narrat domin⁹ **I**oannes d̄ mon-
te in suo mariali. Semel aduenit q̄
sibi confitebat domina quedā satis
magna de **I**talia ⁊ fertur q̄ fuit ro-
mana. **L**ui p̄ peccans penitentiaz
iniunxit vsq̄ ad septem dies rigoris
sed p̄ totū annū continue imposuit
penitentia duotionis hoc est beatis-
simum v̄ginis marie psalteriū. **Q**d
cum illa audiuisset vehementissime
turbata inquit domine alias ofones
habeo ⁊ ieiunare soleo ⁊ portare ca-
misiāz de lana ⁊ subtus semp gero
ciliciū atq̄ cordam p̄ carbena ⁊ sic
dierim p̄ romanas ecclesias discor-
rens ocium non habeo. **S**pero igit̄
sine tanta penitentia scōz meritis
⁊ laboribus me saluari. **Q**d ille au-
diens tate femine ostupuit deuotio-
nem ⁊ sanctitatez. **E**rat. n. sc̄tā mu-
lier quānis quibusdā leuib⁹ pro
humana fragilitate esset obnoxia.
Itaq̄ spiritus dei afflatus ait. **F**il-
lia filia. **S**i scires q̄ melior est dies
vna in armis x̄pi ⁊ marie virginis i
psalterio eoz super milia aliter lō-
ge sentires. **S**ed qz salutaris tibi
hec non placuit penitentia quā po-
teris dicere ambulādo sedēdo ope-
rando vbiq̄ ⁊ omni tempore diui-
sum aut cōiunctū prout voluisses si-
ne mortalif peccati obligatiōe. **L**ui
illa. **E**tiā die offras multas ha-
beo si p̄ illis satisfacio nescio p̄pte

rea onera tanta subire non andeo .
 Itaqz cōuersus Dñicus ad yma-
 ginem virginis **M**arie hoc tm̄ dic̄
Maria dei mater alma ⁊ pecca-
 torum aduocata qđ mibi imposui-
 sti iam facere nō potui. **E**t ait mu-
 lieri. **V**ade vade filia penitētiā a
 me non recipies aliaz. Itaqz abiit
 mulier illa tristis ⁊ uehementissime
 desolata ⁊ nō absoluta. Confunde-
 batur inde uehementer hoc sibi cō-
 tigiſſe sub viro tante sanctitatis ⁊ in-
 enarrabilis fame. Propterea con-
 sulta a spiritu sancto p̄ cuncta roma-
 norum monasteria ⁊ hospitalia per-
 gens maximis cū elemosinis sup-
 plicabat quaten⁹ p̄ sua cā singula-
 ri intercedere dignarent. Intra igitur
 dies duodecimz aut quidecimz nul-
 libi reperiēs auxiliū nec cordis so-
 lamē redijt ad locū vbi Dñic⁹ idēz
 p̄dicabat ad mineruā vel ppe. **N**ū-
 quā. n. mulier hec sic tribulata fuit
 sic angustiata ⁊ vexata. **N**ā in som-
 nis sepius cernebat infernū sub se
 apertū ad se recipiēdū timoreqz tā-
 to fuit oppressa q̄ ⁊ vires ⁊ colorez
 amiserat. Postqz igit̄ audiuit Do-
 minicū p̄dicatē vbi intellexit sermo-
 nez d̄ psal⁹ **M**arie virginis ad lō-
 guz in ecclesia mansit ipsius missaz
 auditora. **A**dira res. Subito rapit̄
 ad supna dominico celebrante ⁊ in-
 diciū dei inuenit horribilissimuz
 addhēturqz iudicanda. **U**bi p̄ma-
 xime fuit reprehensa de iobediētia
 ad seruū xpi **D**ominicum. Itaqz
 iudicata fuit ⁊ si non ad damnatio-

nem tm̄ ad sustinendum a demoni-
 bus p̄ aliquot menses grauissimaz
 penam qz subito sensit q̄ tanta fuit.
 vt sit indicibilis p̄pterea in penis
Mariam virginez recogitans ait .
Maria virgo dei mater piſſima
 me peccatricē nunc adiuua ⁊ subi-
 to inuenit mariam virginem. **Q**ue
 apprehensa ipsius dextera leuat de
 penis ⁊ trahit ad superna dicens .
O filia filia qz ignozāter inobediēs
 fuisti propterea misericordiā dei p̄-
 meruisti. **V**ide g⁹ que tibi ostendā
Et subito cōparebat **D**ominic⁹
 quasi audiens confessiones ⁊ psal-
 teria imponens p̄ penitentia . **E**x
 quibus virgo pia vni⁹ accipiens di-
 cens. **E**cce filia pono hoc in state-
 ra contra vniuersas penitentias cor-
 poreas. **D**e parte igitur vna ponit̄
 opera mulieris corporea p̄dicta q̄
 erant admodum vni⁹ montis maxi-
 mi. **D**e parte aut̄ alia statera appo-
 nitur psalterium solū paruulū ma-
 nuale virginis marie qđ mox cū
 cta leuauit alia vsqz equivalētiā ad
 bec maria. **E**cce filia vides qz te
 virtutis ē psalteriū meum sanctissi-
 me trinitatis . **S**cire. n. debes fm̄
Ambrosium q̄ spūalis penitētia in-
 imensam est ⁊ maior ⁊ nobilior qz
 corporea sicut minimū auri pond⁹
 est melius maximo monte vno la-
 pidum. **E**t fm̄ **H**ieronimum pe-
 nitentia quanto est deo magis pro-
 pinqua ⁊ amata a xpo ⁊ a me tāto
 est virtuosior melior ⁊ sanctior. **E**t
 ait mulier . **N**on me domina mea

q̄ tantum vixi in laboribus sanctis
et pp ignorantia sic defeci. Rursus
maria ait. Contempsisti et fratriciam
meam veni et eorum tibi ostenda gloria
Rapis itaqz ad civitate inenarrabi
lez in gloria vbi fuit lux tanta et om
nium bonorum abundantia q̄ indicibi
le e in qua erant vndiqz castra. Et
in medio in modum crucis multa pa
lata indicibilis glorie vbi stabant
psalteres virginis marie et confratres
Et ait ad illam maria. Vides eo
rum gloria quos despexisti q̄ tanta e
sup gloria fratrum sanctorum aliorum con
fratras: quanta gloria mea est supra
aliorum sanctorum gloria. **Idi. n. colunt san**
ctos alios. s3 psalteres mei sanctissimi
colunt trinitate: et filium cum matre
virgine. Et vt dña hec dicta maria
sic. n. dicebatur vidit ait. **Ne mihi**
peccatrici. Itaqz post tanta et ta mi
rabilia redijt ad propria sensu huma
no derelicta. Et mox **Dñicus** videt
ante se transeuntē ad quē humilime
accedēs hoc narravit et penitētiā
iniunctā cū hac fratricia duotissime
suscepit. Et fauorix et pmotrix psal
terij huius et confratris fuit in se et in
suis q̄s diu vixit. Et fuit **Dñici** or
dinē novellū rome itaqz mater filios
apudqz ipsos maria virgine appa
rente et aiaz suam cū gloria ad civi
tatem psalterij marie virginis dedu
cente pdictā honorifice est sepulta:
quā **Dñicus** suā vocavit filiā. hec
eadem dicit **Thomas de templo.**
Laudate igitur omnes mariam vir
ginem in psalterio suo: et vos colli

gite in ipsius sancta cōfraternitate.
Quomodo per psalterium virgi
nis marie adulterij et fornicatores
conuertuntur.

Dis temporibus beatissimi
q̄ **Domini** sub rege quodaz
francie tempore quo **Domini**
nicus idem parisijs predicabat in
francia signatē clericis quāvis hō
idem faceret et laicis qz nō parum
habuit donuz linguaz. Quidā ma
ximus comes francie quem nūc p
reuerentia vel cautela taceo: qui to
tam ducebat vitam in adulterijs et
fornicationib⁹. Nulloqz modo po
terat cōverti nec sermonib⁹ nec exē
plis nec consilijs. Qd videns vxor
sua nobilissima zelotipie agitata ar
dore: ait intra se. Si maritus meus
et dominus mihi fidelitatem nō ser
uat: cur ego fidelitates tam infidelī
marito et adultero seruoabo? Itaqz
non magis sum ligata matrimonij
in vinculo: q̄ ipse nec amplius pfe
ctā illo. Faciā ergo sicut ille: et ama
tores multos requirā. **Tātuz. n. po**
tens suz sic ipse: imo de maiori orū
da domo vixote de semine regali.
Sic hec domina argumento zeloti
pie deuicto corpus suz cogitavit li
bidini exponendū: nedū propter li
bidinē: sed in maritū vindictā adul
terij. Res stupenda: Sed q̄ frequē
tius currit in hominum miseriam.
Et vbi hec aio firmavit et cabile in
trauit raro enim habuit maritū quē
si habuit nō marituz sed saccū volu
ptatis et inebriatus recepit. Et hoc

vix tantum quies vel septies in
 āno vix sic habet valuit. Cūq; dor
 miret subito rapta i visioe vidit tor
 mēta adulterantiū. Ubi spiciebat
 p lectis vanitatis fornacē infinite in
 cendij voracitatis r p amplexu car
 nali cernebat inter brachia adulte
 roz draconē ignitū: q cauda pedes
 ligabat: oculi p cōplacencia carnali
 infra eoz oculos flammās igneas
 emittebat r p nares sulphures fe
 tulentias p odoribus ppinabat. r
 p osculo cupiscencie mūdialis ve
 nena infra eoz ora laxabat: r pedi
 bus horrendissimis pectora eorum
 penetrās viscera interi⁹ dilaniabat.
 Sed r p voluptate venerea totum
 sui draco ipse veneficioz per partes
 genitales trāsfundebat spurcicia in
 dicibili cū suscipientū dolore. Tā
 usq; fuit clamor: hoz fornicantium
 q totus ab eis turbabat infernus
 nec vlla fuit clamātū misericordia
 Quoniam fornicantes bono natu
 re inimicant natura sua abutēs hu
 manam ipediunt ppagationes sūm
 Augustinū. r fidē baptisimū atq; sa
 cramentoz denegant mūdū scanda
 lizando. Agnouitq; ibidē sui mari
 ti pparatū iā locuz. Cūq; hec vide
 ret sic cepit exclamāf q; pene amēs
 effecta ad rōnez redire nō poterat.
 Sed āmonitū quaten⁹ deberet tace
 re aut modeste se habere: sed semp
 clamabat r quasi furiosa clamorib⁹
 insisteat frequentius repetēdo ibi
 est fornax volens hic intrare claudi
 te domuz. Quapp ipsa tandē ad se

reuerfa propositū mutauit: r ad san
 ctum Dominicū deuotius propera
 uit. Cui compatiens p penitencia
 psalterium beate r gloriose virginis
 Marie iniunxit r quatenus suam
 deberet intrare confratriā cum cō
 municatione cunctoz meritoz i vi
 ra r post mortem. Illa vero liben
 ter dictis annuit: r informata d psal
 terio beate r gloriose virginis Ma
 rie beatissimo p̄re Dominico psal
 terium vñū suscepit. Dominic⁹ ve
 ro eius volens saluare maritū: ait il
 li. Filia cū perozaueris hoc quindecim
 diebus opponas clanculo sub
 cervicali tui mariti psalteriū hoc be
 ate Marie virginis cōmittēdo ne
 gocium dño a quo oē donum perfe
 ctissimū r indeficiēs tanq; riuulus
 a fonte egrediens seu eixiens vt in
 quit scriptura. Omne donū r opti
 mum descendēs est a patre luminū
 Et aliunde Paulus. Quid habes
 quod nō acceperis a domino Ihe
 su xpo r regina continentie r virgi
 nitatis. Res vltra modum stupen
 da. Sic factuz est r prima nocte co
 mes horrendissimis tremoribus of
 fense dei agitari cepit in tantum vt
 pretimore non auderet nisi ad bra
 chia sue domine confugere petēdo
 auxilium magnis cum lacrimis.
 Secunda vero nocte non sic transi
 nit sed in somnis videbatur se tra
 hi ad iudiciū r de peccatis suis om
 nibus accusari. Itcirco euigilans
 vsq; ad mortem territus supra mo
 dum cepit expauescere r vxoz in

reuerentia ⁊ amore habere. Tertia nocte rursum ponit illa psalterium **M**arie qđ summū ē antidotū contra oē genus iniquitatis. Et ecce rē bonēdā. Trahitur. n. ipse ad penas inferni ⁊ penas fornicantiū intuet easdē quas prius sua viderat conthoralis. Sed ⁊ paz p̄ has experit. Venitq; angelus dñi ad eū dicens Veni veni ⁊ in posterū te emenda ac psalteriū **M**arie virginis p̄ qđ es cōuersus fideli⁹ perora diligeq; vxorē. Quoniā fornicans ē infern⁹ sue vxori ⁊ quot dieb⁹ eū videt tot diebus aīaz ipsius tristitias infernali⁹ affligit. **P**ari quoq; mō est de fallis vxoribus in ordine ad viros. Et p̄ amplius intra duote confratīā psalterij **M**arie virginis cū omnibus tuis vt qđ p̄ te mereri nō valet alioz meritis accipias. Redijt igit̄ homo de inferno a sponsa petit veniam ⁊ ppetuā fidelitatis spopondit fidem. Dominicū adijt cū oib⁹ suis ⁊ cōfitef. Qui cū vniuersis ad se pertinentibus confratīe psalterij **M**arie virginis describuntur. Ille aut̄ comes conuersus psalterium **M**arie manibus vbiq; deferebat nedum in ecclesijs verum in bellis in domo ppria ⁊ regali in domo. Omnibusq; frequentius psalterij **M**arie virginis ⁊ confratīe predicabat excellentiam. Sicq; de vxore propria multos habuit filios cum qua diu vixit in prosperitate sanitate fama bonoz opulentia ⁊ sanctitate eximia. Quia tandē **M**aria vir-

gine apparente deuotissime obierūt eodem die eadē hora atq; ecclesia eadē ⁊ tumulto eodē sunt sepulti parisijs in ecclesia maiori que ē semp̄ inuolate dei genitricis **M**arie. Et go vt omnes habeamus continentiaz ⁊ vitemus luxuriā laudem⁹ **M**ariam cū filio suo in eoz psalterio.

De psalterio virginis **M**arie quo ad materiā confessionis ⁊ beatitudinem psalterij ipsius ⁊ confratitatis.

Enerandus dominus ⁊ magister **J**oānes de monte in mariali qđ vidi de v̄gine gloriosa narrat rez mortalibus cunctis admirandam in partibus cōtigisse albigensū eo tēpore quo crux contra eos predicabat in partibus occidentalib⁹ vbi admiranda tūc temporis peregit **D**nicus pdicatorum ordinis dux ⁊ pater inclinus. At enī ipse q; vna hoz fuit heresis hereticoz qz nolebant confiteri sacerdoti sed deo soli. Quia solus vt aiebant potest dimittere pctā. Contra quem errorez idēz **D**nicus frequētius pdicauit alta valde dictauit ⁊ miracula plurima pegit nō sine grādi hereticoz repugnātia ⁊ graui terrenoz bonoz penuria. Itaq; cōtra hunc errozē libellum fecit **D**nicus quem cuidā heretico quasi heresiarce eoz tradidit quaten⁹ maturius super rescriptis deliberaret sicut vt in beatissimi habetur legēda **D**ominici. Sic igitur congregatis

hereticis perlectus est Dominici li
 bellus vbi validissime habebat ra
 tiones de quibus paucas tantu hic
 narrabo. Arguebat. n. Dominicus
 Vos depravati no vultis cofiteri
 Nunqd si essetis corpore macula
 ti r fedari velletis bene ab alio mu
 dari. Tu g^o suis culpa immundissi
 mi qui verenu per sacerdotem pur
 gari vt arguit Augustin^o vltra. Nun
 quid summe demerite est cu quis est
 infirmus ad morie r pre verecudia
 manu recusat medicu: vt inqt Am
 brosius. Consequeter q verecudia
 est cu qs est nudus r pauprim^o vt
 non velit a ditiori vestiri: vt suggerit
 Anselmus. Et vere pctores sunt in
 firmi r nudi hm aplz. Deinde qso
 quata vesania e vt cu aliqs fame r
 siti morit no velit elemosina p mor
 te fuganda recipere hm Basilium.
 Pctores aut oes hm Fulgentiuz
 fame r siti moriunt. Ex inde quan
 ta e insipia vt quis est in carcere n
 valens se iuuare r aliena manu vo
 lenie liberare veret admittere. vt di
 xit Crisosto^o. Et vere pctores i car
 cere sunt. Bn g^o insipientes sunt si
 nolut p sacerdotel iuuari. Fulg^o
 sic ait. Quid times o ho dfiteri: qd
 vereris fateri qd no erubuiisti opari
 Magna vesania. Putet te ab oz
 ro tuo spinas r tribulos euellere et
 rosaria r lilia platare. Vereris ziza
 nia d agro tuo ehere r triticu semi
 nare. Poti^o manis ius sterqulinio
 potari qz vini sctoꝝ degustare cum
 potius optas in tuis spurcitis ma

nerere qz eis cofessoru tuo patefacere.
 Gregori^o et nazanzen^o sic inquit.
 Impudenda hoiz rabies eoz q
 verecudia r timore confiteri nolunt
 sua pctā. Hi et pon^o trabi volut ad
 paribulum inferni qz per pfessione
 ad sedem regni. Lupiut magis sub
 mergi qz segura in terra p confessio
 nem pseruari. Ho pctoz cum tuo
 peccato sis cecus: qd pudet te p co
 fessione illuminari. Surdus es r
 mutus cur times cofitendo ab his
 solui vinculis infernalib^o r hec plu
 rima in eode libello narrant argu
 menta. Ex qbus ibidez sic eludi
 tur. Si naturale est diuinu r huma
 num vt pro bonis terrenis habedis
 r malis corpis fugiedis hoies non
 vereant suas dicere miserias. Ve
 re d ius diuinu naturale r humanu
 e vt ipsi hoies pctis sauciati no cu
 piat. p poteres eos liberare vt sunt
 sacerdotes r optimis bonis ditari.
 Quib^o p lectis supra modu cofusi
 heretici q magno i numero i domo
 quadam congregati quadam nocte
 r se ad ignem calefacientes volue
 runt pbare si hec verba essent vera
 aut sua dicta aut eoz pfidia. Itaqz
 vnus eorum durissimus sic ait. Ut
 sciamus veritate projciamus libel
 lum in quo est nostra fides sscripta
 in igne istuz r parimodo hui^o Do
 minici sic nos impugnatis ad eun
 dem ignem deijciam^o libelluz. Sa
 uent oes. Et mox hereticoꝝ libell^o
 comburitur: libellus vero Domini
 ci illesus ab igne diuinit^o loqe pñ/

aitur. Sicq; factum est hoc tertio in
elulue ⁊ semp Dominici liber exi
uit intactus oio ab igne. Quinimo
ex Dominici libello non fetor sed
pigmentoz omniuz exalabat odor
Itaq; p omnia cōfusi sed nondum
conuerſi firmauerunt iuramento in
ter se hoc mirabile nunq; alicui re
uelaturos. Sed qdam miles fauēs
noſtre fidei; bec per omnia postmo
dum multis enarrauit tali modo.
Cum. n. post dies quindecim idez
miles mente reuolueret q̄ acta eēnt
in tam celebri miraculo ꝛscientia re
mordente valde formidare cepit; ſz
nequaq; formidine adhuc eū cōuer
tente. Cū ergo se dedisset rapitur a
caterua seu ſocietate demonum hor
rendiſſimorum tanq; horribili ⁊ fu
ribunda tanq; aiām in corpore viri
bus p totis totoq; conamine cum
corpore reſiſtentem ⁊ in corpore ſe
uiuentem ⁊ iſte qui per annos quin
deciz ⁊ amplius nunq; fuit vere cō
feſſus ⁊ ad penas infernales dedu
citur. Tū inter innumera inferni
tormēta intuet horrendiſſimā quo
rundam penā eoz qui nolebant cō
fiteri vel qui in confeſſione erāt mē
titi. Aſpiciebat. n. q̄ horuz quilibet
draconem vniū habuit ad lauis qui
continuis morſibus ⁊ aculeis cor
mordebant ⁊ pungebant cū clamo
re ⁊ dolore patientium indicibili.
Quia vero hi nunq; habuerunt ve
ram contritionez eo q̄ hic non ha
buerunt cor contritum ⁊ ſhumilia
tum. ꝛcirco perpetuo habebunt

ibidem q̄ diu deus erit deus cor a
dracone infernali vulneratuz. Sed
⁊ ppendebat in oculis eoz arden
tes inſtare lachrimas qui flammās
igneas euomentes vſq; ad partem
capitis oppoſitam p os emittebant
cū dolore totius mundi huius dolo
rem oculoruz ſuperante. Cui ange
lus dicebat. Eo q̄ hi de p̄ctis ſuis
nunq; ſtenuerūt lachrimis iſtis cum
ſerpentinis ſlectibus depurati ſunt
Aſpiciebat ruruſ ille horrendiſſi
mam eoz penam. Itaq; heu heu p
os ipſoz intrabant buſones igniti
ſerpentes aranee aſpides ſcorpiones
dracōes leones ⁊ vſi igniti ac beſtie
alie inenarrabiles cū tormento tam
horribili indicibili q̄ humana neq;
lingua eſſari. Et quidā vt angelus
ait q̄ hi nunq; p cōfeſſionē oris vo
luerunt venena peccatoz ſuorum ⁊
buſones ſuaruz iniquitatum expel
lere. ꝛcirco ſic puniebant ⁊ puni
entur ab horrendiſſima peſte. Sed
⁊ plurima vidit horum ſupplicia in
enarrabilia que tranſeo. Et vt iſte
experiri poſſet q̄ videat deo volen
te a demonib; rapitur ſi non cōfeſ
ſus ⁊ tormenta bec omnia experit
q̄ tāta fuerunt q̄ ſi folia arboruz eēnt
lingue ⁊ plantarū nequaq; bec dice
re poſſent. Neq; quia hic peccator
miles noie Antoni ꝛſalteriū Ma
rie virginis porauit ⁊ ſi peccata ſua
nō dimittebat p̄pterea cū horrēdiſ
ſimis ſubiaceret flāmiz ⁊ morſib;
leonū ⁊ ſerpentiū aſſuit Maria pie
tatis regina q̄ voce viua iubet capti

uum de fornace egredi . Et factū ē
 ita. Cui presenti ait. Ecce qz orasti
 psalteriū meū tibi ego volui manife
 stare ⁊ a tanto periculo liberare q̄re
 nus ⁊ socij tui hec cognoscētes ⁊ cō
 similes peniteant ⁊ deuoti⁹ ⁊ fitean
 tur ne tandē tanta tormēta patiant
 Et b⁹ tibi magis q̄ alijs ostēdi qz
 quāuis indign⁹ vt puta homicidia
 bellator fornicator periur⁹ supbus
 ⁊ blaphem⁹ ⁊ apostata tñ seruiciuz
 psalterij mei p̄ alijs i honore habui
 sti ⁊ consulo vt amplius magis hoc
 habeas ⁊ ⁊fraternitatē hui⁹ quam
 Dñicus predicat accipias. Valet
 enim hec summe ad iperrandā gra
 tiaz ⁊ fessionis ⁊ cōtritionis. Et qd
 tibi nunc dico alijs dices. Scis. n.
 q̄ pomū in arboze solū nihil ē. vna
 in vinea sola nihil est granū in agro
 solum nihil est vel dom⁹ in villa so
 la aut piscis in mari vl' ouis in cau
 lis si sola ponant nihil sunt. Sed
 nec in monasterio tñ vnus ē religio
 sus vel in ecclia vn⁹ sacerdos. Aut
 in matrimonio vnū cōiugiu⁹ tñ vel
 in foro vn⁹ mercator vl' in bello vn⁹
 miles seu in quacūqz arte si tñ vnū
 habeat paruz aut nihil ē qz ve soli.
 Itcirco cū sis peccator solus es ac
 cipe g⁹ ⁊fraternitatē meā vt sic alio
 rum bonis valeas saluari cū beatis
 Et quāuis merita ecclie sunt cōmu
 nia quān ad caritatis amorem fm
 theologos ⁊ dei laudez non tñ sunt
 cōia ad satisfacionē ⁊ meritoz cu
 mulacionē vel p̄mioz retributionē
 fm eosdem doctores. Itcirco quo

ad hec fiunt oratione p̄ quibusdaz
 in ecclia vel elemosine ⁊ huiusmo
 di que tantū valent illis p̄ quibus
 fiunt quān ad satisfacionez ⁊ non
 alijs. Alias ecclesia erraret quosdā
 sc̄tos p̄ alijs orando ⁊ p̄ quibusdā
 magis q̄z p̄ alijs viuus vel defunctis
 orando. Vnde inquit ⁊ ⁊fiteri Do
 minico ⁊ sibi narra que vidisti. Cō
 fessus est igit iste Dominico ⁊ post
 modū factus est fidelīū in terra illa
 capitaneus inuicissim⁹ ⁊tra infide
 les. Qui ⁊ posuit in vexillo ⁊ aris
 suis ⁊ suoz semper Marie v̄ginis
 psalterium. Vnde quadā vice illo
 p̄sente videbat hostibus q̄ lapides
 igniti supra eos de celis pronciebā
 tur. Alia vero vice cernebant iacu
 la igne innumera se prementia. Tē
 pore alio cernebat innumerū agnē
 militum terribilissimoz se horren
 dissime percutentiū que oīa fiebā
 fide ⁊ deuotione psalterij virginis
 Marie; propterea ⁊ plurimi inimi
 corum ad fidez sunt conuersi. Qua
 propter laudate oēs psalterium vir
 ginis Marie ⁊ tempore hoc bello
 rum accipite cōfraternitatem armo
 rum genitricis dei immaculate : vt
 sitis fortes virtuosī coraz deo ⁊ mū
 do inuincibiles .

Exemplū suauissimū de psalte
 rio virginis Marie ⁊fratria eius
 in ordine ad dominicā passionem.

Arrat gloriozus ille magi
 n ster Joannes de monte in
 suo mariali quod ēt reperi in
 libro fratris Thome de rēplo. Tē

poze. n. q^o Dñic^o beatissim^o pdica
toz ordinis dux ⁊ p^r inclit^o pdica
bat i orbe terraz famosissim^o pluri
mis iregnis ⁊ pplos incessanter ad v
ginis inuolare **M**arie laudez hor
tabat ⁊ angelicam illius confratritā
Contigit rome eū pdicare in totius
mundi prelatozū maioz audientia
ānon utqz figuris ⁊ exemplis for
tissime virginē gloriozam esse salutā
dam in ei^o psalterio. **M**irant^o oēs
de verboz ei^o affluentia. Stupent
de pdigioz potentiam: quibus ita
ait. **O** fideles domini ceteriqz fide
lium fidei amatores audite vbi sin
gulare vobisqz oib^o salutare vt scia
tis que dixi vera eē. **A**ccipite psalte
riū vginis **M**arie ⁊ hoc porando
passionē xpī deuote recordemini.
Ita vobis annuncio q^o spūz dei ex
periemini ⁊ dicendo ⁊ dimittendo.
Nec. n. stare pōt in aliq^o loco tāta
flāma sine calefactiōe nec lux tā im
mēsa sine illuminatiōe nec medicina
tā diuina sine sanatiōe. qd pl^ra. **E**lu
diūt oēs ⁊ mirant^o hmonib^o attoniti
diuinis. **C**ōcipiūtqz mlti nedū po
pulariū verū ⁊ magnoz ecclie pla
toz puta reuerendoz cardinaliū ⁊
honorandoz inqz plurimi epoz
psalterium hoc predicatum perora
re quatenus possent aliquaz gratiā
dei perpēdere. **R**es mirabilis. **L**i
nitate conturbata facta est orationū
variā multiplatio statū in omni pro
ut a **D**ominico fuit auditū. **I**taqz
videres mane ⁊ vespere atqz meri
die vbiqz viros ⁊ mulieres psalte

ria de **M**aria deportantes. **N**ec
verebantur columne mundi cardi
nales ⁊ epī tanta deitatis in mani
bus ⁊ zonis deferre fidei nostre si
gna orbodore. **E**x enim miraculis
Dñici perpensis nō dubitabāt vir
ginis **M**arie opari sibi in tali exer
cicio diuinum ad esse auxiliū. **Q**uid
vltra referā. omnes qui hoc tempta
uerunt psalterium aliq^o perpende
runt diuine pietatis iudiciuz. **E**x q
bus omnibus nū vnū narro pro
digium. **E**rat. n. rome quedam me
retrix supra omnes famosissima in
decore eloquentia ornatu ⁊ munda
na leticia. **Q**ue manibus ex **D**omi
nici sanctissimi mernit habere psal
teriū q^o sub tunica abscondens fre
quenti^o p diez illud exorabat ⁊ beu
nihil^o stupro ⁊ impudicicie p oibus
alijs vacabat. **N**ost illā. n. plus vi
ri currebāt qz p^o quasqz bmoī vani
tatis mulieres. **P**erseuerauit igit
hec mulier noīe **C**atherina cogno
mento pulchra pp sui impibilē ve
nustatez. **E**t ecclesiam semel admi
nus in die visitabat vbi psalterium
suū porans: ita meditabat primam
quinguenam p xpī infantia vbi
xps ibidem portabat totā futuram
passionem ⁊ si nō in executione sal
tim in intēttione ⁊ mente. **S**cdaz ve
ro quinguenā dicebat p xpī pas
sione vere exhibita in sua reali pas
sione sm hamanitatē. **T**ertiā vero
quinguenā orabat p xpī passione
sm deitatē. **N**ō qz deitas hēret pa
ti sm seipsaz sz qm deitas ista infir

uita tm amat naturaz humanā put
 sepius dñs Ihesus reuelauit q si
 mortalis eēt pculdubio moreret .
 Ideo qz sapiētia dei eterna mori p
 nobis in se nō ponuit humanitatem
 assumpsit q pati r mori p toto gene
 re humano voluit. Cū igit hec Ca
 therina pulchra sic orando pleuera
 ret semel cō igit vt vagabūda more
 solito romanā p ciuitatē discurreret
 Et ecce vir pulcherrimus subito ei
 astās dixit illi. *Aue Latherina*: qd
 hic stas habes ne domuz. Cui illa
 habeo inqt dñe. r cuncta pulcherri
 me disposita: cui ille. *Nunc* inqt te
 cū volo cenare. Et illa libentissime
 inqt faciā: r qeunqz volueris hīe li
 bētius ppinabo. Sic manu ad ma
 nuz euntes ad ipsi^o puenerūt domū
 Ubi plurime psmiles inerat puel
 le. Lena parat r sedet hic ignomis
 hospes cū pulchra Latherina. Bi
 bñt mutuo: sz qcqd tangebāt iste si
 ue potiū aut qd simile mori i sangui
 neū colorē verrebbeāt nō sine singula
 ri odore excellētissimo r sapore sua
 uissimo. Cui illa admirans dixit .
 Quid ē domine sum insana: nā cun
 eta que tangūtis fiunt sanguinea: r
 ille. *Descis* inqt q christianus nec
 bibere nec māducare aliqd dz nisi
 sanguie xpī tinctū. Sicqz illa pluri
 mū d tāto hospite r iā eū tāgere ve
 ret obstupescēs. *Hic tñ illi*. Dñe vt
 video magne in vultu estis reueren
 tie. Quis qlo estis r vñ venistis. cui
 ille. Cū erim^o in thalamo tibi dicā
 que postulas. Sicqz suspēsa manēs

thalamum parauit: pñoz lectum in
 erat ipsa r hospitem ad se introeun
 dū inuitat. Res cūctis mortalibus
 stupēda r pene iaudita. Subito iste
 paruuli formā induēs gestabat i ca
 pite coronā spineā in humeris cru
 cez r stigmata ac innumera p totuz
 corp^o vulnera: r ait Latherine. *O*
 Latherina iam a tua cessa stulticia
 Ecce iā videt passionē i facie xpī p
 qua tuā orasti primā gnāgenā qm
 a prima hora mee cōceptionis vsqz
 ad mortem otinue portauit in corde
 meo hāc penā q tanta fuit p te q si
 oēs arene maris eēnt pueri r quily
 eoz hīet tātā penā quātā vnqz ha
 buerūt oēs hoies moriēdo nequaqz
 sil sumpti tātā sustinuerāt angustia
 quātā p te sustinui. Super illa hoc
 viso r audito. *Et* mox itez mutauit
 in speciē virilē fm effigiem illā quā
 habuit tpe passionis r ait. *Ecce* vi
 des o filia quātā p te sustinuit: que
 excedunt omnes penas inferni .
 Quia ptās mea paciendi nō huma
 na sz diuina. Tantaqz fuit mea pas
 sio q si hec esset diuisa per cunctas
 creaturas omnes mūdi creature si
 mul morerēt vel corūperēt . *Quo*
 dico in solarē se transmutat clarita
 tem cum tamen stigmatibus sz glo
 riosus in quibus oibus cuncta erāt
 imo infinita. Quia quodlz ibi fuit i
 quolibet: r stupendū valde r mirā
 duz ibi cernebatur quoniaz in qua
 libet plaga cernebatur totus mun
 dus pati imo mundi infiniti secun
 dum modū illi^o plage. puta vulne

ris lateris vel manus etc. Ecce ait
ecce vides filia quanta patior nunc
pro tua salute. Cum. n. omnia sunt
in me sicut in Apostolo et ego in omni
bus. In cunctis istis te video: te
amo paratusque sum in his omnibus penam
quam vides pati in eternum pro salu
te tua. eo quod amor meus est infinitus
sicut in Dionysio: et cuncta in me exi
stentia existant infinita: sicut in eundem.
Agnosce igitur dei clementiam: et re
cole Christi passionem triplicem pro qua
tres quinquagenas dixisti et in pos
terum te emenda quatenus sicut fui
sti alius exemplum totius malicie: et
spurcie sic in posterum viuas ut sis
speculum totius puritatis et mundicie.
Nec quod tibi appareo pro tuis meritis
facio sed pro penitentie exemplo. Et
quoniam confratres tui de confratria ma
tris mee inuolante pro te orauerunt
ut in tua conuersatione multi conuer
terentur sicut in tua iniquitate innu
meri antea pro te diabolici efficiebantur.
Quid plura. Disparuit visio nec
fuit inanis: quoniam dolore in manibus
et pedibus sensit passionis Christi aliisque
in partibus. Surgit igitur penitentiam
agit et in crastinum confitetur Domino.
Cui iniunxit in penitentia more solito
psalterium virginis Marie cum rece
ptione perfecta confratrie quam nondum
babuerat in facto sed non in intentione
et proposito ut dictum est. Ubi est nota
dum quantum valet hec confratria in facto
cum tantum isti in proposito. Cum igitur
rogaret deuotio virginis Maria ap
paruit sibi eadem domina cum sancta

Catherina dicens ei. Ecce filia mihi
tum peccasti ideo plurimum te peni
tere oportebit. Accipe ergo qualibet
die tres disciplinas quarum quolibet
erit quinquaginta quinque ictuum qui fa
ciunt psalterium penitentie. Nec in
quit opus est semper te habere virgam
sed unguibus te pungas vel comprimas
carnem tuam in omni tempore et loco pore
risque contra tentationes et pro bonis im
petrandis uniuersis semper hanc fa
cere. Et hec penitentia regalis occul
ta et naturalis que est regina cunctarum
penitentiarum. Itaque hec omnia pagit ut
audiuit. Cumque omni die sic peniteret
beatus Dominicus semel diuina virtute
sublimatus vidit nocte quod toti mundo
uniuersa stipedia parabatur. Depre
debat. n. quod de domo ipsius Catheri
ne ex membris cuiusdam pueruli pendi
bant quinquaginta quinque flumina que
ad infernum descendebant. In quorum
aduentu anime purgande consolabantur.
In quantas voces laudum erumpe
bant. In quantas benedictiones tali
Catherine propinabant. Resonabat
enim terra in voces eorum. Ibi. n. li
berabantur anime confortabantur et sanabantur
atque de penis eripiebantur: eo quod
hec Catherina passionem Christi paruum
li meditabatur: et ad defunctos fide
les eam deuotio applicare conabatur.
Mira res. Noua rerum materies
intuitus postmodum venire videtur et in ca
meram Catherine intrare: et ex corpore
suo de quinque fontibus quinquaginta
quinque vulnera deriuare: qui totam eccle
siam militante et mundum presentem

fouebant ⁊ irrigabāt ibi arbores ⁊
 plātule pullulabāt. Quē vero ⁊ pi
 sces viuificabant hoies signabant
 fideles illuminabant ⁊ balneabāt
 Quāta suauitas. Quāta mundi
 leticia. Nā ibi hec vniuersa Lather
 rinaz bñdicebant: ⁊ deū vniuersoz
 creatorē p illa orabāt ⁊ duo hec mi
 randa sunt facta pro prima ⁊ scda
 quinquagena. Et vbi hec Latheri
 na penitēs tertiā quinquagenā incho
 auit vidit Dñicus aduenire gigantē
 infinitū luce clarioz ex q quinqz p
 dibant fontes de quibus oriebant
 flumina quinquaginta qui nō p terrā
 nec ad infernū descēdebāt: s; ad ce
 lum mirabilissime ascēdebāt atqz
 ex illis tota paradysus celestis irri
 gabat. Tantaqz fuit eoz suauitas
 q de illis sancti ⁊ angeli portabant
 ⁊ p his grās imēsas deo reddebāt
 Quqz hec Dñicus videret vt nar
 rat Thomas de tēplo cepit valde
 mirari cur hec fiebāt in domo tante
 peccatricis. Cui Maria vgo assal
 dixit. Cur inqt o Dñice nūc mira
 ris i talib⁹. Rescis. n. q peccatoz
 suz amica: ⁊ q in manu mea posita
 dei ē clemētia. Ita g⁹ volui de hac
 filia tibi ostēdere quaten⁹ mūdo p
 dicēs vt nullo⁹ debeāt p quātuorqz
 peccatis pctōres desperare: s; semp
 debēt in domino osidere. Et signā
 ter illi q volūt sub clamide mea cō
 fugere cū Latherina quā multum
 inuit ad h⁹ btissima Latherina quā
 semp a iuuenute amauit ⁊ seruitiū
 aliquale ei sp exhibuit ob nominis

reuerentiam. Addiditqz dei mater
 Maria. Vidisti o Dñice hec tam
 miranda. Audi ⁊ pdica qd nūc di
 cam tā pia ⁊ tā scā q impetraui a
 filio meo q oēs orantes psalteriuz
 meuz ⁊ q erunt de cōfratria mea q
 hanc eandē habebūt excellentiaz ⁊
 si nō videant eā sicut hoies non vi
 dēt nec deū nec angelos nec demo
 nes nec merita sua aut virtutes.
 Quinimo nō vident magnetis vtu
 tem aut stellaz quāto minus nō vi
 debūt hanc eoz gloriā sed hanc in
 tuebunt post mortē. Confortare er
 go o Dñice ⁊ pdica psalteriū meū
 ⁊ confratriā meā qm hec qui ista bz
 oibus impetraui nō vt videant sed
 vt habeant. Quid plura? Domini
 cus grās pro dei misericordia egit
 inensas. Hec autēz Latherina re
 clusoriū intrauit ⁊ mox cuncta pau
 perib⁹ distribuit. Que tante fuit san
 ctitatis postea vt maximi sancti post
 modū p reuelationib⁹ cōfugerēt ad
 illā. Cui p dies centū quinquagin
 ta apparuit dñs Ihesus xps cum
 vGINE Maria ⁊ scā Latherina de
 nunciās ei obituz ei⁹. Que postmo
 dū sanctissime obiit. Et aiaz tres
 vGines sancte: quaz vna dicebatur
 Joāna alia Maria ⁊ tertia Lu
 cia viderūt de corpore exeūtes sole
 clarioz inter brachia xpi spōsi eno
 lantē. Que sepulta ē in ecclia sancti
 Joānis lateranēsi. Ex qua re vni
 uersi fideles pensate quāta virtus
 ē psalteriū vginis Marie cum xpi
 passione atqz in omni virtute taz in

vita q̄s in morte. Laudate q̄o domi-
num Ihesuz & Mariāz in eorum
psalterio vt bec mereamini habere
hic per gratiam & in futuro per glo-
riam. Amen.

Quā carū ac deo dignū sit Ro-
sarium sequenti patet exemplo.

¶ **L**it quidā sanctus pater di-
f uinis oraculis crebro per lu-
stratus cui dominus sua mi-
sericordia dignat̄ ē plura reuelare
Qui quadaꝝ vice in se raptus vidit
regez regum dñm nostruz Ihesuz
xpm in sublimi folio consistentem.
Et mox ois celestis exercit̄ veste
conuscās aduenit. Tūc vgo vginū
in dyademate p̄fulgenti cuz oibus
vginibus angelis sc̄is nimirū asso-
ciata ceterisq; sanctorz agminib̄ p̄-
ornata irradiabat. Omnes igit̄ an-
te regis solū aduenientes voce sua
uissuna psallere ceperūt p̄libatū ro-
sariū. Et quotiēs dulcissimū vginis
Marie nomē recitabant continuo
vultu dimisso capita sua humiliter
submittebant. S; quotiēs noiabāt
sanctissimuz nomē Ihesu illico ge-
nibus flexis summa vt decet reuerē-
tia adorauerunt. Finita autem sa-
lutatione angelica subiungēdo arti-
culū siue versiculū dominice passio-
nis seu de vita xpi addiderunt cuz
alla concludendo. Cum aut̄ rosari-
um sic percantassent cordis iubilo
gratias deo agentes pro omnibus
bonis de prefato rosario prouenien-
tibus in celo & in terra: cum omni
attentione orauerunt pro omnibus

istud rosarium per totum orbem le-
gentibus & specialiter fraternitates
habentibus: vt deus eis dignet̄ su-
am conferre gratias hic in terris sic
viuendo: vt cum omni societate ce-
lesti vitam possideant sempiternam
Et quia sancti in celo sicut premit-
titur psallant rosarium de sua inar-
cessibili gloria securi multo magis
nos animos nostros applicare de-
bemus dicere rosarium toto mentis
conāie ad honorem dei & laudem
virginis Marie, qz de diuino amo-
re incerti sumus & gratia ac venia
summe indigemus. Constat enim
deo ac matri sue Marie nil fore
accepti q̄s dicere rosarium in for-
ma hic infra prescripta. Ave Ma-
ria gratia plena dominus tecum be-
nedicta tu in mulieribus: & benedi-
ctus fructus ventris tui. Ihesus
christus quem tu vi go purissima d̄
spiritu sancto angelo nunciante con-
cepisti Amen. **Alleluia.** Et vt premis-
sum est ad quālibet salutationez di-
cet̄ vnus versiculus de vita chri-
sti aut ei⁹ gloriosa passiōe, vt p̄fert̄.

Quodlibet colonie determina-
tum cum compendio **Alani** de ru-
pe doctoris precipui ac exemplis
veraciter diligenterq; collectis d̄ ro-
sario gloriosissime dei genitricis ma-
rie impressoria arte edium **Bono-**
nie acuratissime p̄ **Joāne** antoniū
platonidē benedictor̄ bibliopolaz
necnō ciuē **Bonomiēsez**, sub Anno
dñi. **MD. cccc. die vero. x. Julij.**

50
Frater Stephanus mediolanē
sis de piopera nuncupat^o congrega
tionis lombardie ordinis predica
torum lectori salutem .

REGISTRAR .

A. iij. B. iij. L. iij. D. iij. E.
iij. F. iij. G. ij.

50

Ha effectū ē opera ingenue
m atq; humanissime lector vt
rosarij presens opusculū: nu
per imprimeretur. Ad hoc me ne
quaq; terrenum quoduis cōpedit
verum immaculate genitricis venera
tio tueq; salutis desiderū . Quapp
te per humanitatis caritatisue iura
deprecor ne me reprobendas: ver
borū neq; moribus dilanies pro
tua salute ac matris dei honore si
oportuerit mortem etiam subiturū
Si quid igitur in hoc opusculo de
prehenderis quod pro sui magnitu
dine haud credendū duxeris. Om
nipotentis dei virtutem Regine ce
li necnon amplissima suffragia mē
te animoq; peruolue. Doctoris hu
ius reuerere grauitatez: mores: san
ctimoniam. Admirabilia itidez cō
peries si aut Hilberti magni aut ce
teroz qui mariale cōscripserunt: vo
lumina diligentius scrutabere. Ven
iam ēt dabis nī ad vngū vt aiunt
atq; scdm orthographie .līmites cū
cta exarata sunt: qm̄ ⁊ impressorum
quādoq; in curia ⁊ exemplaris ad
nos delati corrupta nimis .lectione
hoc euenit. Vale lector candidissi
me teq; domin^o Ihesus in vginis
Marie laudes vsq; adeo exarde
scere pficiat quo te ⁊ terrena queq;
contemnas.

Carta

